

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
GREEK PARLIAMENT
PARLEMENT GREC**

1923 - 1998

**75 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ την ΣΥΝΘΗΚΗ της ΛΩΖΑΝΗΣ
75 YEARS AFTER LAUSANNE TREATMENT
75 ANNEES apres le TRAITE de LAUSANNE
75 JAHRE nach dem VERTAG von LAUSANNE**

ΑΘΗΝΑ, ATHENS, ATHENE, ATHEN
1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ :
Σελίς : 3

CONTENTS in ENGLISH :
Page :

CONTENUS en FRANCAIS :
Page :

INHALT in DEUTCH :
Page :

75 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗ της ΛΩΖΑΝΗΣ

Η συζήτηση ενώπιον της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Αμυνας & Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων που πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής την Τετάρτη 3 Ιουνίου 1998.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Χαιρετισμός Προέδρου Ελληνικού Κοινοβουλίου
Απόστολου Κακλαμάνη
Σελίς :

Από τα πρακτικά της συζήτησης ενώπιον της Επιτροπής
Εισαγωγή & Εισηγήσεις Σελίς:
Προτάσεις & Διάλογοι
Απαντήσεις & Ερωτήσεις Σελίς:
Ομιλίες Ειδικών Αγορητών Σελίς:
Τοποθετήσεις Βουλευτών Σελίς :

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Θεσμικό πλαίσιο προστασίας της Ελληνικής μειονότητας
στην Τουρκία (Συνοδευτικό έγγραφο ομιλίας Δρ. Σταμάτη
Γεωργούλη, Καθηγητή Διεθνούς Δικαίου Σ.Σ.Ε.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Οι παραβιάσεις που έκανε η Τουρκική Δημοκρατία
στην Συνθήκη της Λωζάνης, κατά χρονολογική σειρά,
από το 1923 έως το 1998
Σελίς :

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Επιλογή φωτογραφικού υλικού που περιλαμβάνεται
στον φάκελο της συζήτησης
Σελίς :

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ των ΕΛΛΗΝΩΝ

Παρόντες βουλευτές-μέλη της Διαρκούς Επιτροπής
Εθνικής Αμυνας & Εξωτερικών Υποθέσεων Βουλής των Ελλήνων:

Αθανάσιος Αλευράς
Ιωσήφ Βαλυράκης
Ελευθέριος Βερυβάκης
Κωνσταντίνος Βρεττός
Ιωάννης Ζιάγκας
Ιωάννης Καψής
Αντώνιος Κοτσακάς
Νικόλαος Λεβογιάννης
Αθανάσιος Μάτης
Ιωσήφ Μιχελογιάννης
Γρηγόριος Νιώτης
Παντελής Οικονόμου
Ηλίας Παπαδόπουλος
Στυλιανός Παπαθεμελής
Χρήστος Ροκόφυλλος
Ιωάννης Σκουλαρικής
Ιωάννης Σουλαδάκης
Κυριάκος Σπυριούνης
Κωνσταντίνος Στεφανής
Κοσμάς Σφυρίου
Γεώργιος Φλωρίδης
Ιωάννης Χαραλαμπόπουλος
Ιωάννης Βαρβιτσιώτης
Χρήστος Βυζοβίτης
Γεώργιος Καλαντζής
Γεώργιος Καλός
Αχιλλέας Καραμανλής
Παναγιώτης Λουκάκος
Λεωνίδας Λυμπερακίδης
Βασίλειος Μαγγίνας
Πέτρος Μολυβιάτης
Αλέξανδρος Παπαδόγγονας
Σπήλιος Σπηλιοτόπουλος
Ευγένιος Χαιτίδης
Ιωάννης Χωματάς
Ορέστης Κολοζώφ
Ευστράτιος Κόρακας
Μαρία Δαμανάκη
Σπυρίδων Δανέλλης
Γεώργιος Ρόκος
Χρήστος Κηπουρός

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εισαγωγή & Εισηγήσεις

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ *₁ :

Η σημερινή συνεδρίαση είναι όμοια με εκείνη που είχε πραγματοποιηθεί πριν από τρία χρόνια και αφορούσε την Ιμβρο και την Τένεδο και θα στραφεί γύρω από τις παραβιάσεις της Συνθήκης της Λωζάνης κατά του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης στα 75 χρόνια από την υπογραφή της. Το τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου συμπίπτει με δύο θλιβερές επετείους για τον ελληνισμό : Την γενοκτονία των Ποντίων της 19ης Μαΐου και την πτώση της Πόλης της 29ης Μαΐου 1453, επετείους οι οποίες τιμήθηκαν και εφέτος από τους Έλληνες, επετείους οι οποίες μαζί με την Μικρασιατική καταστροφή, αποτελούν πληγές που ακόμη αιμορραγούν και ματώνουν την ψυχή κάθε Έλληνα.

Υστερα από την τελευταία καταστροφή, τις συνθήκες που έκριναν τον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά και τις πολλές πράξεις της Διεθνούς Κοινότητας όπως ο Χάρτης του Ο.Η.Ε., η Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το 1948, το Διεθνές Σύμφωνο για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα των μειονοτήτων, η Σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ και η σύμβαση του ΟΗΕ για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων κατοχύρωσαν δικαιώματα τα οποία, από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης και μετά, είχαν κάνει τους πάντες να ελπίζουν ότι περνάμε σε μια άλλη περίοδο.

Ομως, έχουμε γίνει μάρτυρες συνεχών παραβιάσεων της Συνθήκης της Λωζάνης από την πλευρά της Τουρκίας. Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών υπέβαλε αίτημα προς την Επιτροπή μας, να εξεταστούν αυτές οι παραβιάσεις με βάση γεγονότα. Το Προεδρείο της Επιτροπής αποδέχτηκε το αίτημα, το εισηγήθηκε στην Επιτροπή και αυτή το έκανε δεκτό.

Κατ'αρχήν η επιτροπή θα ακροαστεί τους εισηγητές που αποτελούν ταυτόχρονα και μάρτυρες, προς τους οποίους εάν χρειαστεί θα απευθύνουν σύντομα ερωτήματα τα μέλη της Επιτροπής. Στην συνέχεια θα ακολουθήσει πολιτική συζήτηση, κατά την συνήθη διαδικασία του Κανονισμού της Βουλής, προκειμένου η Επιτροπή να βγάλει τα συμπεράσματά της.

Οι Κωνσταντινουπολίτες έχουν εισηγηθεί τέσσερις ομιλητές οι οποίοι θα μας παρουσιάσουν το πλαίσιο, τα κείμενα και τα γεγονότα βάσει των οποίων σημειώνονται παραβιάσεις τα τελευταία 75 χρόνια και η σημερινή κατάσταση των Ελλήνων που ζούν στην Κωνσταντινούπολη είναι αποτέλεσμα της μη τήρησης των διεθνώς συμπεφωνημένων και της μη εφαρμογής των Διεθνών κανόνων Δικαίου από την πλευρά της Τουρκικής Δημοκρατίας. Ο κ. Γεωργούλης έχει τον λόγο.

*1: Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, Πρόεδρος Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας & Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ *2 :

Αποτελεί για εμένα ύψιστη τιμή, που ο Σύλλογος των Κωνσταντινουπολιτών της Αθήνας, μου ανέθεσε το δύσκολο και ταυτόχρονα άχαρο ρόλο να παρουσιάσω το νομικό πλαίσιο της προστασίας της Ελληνικής Ορθόδοξης μειονότητας Κωνσταντινουπόλεως, Ιμβρου και Τενέδου. Δεν θα αναφερθώ σε θέματα μαρτυριών, άλλωστε εγώ τουλάχιστον δεν είμαι Κωνσταντινουπολίτης, αλλά Θρακιώτης, που γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Ν.Εβρου κοντά στην Αδριανούπολη και ευτύχησε με τα μάτια της ψυχής να αντικρίζει από το πατρικό του σπίτι, αχνά στο βάθος, τη Βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολη.

Το νομικό πλαίσιο προστασίας της ελληνικής εθνικής μειονότητας διαγράφηκε μέσα από μια δύσκολη πορεία η οποία κατέληξε σε ένα πόλεμο καταστροφικό για την Ελλάδα, ο οποίος είχε γαλουχήσει την μεγάλη ιδέα και θέλησε να μεταφέρει την Ελλάδα σε μακρινούς ορίζοντες. Τα περιστατικά είναι γνωστά και το όραμα αυτό δεν πραγματοποιήθηκε τελικά αλλά κατέρρευσε κάτω από την ήττα του Μικρασιατικού πολέμου. Αμέσως μετά, στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων συναντάμε μια ελληνική αντιπροσωπεία, με επικεφαλής τον Βενιζέλο, με ηθικό αρκετά μειωμένο και από την άλλη πλευρά μια τουρκική αντιπροσωπεία, με αναπτωμένο ηθικό, που προσπαθεί να επιβάλλει αδιάλλακτα τους δικούς της όρους.

Οι όροι αυτοί μεταφέρονται εύγλωττα μέσα στα κείμενα της Συνθήκης της Λωζάνης, που είναι μια πολυμερής Διεθνής Σύμβαση, η οποία τίθεται υπό την προστασία της Τουρκίας από την μια μεριά και υπό την προστασία της Αγγλίας, της Γαλλίας, της Ιαπωνίας, της Ιταλίας, της Σερβίας, της Ρουμανίας και της Ελλάδος από την άλλη. Το κείμενο αυτό αναφέρεται ρητά στην Τουρκία και τις υποχρεώσεις που έχει να σεβαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα της ελληνικής μειονότητας στην Πόλη, στην Ιμβρο και στη Τένεδο.

Το άρθρο 14, αναφέρεται στο σεβασμό της τοπικής αυτοδιοίκησης και την προστασία προσώπων, και περιουσιών στην Ιμβρο.

Στην συνέχεια, το άρθρο 37 ορίζει ότι το κείμενο αυτό είναι αυξημένης τυπικής ισχύος έναντι οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού ή εσωτερικής επίσημης πράξης που θα μπορούσε να ισχύσει στην Τουρκία. Συνεπώς, η Τουρκία είχε την υποχρέωση να μην ψηφίσει νόμους και κανονισμούς ενάντιους προς αυτή την Συνθήκη.

Στα άρθρα 38 έως 44, πραγματικά υπάρχει όλο το προστατευτικό πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ισότητα μεταξύ όλων των Τούρκων υπηκόων, είτε αυτοί είναι μουσουλμάνοι είτε όχι, το δικαίωμα απόκτησης περιουσίας, ελευθερίας της γλώσσας, ίδρυσης θρησκευτικών ιδρυμάτων, σχολείων, εκπαιδευτηρίων προστασίας των θρησκευτικών πεποιθήσεων κλπ.

Στο τελευταίο μόνο άρθρο (45) εμφανίζεται η Ελλάδα, γιατί ο φόβος δεν ήταν ότι η Ελλάδα θα παραβίαζε ανθρώπινα δικαιώματα. Με το άρθρο αυτό διατυπώνεται η αρχή της αμοιβαιότητας, το οποίο, με απλά λόγια, λέει ότι όλα όσα θα κάνει η Τουρκία για τους μη μειονοτικούς της πληθυσμούς

στην Πόλη, θα τα εφαρμόζει και η Ελλάδα για τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς στο έδαφός της.

Αυτό ήταν, σε γενικές γραμμές, το προστατευτικό πλαίσιο.

*2: Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου της Σχολής των Ευελπίδων.

Αναρωτιέται κανείς δεν ήταν άραγε αποτελεσματικό αυτό το πλαίσιο για να προστατεύσει επαρκώς την άλλοτε ακμάζουσα ελληνική ορθόδοξη μειονότητα και αναγκαζόμαστε σήμερα να καταφύγουμε και σε άλλα θεσμικά κείμενα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δηλαδή όλα τα κείμενα και τις διακηρύξεις των Ηνωμένων Εθνών από το 1945 και στη συνέχεια, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία καθιερώνει την ισότητα όλων των ανθρώπων, το Σύμφωνο για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966, κλπ.; Ακόμη υπάρχουν και τα προστατευτικά κείμενα, που η ίδια η Τουρκία έχει υπογράψει στα πλαίσια π.χ. της ΔΑΣΕ.

Επίσης υπάρχει η Διάσκεψη για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη του 1975 στο Ελσίνκι, όπου η 7η αρχή είναι σαφής και μιλάει για την ισότητα όλων των ανθρώπων και για την προστασία όλων των ατόμων, όπου κι' αν βρίσκονται και δεν υπάρχει καμιά διάκριση μεταξύ μειονοτικών και μη, η οποία δεσμεύει ρητά την Τουρκία.

Βέβαια, στην συνέχεια, έχουμε το προστατευτικό πλαίσιο της ΔΑΣΕ, σημερινού ΟΑΣΕ, κυρίως ως ηθική πίεση προς όλα τα κράτη μέλη που την υπέγραψαν, όπως είναι τα κείμενα της Γενεύης του 1991, της Κοπενχάγης του 1990, όπου τα δικαιώματα των μειονοτήτων είναι σαφή και περιγράφονται με σαφήνεια (εκπαίδευση, αυτοδιοίκηση, θρησκευτική ελευθερία, προστασία της πολιτιστικής ταυτότητας, ίση μεταχείριση, συμμετοχή στη δημόσια ζωή, κατάργηση διακρίσεων, αυτοπροσδιορισμός της μειονοτικής ταυτότητας κλπ).

Όλα αυτά είναι διεθνή κείμενα, τα οποία η Τουρκική Δημοκρατία έχει πανηγυρικά διακηρύξει ότι θα σεβαστεί, δυστυχώς τα παραβίασε ασύστολα πριν ακόμη στεγνώσει το μελάνη της υπογραφής της.

Επίσης, υπάρχει το Συμβούλιο της Ευρώπης, που έχει την μεγαλύτερη δυνατότητα καταναγκασμού στο νομικό σκέλος, ώστε να πιεστεί μια χώρα που παραβιάζει ανθρωπίνια δικαιώματα να τα κάνει σεβαστά, μέσω της διαδικασίας του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Είναι σαφές ότι ο σεβασμός οποιασδήποτε μειονότητας θα πρέπει να αποτελεί την κόρη οφθαλμού μιας δημοκρατικής χώρας. Κανείς όμως από τους Τούρκους συναδέλφους μου, νέους επιστήμονες, αν βρισκόταν στην θέση μου στην αντίστοιχη τουρκική Βουλή δεν θα μπορούσε να πει έστω και μια λέξη θετική υπέρ της Τουρκίας χωρίς να ωχριά, γιατί πραγματικά ο κατάλογος των παραβιάσεων είναι μακρύς και υπερβολικά βεβαρημένος.

Το θεσμικό αυτό πλαίσιο κατά την γνώμη μου είναι ρητά κατοχυρωμένο και σαφέστατο και σας αφήνω να αναλογιστείτε τα υπόλοιπα και το γιατί πραγματικά δεν αναρωτηθήκαμε -πέρα από τις υποχρεώσεις της Τουρκίας- ως Έλληνες και ως επιστήμονες, γιατί πραγματικά δεν απαιτήσαμε σε αναγκαίες περιστάσεις να γίνουν σεβαστές οι βασικές αυτές αρχές.

Παράλληλα μας δίνεται και μια ιστορική ευκαιρία να ζητήσουμε όλοι μας ως ελληνισμός από το βήμα αυτό της εθνικής αντιπροσωπείας ένα μεγάλο "συγγνώμη" γιατί δεν πράξαμε όσα είχαμε χρέος και καθήκον να

πράξουμε απέναντι στον ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης, της Ιμβρου και της Τενέδου.

ΝΕΟΚΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ* 3 : Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, θεωρώ μεγάλη τιμή το γεγονός, ότι βρίσκομαι ενώπιόν σας, προκειμένου να καταθέσω την προσωπική μου μαρτυρία και την μαρτυρία της Ελληνοορθόδοξης Κοινότητας της Κωνσταντινούπολης , στην οποία ανήκω, σε ό,τι αφορά την παραβίαση των διατάξεων της Συνθήκης της Λωζάνης, που αφορούν και αυτές την προστασία των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων. Θα ήθελα, εκ προοιμίου, να τονίσω τρία στοιχεία τα οποία θεωρώ αναγκαία για την κατανόηση του προβλήματος σε βάθος. Το πρώτο είναι ότι η Συνθήκη της Λωζάνης είναι η πρώτη και ίσως η μόνη ρεβιζιονιστική Συνθήκη μετά την λήξη του πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου. Λέμε ρεβιζιονιστική Συνθήκη εννοώντας τη Συνθήκη εκείνη, η οποία ανατρέπει τα συμβατικά αποτελέσματα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος έχει λήξει με δύο Συνθήκες, με την Συνθήκη των Βερσαλιών και την Συνθήκη των Σεβρών. Ο Χίτλερ προσπάθησε να ανατρέψει την Συνθήκη των Βερσαλιών ανεπιτυχώς. Ο Μουσταφά Κεμάλ και οι συνεργάτες του ανέτρεψαν την Συνθήκη των Σεβρών, συνεπώς ανέτρεψαν και τα αποτελέσματα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Αυτό οδήγησε την Ευρώπη στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Το λέγω αυτό, διότι η Συνθήκη των Σεβρών, που αφορούσε κυρίως τις υπόλοιπες εθνότητες της Μικράς Ασίας, ανατρέπεται και κυρίως ως προς το 6% της εδαφικής έκτασης της σημερινής Τουρκίας που αφορούσε την Ελλάδα. Δηλαδή, η Ελλάδα με την Συνθήκη των Σεβρών αποκτούσε το 6% των εδαφών της Τουρκίας. Θέλω εμφαντικά να τονίσω , ότι, παρά το γεγονός ότι ανατράπηκε η Συνθήκη των Σεβρών, οι μόνες διατάξεις οι οποίες είναι σχεδόν ταυτόσημες της Συνθήκης των Σεβρών είναι εκείνες, οι οποίες αφορούν την προστασία των μειονοτήτων. Δηλαδή οι διατάξεις περί προστασίας των μειονοτήτων της Συνθήκης της Λωζάνης είναι σχεδόν ταυτόσημες προς εκείνες της Συνθήκης των Σεβρών. Αυτό διότι οι διωγμοί τους οποίους υπέστη το μη μουσουλμανικό στοιχείο από τους νεότουρκους ήταν νωπές και οι μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις επέμεναν στην ιδιαίτερη προστασία η οποία θα έπρεπε να δοθεί στους μη μουσουλμάνους. Πρώτον αυτό.

Δεύτερον. Ο ρεβιζιονιστικός χαρακτήρας της Συνθήκης της Λωζάνης δεν είναι στατικός αλλά δυναμικός. Δηλαδή έχει μια δυναμική συνεχούς αναθεώρησης προς όφελος της Τουρκίας και βεβαίως σε βάρος κυρίως της Ελλάδος.

Τρίτο στοιχείο το οποίο θα ήθελα να τονίσω είναι το εξής : η Συνθήκη της Λωζάνης καθιερώνει μια πολύ λεπτή ισορροπία η οποία έχει διασαλευθεί προς ζημία της Ελλάδας και προς όφελος της Τουρκίας.

Ενα σαφές στοιχείο αυτής της παραβίασης, της διασάλευσης της ισορροπίας μεταξύ των δύο πλευρών φαίνεται ως προς τις μειονότητες.

Κύριοι βουλευτές, έχω μαζί μου ένα βιβλίο, το οποίο κυκλοφόρησε το 1996 στις Η.Π.Α. και αφορά την Κωνσταντινούπολη. Είναι του Philippe

Marshal. Στην σελίδα 437 παραθέτει στατιστικά στοιχεία για τον πληθυσμό της Κωνσταντινούπολης. Αναφέρομαι στον Marshal διότι πριν 10 χρόνια, και συγκεκριμένα το 1986, σε ένα βιβλίο μου είχα παραθέσει παρόμοια στοιχεία.

*2: Καθηγητής Κοινωνιολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Γεννημένος στην Κωνσταντινούπολη.

Η Κωνσταντινούπολη από το 1477 μέχρι το 1927 είχε το 35% - 40% περίπου του πληθυσμού της -εννοούμε εντός των διοικητικών ορίων της Κωνσταντινούπολης, διότι η περιφέρεια του Δήμου είχε το 37% με 39% ελληνικό πληθυσμό- τούτέστιν η Κωνσταντινούπολη είχε αναλογικά περισσότερο ελληνικό πληθυσμό από πάρα πολλές ελληνικές πόλεις σήμερα, ιστορικά, διαχρονικά. Οι υπόλοιποι ήταν, ένα 17% Αρμένιοι και αυτό ύστερα από ένα χρονικό διάστημα. Ενα 5% - 8 % ήταν Εβραίοι. Στους υπόλοιπους ένα ποσοστό 16% με 17%, από το 1829 έως το 1830, υπολογίζονται και οι εξ Ελλάδος Έλληνες υπήκοοι ως άλλοι, δηλαδή, το ποσοστό των Ελλήνων είναι πολύ μεγαλύτερο από εκείνο που φαίνεται στις στατιστικές. Το ποσοστό των Ελλήνων ξεκινάει από 34% με 35% το 1477 και φθάνει 40% με 42%. Το 1927 έχουμε 22%, το 1950 έχουμε 12%, το 1965 έχουμε 3%, το 1980 έχουμε 1%, το 1995 έχουμε 0,0001%! Οι Αρμένιοι από το 17% κατέρχονται σε 0,005%, οι δε Εβραίοι κατέρχονται και αυτοί στο 0,002%.

Συνεπώς υπάρχει μια συντριπτική εξαφάνιση όχι μόνο των Ελληνορθόδοξων, αλλά όλων των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων. Το λέγω αυτό, διότι η ισορροπία την οποία καθιερώνει η Συνθήκη της Λωζάνης είναι αριθμητική. Εάν κανείς μελετήσει προσεκτικά τα πρακτικά της Συνθήκης της Λωζάνης θα διαπιστώσει δύο πράγματα.

Το πρώτο είναι, ότι η Τουρκική αντιπροσωπεία έχει επιμείνει πρώτον, στο ότι δεν υπάρχουν εθνικές μειονότητες στην Τουρκία αλλά θρησκευτικές μειονότητες, γι' αυτό και εμείς αναφερόμαστε σε μουσουλμάνους. Είναι συμβατική υποχρέωση της Ελλάδος. Οι διατάξεις αυτές έχουν ισχύ υπερτέραν και του Συντάγματος για τις χώρες που έχουν υπογράψει τη Συνθήκη της Λωζάνης. Πρώτον γιατί οι μειονότητες είναι θρησκευτικές και όχι εθνικές. Οι Τούρκοι επέμεναν στο σημείο αυτό, πρώτο λόγω της θρησκευτικής θεωρήσεως των εθνότητων και δεύτερον, διότι, εάν έλεγαν εθνικές μειονότητες συμπεριλάμβαναν και τους Κούρδους και δεν ήθελαν να αναγνωρίσουν δικαιώματα στην εθνότητα των Κούρδων.

Το δεύτερο είναι ότι ο Ριζά Νούρ επέμενε στην αριθμητική ισορροπία μεταξύ των μειονοτήτων, δηλαδή της μειονότητας Κωνσταντινούπολης και της μειονότητας των μουσουλμάνων στην Θράκη, που εξαιρέθηκαν για ειδικούς λόγους.

Την επίσημη αυτή στιγμή θεωρώ υποχρέωσή μου να θυμηθώ τον αείμνηστο Ιωάννη Ζίγδη, ο οποίος το 1977 είχε θέσει πρώτος στο Κοινοβούλιο το θέμα της διασάλευσης της αριθμητικής ισορροπίας, που καθιερώνει η Συνθήκη της Λωζάνης. Μάλιστα αυτή η υπόμνηση, που συνοδεύτηκε και από δική μου πρόταση νομοσχεδίου, για πολιτογράφηση των Κωνσταντινουπολιτών στα μητρώα της Θράκης, για όσους είχαν καταφύγει στην Ελλάδα, θορύβησε το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας, το οποίο προέβη σε σχετικές ανακοινώσεις, λέγοντας, ότι ναι μεν

διασαλεύτηκε η Συνθήκη της Λωζάνης στο σημείο αυτό, αλλά υπάρχουν και άλλα σημεία διασάλευσης της Συνθήκης, εννοώντας προφανώς ότι η Ελλάς απέκτησε τα Δωδεκάνησα.

Θα ήθελα να τονίσω ότι το έντυπο που έχετε στα χέρια σας, είναι μία περίληψη των άρθρων. Τα άρθρα 37 έως 45 είναι πολύ πιο λεπτομερειακά. Αν διαβάσει κανείς ένα προς ένα τα άρθρα, είναι εκπληκτικό αυτό που θα πω, ότι όλα τα άρθρα, ένα προς ένα, έχουν παραβιαστεί από την Τουρκία!

Αρχίζοντας από το άρθρο 14, που αφορά την Ιμβρο και την Τένεδο, είναι γνωστό ότι παραβιάστηκε η βασική αρχή που επιβάλλει μια αυτοδιοίκηση. Το άρθρο 39 και οι παράγραφοι 2,3 και 4 επιβάλλουν την πρόσληψη σε δημόσιες υπηρεσίες των μειονοτικών. Αυτό ουδέποτε έχει εφαρμοστεί στην Τουρκία. Η χρήση, για παράδειγμα, της ελληνικής γλώσσας σε δημόσια καταστήματα αλλά και σε δικαστήρια.

Στην εκλογική νομοθεσία της Ελλάδος π.χ. υπάρχει διάταξη βάσει της οποίας οι μουσουλμάνοι της δυτικής Θράκης ψηφίζουν μέσω διερμηνέως. Αυτό στην Τουρκία είναι κάτι το ακατανόητο. Η μοναδική εξαίρεση είναι η περίπτωση του μακαριστού Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρα, όπου κατέθεσε με διερμηνέα ενώπιον δικαστηρίου το 1961. Δημιουργήθηκε τότε ζήτημα πως ο Πατριάρχης μπόρεσε να χρησιμοποιήσει διερμηνέα. Ποιες διατάξεις να πρωτοαναφέρω; Να αναφέρω τις διατάξεις που αφορούν την προστασία των εκκλησιών, των νεκροταφείων, τα οποία μέχρι σήμερα υφίστανται βάνουσες επιθέσεις και ουδείς από τους δράστες δεν συλλαμβάνεται ή παραπέμπεται στη δικαιοσύνη. Το 1955, όπως αποκαλύφτηκε, εκκλησίες, σχολεία, ιδρύματα καταστράφηκαν βάσει οργανωμένου σχεδίου της ίδιας της κυβέρνησης και των ενόπλων δυνάμεων της Τουρκίας.

Βάσει του άρθρου 41, παράγραφος 2, τα σχολεία, τα φιλανθρωπικά ιδρύματα χρηματοδοτούνται από τον δημόσιο προϋπολογισμό και από τους προϋπολογισμούς των Δήμων και Κοινοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτό όχι μόνο δεν συνέβη, αλλά παρατηρήθηκε και το αντίθετο, δηλαδή καλούνται οι εκκλησίες και τα ιδρύματα να καταβάλλουν ιδιαίτερο φόρο, τον φόρο ελέγχου και το βακούφι. Συνεπώς υφίστανται ασύστολες παραβιάσεις οι διατάξεις αυτές.

Θα ήθελα να κλείσω με μια προσωπική μαρτυρία. Πολλοί από τους παρισταμένους εντός της αιθούσης, θα γνωρίζουν την προσωπική ιστορία του καθενός. Η προσδοκώμενη βιογραφία μου θα ήταν, αν κρίνει κανείς από τους μαθητικούς και φοιτητικούς αγώνες, να βρίσκομαι στο βήμα της Τουρκικής εθνοσυνέλευσης εκπροσωπώντας την κοινότητά μου. Είμαι ο μοναδικός, ίσως, από το 1922 και μετά, που είχε μια πολιτική ιστορία εντός των πολιτικών κομμάτων της Τουρκίας. Μου λεγαν οι δικοί μου συναγωνιστές, ακόμα και εκείνες τις μέρες, ότι θα διέπρεπα στην Ελλάδα. Εθεωρείτο, δηλαδή, βέβαιο ότι θα έπρεπε να φύγουν οι Έλληνες της Πόλης και συνεπώς να φύγω και εγώ μαζί τους.

Θέλω να τονίσω με αυτό, ότι ο ξεριζωμός των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, έχει γίνει βάση ενός προδιαγεγραμμένου σχεδίου. Αν θα δείτε τα αρχεία του Υπουργείου Εξωτερικών, οι ελληνικές κυβερνήσεις επέδειξαν μία εγκληματική αμέλεια. Αυτή η αμέλεια έχει και μια ερμηνεία. Πολλές φορές υπακούοντας οι ελληνικές κυβερνήσεις, σε πέραν του Ατλαντικού συστάσεις περί κατευνασμού κλπ. των πνευμάτων, επέδειξαν αυτού του είδους την αμέλεια.

Κύριοι βουλευτές, το πρόβλημα εστιάζεται σε μια αξιοπρεπή εξωτερική πολιτική η οποία αν μη τι άλλο θα στηρίζεται στο δίκαιο, στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κυρίως της αξιοπρέπειας. Η έννοια της αξιοπρέπειας είναι μια έννοια που έχει τελείως ευτελιστεί. Ευχαριστώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΣΑΑΚΙΔΗΣ*4 : Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, αισθάνομαι την υποχρέωση να σας ευχαριστήσω, διότι είσαστε η πρώτη επιτροπή βουλευτών, μετά από 75 χρόνια, που ασχολείται σφαιρικά με τις καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κωνσταντινούπολη. Ο σύλλογός μας, μαζί και με άλλα αδελφά σωματεία των Κωνσταντινουπολιτών, μετά από επίπονες και μακροχρόνιες προσπάθειες κατόρθωσαν να φθάσουμε μέχρι αυτό το σημείο. Δυστυχώς όμως έρχεστε τρίτοι.

Πρώτα η φωνή διαμαρτυρίας μας ακούστηκε στο αμερικανικό κοινοβούλιο, στην συνέχεια στον Οργανισμό άμυνας και συνεργασίας στην Ευρώπη και τώρα η φωνή διαμαρτυρίας ακούγεται μέσω της επιτροπής σας. Εμείς σαν Κωνσταντινουπολίτες θα είμαστε πάντα στη διάθεση κάθε εκπροσώπου του ελληνικού ή οποιουδήποτε άλλου κοινοβουλίου, να το ενημερώσουμε.

Τα Ελληνικά σφάλματα ξεκίνησαν όχι μόνο με την πολυετή απροθυμία του κοινοβουλίου να ασχοληθεί με τα προβλήματα του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας αλλά και με την έλλειψη ετοιμότητας των μελών και των συνεργατών του Υπουργείου Εξωτερικών. Είναι αδύνατο το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος να αντιμετωπίσει μια ολόκληρη Τουρκία με στελέχωση 4 ή 5 ανθρώπων, όταν η χώρα αυτή είναι το πρώτο και μεγαλύτερο πρόβλημα της πατρίδας μας. Ο αγώνας όμως για την ανεξαρτησία μας δεν τέλειωσε το 1821.

Η Ελλάδα δεν είχε κανένα ίδρυμα Τουρκολογίας και μόλις πριν 3 χρόνια ξεκίνησε έδρα Τουρκολογίας στην Κρήτη. Πως είναι λοιπόν δυνατόν να γνωρίζετε από κοντά τις σκέψεις και τις τάσεις των Τούρκων; Σίγουρα ξέρετε πως αν δεν γνωρίζεις τον εχθρό σου, είναι αδύνατον να τον αντιμετωπίσεις. Η λέξη “εχθρός” μπορεί για κάποιους από εσάς να αντηχεί σκληρά. Δυστυχώς όμως η Τουρκία βλέπει την Ελλάδα σαν εχθρό και την λέξη την γνωρίζουμε καλά, αφού όλοι οι Κωνσταντινουπολίτες που βρισκόμαστε εδώ έχουμε τελειώσει τουρκικά λύκεια. Πολλοί από εμάς υπηρετήσαμε στον τουρκικό στρατό σαν τούρκοι υπήκοοι και γνωρίζουμε πολύ καλά πως σκέπτονται οι Τούρκοι για την Ελλάδα. Φοβούνται πάντοτε - παρόλο που δεν διαφαίνεται τέτοια περίπτωση- μήπως η Ελλάδα πάρει πίσω την Κωνσταντινούπολη, την Σμύρνη, τη Μικρά Ασία. Αυτός ο φόβος και μόνο τους κάνει εχθρικούς απέναντί μας με αποτέλεσμα να αρχίζουν την ανθελληνική προπαγάνδα από τις πρώτες κιόλας τάξεις των τουρκικών σχολείων.

Η εξολόθρευση της ελληνοορθόδοξης κοινότητας -και παρακαλώ μη χρησιμοποιείται τη λέξη «μειονότητα», γιατί μειονότητα μπορούν να αποτελούν αυτοί που έφυγαν από την Ελλάδα και πήγαν π.χ. στην Γερμανία ή στην Αμερική, ενώ εμείς ήμασταν εκατοντάδες χιλιάδες γηγενείς και τώρα έχουμε μείνει 1.500 άτομα. Η εξολόθρευση λοιπόν της ελληνοορθόδοξης κοινότητας ξεκίνησε με το πρόγραμμα που έβαλαν από το 1908 οι νεότουρκοι στη Θεσσαλονίκη και οδήγησε στα αποτελέσματα που γνωρίζουμε όλοι.

Πρέπει λοιπόν να γνωρίζουμε καλά την Τουρκία για να μπορέσουμε να την αντιμετωπίσουμε, χωρίς φυσικά να είμαστε υπέρ των πολέμων ή των συγκρούσεων.

*4 : Πρόεδρος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1928, μετά την καταστροφή της Μικράς Ασίας. Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη.

Οι Τούρκοι έχουν μια σοφή φράση, “ο φίλος τα λέει πικρά”. Εάν υπάρχουν στην ελληνική κοινότητα και στα έδρανα άτομα που αγαπούν την Τουρκία και θέλουν την συνεργασία και την προκοπή της, θα πρέπει να της λένε την αλήθεια, θα πρέπει να της τα λένε “πικρά”. Όταν την καλοπιάνουν και λένε ότι η Τουρκία είναι δημοκρατικό κράτος, δυστυχώς το αποτέλεσμα χειροτερεύει, πράγμα που αποδεικνύεται συνεχώς τα τελευταία πενήντα χρόνια. Από το 1940 που γεννήθηκε μέχρι σήμερα οι καταπατήσεις όλων των διεθνών υποχρεώσεων της Τουρκίας είναι δυστυχώς συνεχείς.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε και ελπίζω η σημερινή ημέρα να είναι η αρχή. Ο Σύλλογος είναι στην διάθεσή σας.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΟΥΜΑΚΗΣ *5 : Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Βουλευτές, με την ιδιότητα των ανθρώπων που γεννήθηκαν στις Μικρασιατικές πατρίδες και βίωσαν επώδυνα την Τουρκική πολιτική απέναντι στον Ελληνισμό, θα προσπαθήσουμε να σας δώσουμε μια όσο το δυνατόν πιο σύντομη εικόνα για την στρατηγική και τις ενέργειες της Τουρκικής Δημοκρατίας μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης που τερμάτισε τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο και έλυσε το Ανατολικό ζήτημα.

Η Τουρκία υπέγραψε την Συνθήκη της Λωζάνης χωρίς την παραμικρή πρόθεση να τηρήσει τις υποχρεώσεις που ανέλαβε. Μοναδικός στόχος της ήταν να αξιοποιήσει στο έπακρο όλες τις ωφέλειες που της εξασφάλιζε η Συνθήκη της Λωζάνης και να κερδίσει χρόνο μέχρι να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες που θα της επέτρεπαν να πετύχει στην πράξη αυτά που δεν κατάφερε να πετύχει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Αντίθετα, η Ελλάδα εφάρμοσε μια σταθερή πολιτική καλής πίστης τηρώντας τις υποχρεώσεις της με συνέπεια και εντιμότητα. Η διαφορετική αυτή προσέγγιση των δύο χωρών στην έννοια των υποχρεώσεών τους, είχε ολέθριες συνέπειες για τον Ελληνισμό που παρέμεινε στην Τουρκία μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης.

Στην διαδρομή των 75 χρόνων που μεσολάβησαν από την υπογραφή της Συνθήκης μέχρι σήμερα, τα πραγματικά γεγονότα που κατέγραψε η ιστορία αποκαλύπτουν την καταστρατήγηση και την κατάφωρη καταπάτηση όλων των υποχρεώσεων της Τουρκικής Δημοκρατίας για την προστασία των μειονοτήτων που απορρέουν από την Συνθήκη της Λωζάνης και ταυτόχρονα, την στρατηγική της Τουρκίας να επιβάλλει με την λογική της βίας τετελεσμένα γεγονότα που δεν αντιστρέφονται.

Τα μεθοδευμένα και προγραμματισμένα βήματα της Τουρκίας στην καταστρατήγηση των υποχρεώσεών της που απορρέουν από την Συνθήκη της Λωζάνης ξεκίνησαν από την επομένη της υπογραφής της και συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας.

Στο τμήμα αυτό της εισήγησης ,θα επιχειρήσουμε μια σύντομη ματιά στις πιο χαρακτηριστικές ενέργειες της Τουρκίας που αποτελούν παραβίαση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από την Συνθήκη της Λωζάνης και

*5 : Συγγραφέας, γεννημένος στην Κωνσταντινούπολη, βρέθηκε στην Ελλάδα το 1964 με τις απελάσεις .

έγιναν την περίοδο από την υπογραφή της Συνθήκης, τον Ιούλιο του 1923, μέχρι και το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου.

Αμέσως μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης η Τουρκία χαρακτήρισε αυθαίρετα σαν ανεπιθύμητους 40.000 Έλληνες, που είχαν καταφύγει προσωρινά πριν από την υπογραφή της Συνθήκης για λόγους ασφαλείας εκτός Τουρκίας. Ταυτόχρονα τους αφαιρέθηκε η υπηκοότητα και κατασχέθηκε η περιουσία τους με συνοπτικές διαδικασίες. Η προσφυγή της Ελλάδος στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης και η δικαίωση της, στις 21 Φεβρουαρίου 1925, δεν είχε κανένα πρακτικό αποτέλεσμα αφού οι Τούρκοι είχαν ήδη επιτύχει τον στόχο τους, να απαλλαγούν δηλαδή από ένα σημαντικό αριθμό Ελλήνων για τους οποίους είχε συμφωνηθεί να παραμείνουν στην Τουρκία.

Παράλληλα, η Τουρκία έσπευσε να περιορίσει τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα των Ελλήνων με αποτέλεσμα Τράπεζες, κάθε μορφής και κατηγορίας Δημόσιες υπηρεσίες αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις να απομακρύνουν αμέσως από την δουλειά τους όλους τους Έλληνες.

Με τον Νόμο 2525 υποχρέωσε όλους τους Έλληνες να τουρκοποιήσουν τα επώνυμά τους, γιατί όσοι υπέβαλλαν ονόματα με ελληνικές ρίζες δεν τα έκαναν αποδεκτά.

Εξαπέλυσε μια τεράστια ρατσιστική εκστρατεία, που κορυφώθηκε στις δεκαετίες του 1950 και 1960 με κεντρικό σύνθημα “Vatandas Turkcce kopus”, δηλαδή, “Πολίτες μιλάτε τουρκικά” με αποτέλεσμα όσοι τολμούσαν να μιλούν την μητρική τους γλώσσα στους δρόμους να προπηλακίζονται και να καταδικάζονται σε χρηματικές ποινές.

Απαγόρευσε, με την έκδοση του Νόμου 2007, την άσκηση 30 επαγγελματιών από τους Έλληνες σε μια απροκάλυπτη απόπειρα να εξαναγκαστούν να φύγουν από τις εστίες τους. Μεταξύ των επαγγελματιών που απαγορεύτηκαν υπήρχε ένα ευρύ φάσμα, από πλανόδιο πωλητή, κουρέα, μουσικό, φωτογράφο μέχρι ξυλουργό, ράπτη και σερβιτόρο. Αργότερα, ακολούθησε η απαγόρευση και άλλων επαγγελματιών και με τον τρόπο αυτό οι Έλληνες κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης υποχρεωνόταν σε μια επώδυνη επιλογή : είτε να μείνουν άνεργοι, είτε να εργαστούν παράνομα, είτε να μεταναστεύσουν από τον τόπο τους.

Οι Τουρκικές αρχές υποστήριξαν με κάθε μέσο την δημιουργία, τον Σεπτέμβριο του 1923, της λεγόμενης “Τουρκοορθόδοξης Εκκλησίας” την οποία ίδρυσε ο παπά Ευθύμ Καραχισαρίδης Ερενερόλ, ένας ιερωμένος από το Κεσκίν της Ανατολίας που αποτελούσε τυφλό όργανο του αρχηγού των Νεότουρκων Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Η Τουρκική στρατηγική υποβάθμισης και ταπείνωσης του Οικουμενικού Θρόνου της Ορθοδοξίας έγινε ξεκάθαρη με σωρεία ενεργειών που ακολούθησαν :

Με την απροκάλυπτη υποστήριξη της θρασύτατης απόπειρας του παπά Ευθύμ να καταλάβει το Πατριαρχικό Μέγαρο προκαλώντας σοβαρά επεισόδια.

Με την έκδοση διατάγματος με το οποίο το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως χαρακτηρίστηκε σαν απλό τουρκικό ίδρυμα και καθορίστηκε η εκλογή του Πατριάρχη από κληρικούς που είχαν Τουρκική υπηκοότητα και υπηρετούσαν ήδη στην Τουρκία.

Με την κατάληψη από τον παπά Ευθύμ και τους τούρκους υποστηρικτές του, του ιστορικού ναού της Παναγίας της Καφατιανής του Γαλατά και του ναού του Σωτήρος Χριστού.

Με την πρωτοφανή σπουδή που έδειξαν τα τουρκικά δικαστήρια να καταδικάσουν σε πρόστιμο τον Οικουμενικό Πατριάρχη γιατί προκάλεσε ψυχική οδύνη στον ψευτό παπά Ευθύμ, όταν η Πατριαρχική Ιερά Σύνοδος τον καθέρωσε από τον βαθμό της Ιεροσύνης και τον αφόρισε σαν αποστάτη και ασύστολο προδότη της ορθόδοξης πίστης.

Με την βάρβαρη εισβολή της τουρκικής αστυνομίας στον χώρο του Πατριαρχείου, την σύλληψη του Οικουμενικού Πατριάρχη Κωνσταντίνου του έκτου και την απέλασή του με την κατασκευασμένη δικαιολογία του “ανταλλάξιμου”.

Με την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του Οικουμενικού Πατριάρχου και σύσσωμης της Ιεράς Συνόδου με το αιτιολογικό ότι συνεδρίασαν στον χώρο της Θεολογικής Σχολής στην Χάλκη και όχι στο Φανάρι όπου βρίσκεται η διοικητική έδρα του Πατριαρχείου.

Με την έκδοση του Νόμου 2596 με τον οποίο απαγορεύτηκε σε όλους τους χριστιανούς κληρικούς να φοράνε ράσα εκτός εκκλησίας. Στην μοναδική εξαίρεση που έγινε, διακρίνεται πανηγυρικά η Τουρκική πρόθεση ισοπέδωσης του Οικουμενικού Πατριάρχη στο επίπεδο του πράκτορα των Νεότουρκων ψευτο-παπά Ευθύμ Καραχισαρίδη Ερενερόλ, αφού ο τουρκικός νόμος προβλέπει πως ράσα εκτός εκκλησίας μπορούν να φορούν μόνο ο Οικουμενικός Πατριάρχης και ο ψευτο-παπά Ευθύμ με την ιδιότητα του αρχηγού της Τουρκοορθόδοξης εκκλησίας της οποίας αυτοανακηρύχτηκε ιδρυτής και αρχηγός!

Το γεγονός ότι η Τουρκία δεν μπορούσε μονομερώς να εκδιώξει το Οικουμενικό Πατριαρχείο από την Κωνσταντινούπολη, κάτι που θα έκανε για οποιοδήποτε ίδρυμα εσωτερικού τουρκικού δικαίου, και υποχρεώθηκε από τα μέρη που συνυπέγραψαν την Συνθήκη της Λωζάνης να αποδεχτεί την παραμονή του στην Κωνσταντινούπολη σαν καθαρά Θρησκευτικό Ίδρυμα με παγκόσμια ακτινοβολία, δείχνει το μέγεθος όλων αυτών των Τουρκικών αυθαιρεσιών.

Στα νησιά Ιμβρος και Τένεδος των οποίων, αθροιστικά, ο πληθυσμός σε ποσοστό άνω του 90% ήταν Έλληνες, η Τουρκία αγνόησε επιδεικτικά την ειδική αυτοδιοίκηση που έπρεπε να υπάρχει στα δύο νησιά τα οποία τους χάρισαν οι Βρετανοί στα πλαίσια της Συνθήκης της Λωζάνης. Διόρισαν χωρίς καθυστέρηση Τούρκο διοικητή και έστειλαν αμέσως στην δικαιοσύνη, στα τελωνεία, στην αστυνομία και στις λιμενικές αρχές Τούρκους αξιωματικούς απολύοντας όλους τους αιρετούς τοπικούς λειτουργούς. Με τον Νόμο 1151 που ψήφισε η Τουρκική Εθνοσυνέλευση, καταργήθηκε και επίσημα το καθεστώς αυτοδιοίκησης των νησιών Ιμβρος και Τένεδος, έκλεισε με διάφορες προφάσεις το Ελληνικό Σχολαρχείο, απαγορεύτηκε η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας και οι χριστιανοί τέθηκαν υπό διωγμό μέχρι την πλήρη εξολόθρευσή τους.

Στον τομέα της εκπαίδευσης απολύθηκαν 104 ομογενείς και 52 Έλληνες δάσκαλοι, γιατί κρίθηκαν αυθαίρετα “ακατάλληλοι” να διδάξουν στα

μειονοτικά σχολεία. Η Τουρκική Κυβέρνηση προκειμένου να αποκλείσει από την Τουρκία τους Έλληνες δασκάλους επέβαλε εξέτασή τους στην Τουρκική γλώσσα πριν εγκρίνει νέα άδεια διδασκαλίας τους. Αρχικά, τα περισσότερα μαθήματα των ελληνικών σχολείων μετατράπηκαν υποχρεωτικά στην Τουρκική γλώσσα. Οι Τουρκικές αρχές διπλασίασαν τους μισθούς των Τούρκων δασκάλων που διόρισαν στα μειονοτικά σχολεία και υποχρέωσαν τους ομογενείς να τους πληρώνουν!

Αργότερα, η διδασκαλία όλων των μαθημάτων επιβλήθηκε να γίνεται στην Τουρκική γλώσσα, εκτός από το μάθημα των Ελληνικών. Προστέθηκε το μάθημα των στρατιωτικών που δίδασκε αξιωματικός του τουρκικού στρατού. Επιβλήθηκε τούρκος υποδιευθυντής σε κάθε μειονοτικό σχολείο, ο οποίος ήταν υπόλογος στο τουρκικό Υπουργείο Παιδείας και αποτέλεσε σταδιακά την μοναδική και κυρίαρχη εξουσία μέσα στα μειονοτικά σχολεία.

Τερματίστηκε η λειτουργία του ιστορικού Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου και η ανεκτίμητης αξίας βιβλιοθήκη του σκορπίστηκε στις κρατικές βιβλιοθήκες της Αγκύρας και του Σουλειμανιγιέ καθώς επίσης και στις εταιρίες Τουρκικής γλώσσας και Τουρκικής Ιστορίας.

Με την ευκαιρία της εισαγωγής του αστικού κώδικα στην Τουρκία, δημιουργήθηκε ένα νομικό πλαίσιο που δεν επέτρεπε στα μειονοτικά ιδρύματα να αποκτήσουν νέα ακίνητη περιουσία είτε με αγορά, είτε με δωρεά, είτε με κληρονομιά, ενώ έπαυσε να αναγνωρίζεται η ιδιότητα του νομικού προσώπου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο δημιουργώντας σοβαρότατα εμπόδια στην διαχείριση και εκπροσώπηση της τεράστιας Πατριαρχικής περιουσίας.

Από την δεκαετία του 1930 οι τουρκικές αρχές άρχισαν να επεμβαίνουν με απροκάλυπτο τρόπο στις εκλογές των διαχειριστικών επιτροπών των μειονοτικών ιδρυμάτων. Η αρχή έγινε στο μειονοτικό νοσοκομείο του Βαλουκλή και στην κοινότητα του Πέρα που είχαν μεγάλες περιουσίες.

Με τον Νόμο 2762 περί Βακουφίων που ψηφίστηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση, οι μειονοτικές κοινότητες τέθηκαν υπό τον έλεγχο και την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Βακουφίων και υποχρεώθηκαν να υποβάλλουν δηλώσεις για τα έσοδα και τα ακίνητα που υπάγονταν σ' αυτές. Η διαχείριση των μειονοτικών ιδρυμάτων και σχολείων ανατίθετο σε ένα επίτροπο που διοριζόταν από τις Τουρκικές αρχές.

Την ίδια περίοδο, οι τούρκοι διόρισαν σαν επίτροπο στο Φιλανθρωπικό Ίδρυμα του Βαλουκλή τον περιβόητο Ζιχί Οζνταμάρ, που ήταν το δεξί χέρι του ψευτο-παπά Ευθύμ, προκαλώντας σάλο στην ελληνική μειονότητα.

Το 1939 όλοι οι αθλητικοί μειονοτικοί σύλλογοι υποχρεώθηκαν να ενωθούν με τους τουρκικούς με αποτέλεσμα σταδιακά να μαραζώσουν και να εκτουρκιστούν.

Κατά την διάρκεια του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου η Τουρκία βρήκε θαυμάσια ευκαιρία, από την ασφάλεια της ουδέτερης θέσης που κράτησε, να επιφέρει βαριά κτυπήματα στον Ελληνισμό της Τουρκίας. Οι συνθήκες ήταν ιδανικές, αφού η Ελλάδα πληρώνει με βαρύ τίμημα αίματος τον αγώνα για τα ιδανικά της ελευθερίας και της δικαιοσύνης, στο πλευρό των Συμμαχικών δυνάμεων. Ετσι η Τουρκία, ύπουλα και μεθοδευμένα, έκανε άλματα στην μακροπρόθεσμη στρατηγική της να αφανίσει τον Ελληνισμό που ζούσε εκεί.

Τον Μάιο του 1941 η Τουρκική Κυβέρνηση κήρυξε επιστράτευση στους νομούς Ανατολικής Θράκης με προτεραιότητα τον νομό της

Κωνσταντινούπολης. Τα στρατολογικά γραφεία διατάχθηκαν με κρυπτογραφημένη υποσημείωση στην απόφαση της επιστράτευσης να καλούν επιλεκτικά τους εφέδρους των μειονοτήτων ελληνικής, αρμένικης και εβραϊκής καταγωγής. Με τον τρόπο αυτό οι Τούρκοι έσυραν στον τουρκικό στρατό όλους τους χριστιανούς ηλικίας από 20 έως 45 ετών τους οποίους σκόρπισαν στα βάθη της Μικράς Ασίας για να φτιάχνουν δρόμους και στρατιωτικά κτίρια κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες.

Στις 21 Σεπτεμβρίου 1941, “άγνωστοι” εμπρηστές έριξαν στην ξύλινη σκεπή του Οικουμενικού Πατριαρχείου αναμμένα πανιά που είχαν λουστεί με βενζίνη. Το Πατριαρχικό Μέγαρο αποτεφρώθηκε συμπαρασύροντας στις φλόγες αρχεία, πίνακες Πατριαρχών και πολύτιμα κειμήλια του Ελληνισμού. Για ολόκληρες δεκαετίες η Τουρκική Κυβέρνηση αρνιόταν την χορήγηση άδειας επισκευής του Πατριαρχικού Μεγάρου, μέχρι πριν από λίγα χρόνια όταν ανακατασκευάστηκε με έξοδα γνωστού Έλληνα ευεργέτη.

Στις 11 Νοεμβρίου 1942 με τον Νόμο 4305 η Τουρκική Κυβέρνηση, με κριτήριο το θρήσκευμα και την εθνότητα, επέβαλε ένα υπέρογκο έκτακτο φόρο περιουσίας που αποσκοπούσε στον οικονομικό αφανισμό των χριστιανών της Τουρκίας. Ο Νόμος, που έμεινε γνωστός σαν *Barlık* (Varlık Vergisi), απαιτούσε την καταβολή του φόρου τον οποίο αυθαίρετα επέβαλε ο έφορος, μέσα σε 15 μέρες χωρίς δικαίωμα ένστασης. Τέσσερις βδομάδες μετά την επιβολή του φόρου, αδυναμία καταβολής του ισοδυναμούσε με δήμευση της περιουσίας, σύλληψη και εκτόπιση του φορολογούμενου σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας στο Ασκαλέ, την Σιβηρία της Τουρκίας. Συνολικά 1.869 επιφανείς μειονοτικοί είδαν ξαφνικά τις περιουσίες τους να δημεύονται και τους εαυτούς τους να εξορίζονται στην Σιβηρία του Ασκαλέ όπου έφτιαχναν δρόμους για να εξοφλήσουν το χρέος τους προς το τουρκικό κράτος. Η ημερήσια αμοιβή τους ήταν 2 λίρες τουρκίας ημερησίως από τις οποίες η μιν μία παρακρατείτο για το υποτυπώδες φαγητό που τους έδιναν, η δε άλλη έναντι του χρέους τους προς το τουρκικό κράτος. Οι περισσότεροι προκειμένου να εξοφλήσουν το χρέος που αυθαίρετα τους επιβλήθηκε, έπρεπε να δουλέψουν από 200 έως 300 χρόνια!

Τον Ιανουάριο του 1943 η Τουρκική Κυβέρνηση δήμευσε τις περιουσίες των Ιερών Μονών Μεγίστης Λαύρας και Κουτλουμουσιού του Αγίου Ορους στην Ιμβρο και άρχισε να μεταφέρει στο νησί έποικους από την Μικρά Ασία για την αλλοίωση της πληθυσμιακής σύνθεσης του νησιού, μια μέθοδος που εφαρμόστηκε τριάντα περίπου χρόνια αργότερα στο κατεχόμενο τμήμα της μαρτυρικής Κύπρου.

Προς το τέλος του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου, η Τουρκία βλέποντας πως η στάση της Ελλάδος κατά την διάρκεια του πολέμου στο πλευρό των συμμάχων -σε αντίθεση με την δική της στάση του “επιτήδειου ουδέτερου”- δημιουργούσε μια αρνητική συγκυρία σε βάρος της, έσπευσε να εφαρμόσει την πάγια τακτική της που είναι να πραγματοποιεί δύο βήματα μπροστά και ένα βήμα πίσω. Το βήμα - πίσω που υποχρεώθηκε από τις συγκυρίες να κάνει, ήταν μερικές ενέργειες στην κατεύθυνση της τήρησης των υποχρεώσεων της από την Συνθήκη της Λωζάνης. Τα στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας άδειασαν από όσους κατάφεραν να επιβιώσουν. Τα θύματα από το περιβόητο “βαρλίκι” απελευθερώθηκαν. Οι συνθήκες για τους Έλληνες της Τουρκίας βελτιώθηκαν για ένα χρονικό διάστημα αισθητά. Μια περίοδος άνθησης της πολύπαθης Ελληνικής μειονότητας της Τουρκίας έδωσε νέες ελπίδες και δημιούργησε όνειρα ειρηνικής συνύπαρξης. Ολα αυτά

όμως ήταν προσωρινά. Διάρκεσαν τόσο όσο χρειάστηκε μέχρι να προκύψουν και πάλι οι κατάλληλες συγκυρίες που θα επέτρεπαν στην Τουρκία να προχωρήσει στην μακροπρόθεσμη στρατηγική αφανισμού των Ελλήνων που τολμούσαν ακόμα να παραμένουν στις εστίες τους. Και οι συνθήκες αυτές δεν άργησαν να έρθουν και να δώσουν την ευκαιρία στην Τουρκία να πετύχει τον ξεριζωμό του συντριπτικού ποσοστού του Ελληνισμού της Τουρκίας.

Αλλά στους τρόπους, τις πρακτικές, τις μεθοδεύσεις και τις ενέργειες της Τουρκίας την περίοδο των τελευταίων σαράντα χρόνων μέχρι σήμερα, θα αναφερθεί ο επόμενος ομιλητής κ. Νίκος Ατζέμογλου. Σας ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΣ ΑΤΖΕΜΟΓΛΟΥ *₆ : Κύριε Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι, είμαι πρώην Πρόεδρος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών και εκπροσωπώ τους Κωνσταντινουπολίτες στους διεθνείς οργανισμούς. Εχω καταφύγει στην Ελλάδα το 1966.

Δύο ήταν τα βασικά γεγονότα τα οποία συνετέλεσαν στην φυγή των Ελλήνων από την Κωνσταντινούπολη. Το πρώτο συνέβη το 1955 με τους βανδαλισμούς που όλοι γνωρίζετε όταν οι Τούρκοι κατέστρεψαν σπίτια, εκκλησίες, εργοστάσια, νεκροταφεία και δεν άφησαν τίποτα όρθιο. Το δεύτερο σημαντικό γεγονός συνέβη το 1964, όταν οι τουρκικές αρχές απέλασαν 12.000 περίπου Έλληνες υπηκόους, γηγενείς Κωνσταντινουπολίτες, τους οποίους προστάτευε η συνθήκη της Λωζάνης. Αυτοί παρέσυραν μαζί τους ένα τριπλάσιο αριθμό συγγενών και φίλων. Ετσι, τα χρόνια 1964 με 1966, 48.000 περίπου Έλληνες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές τους εστίες, δίχως καμιά σοβαρή αντίδραση από την πλευρά της Ελλάδος, δίχως να το αντιληφθεί η διεθνής κοινότητα και δίχως να χαρακτηρίσει το ρεύμα αυτό ως προσφυγικό ο Ο.Η.Ε..

Η φυγή βέβαια αυτή εντάθηκε και ολοκληρώθηκε με την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο το 1974. Ετσι, η πολιτική εθνικής κάθαρσης που εφήρμοσε η Τουρκία εναντίον του Ελληνισμού, ήταν ταυτόχρονα πολιτική παραβιάσεων και καταπατήσεων των διεθνών συνθηκών, όχι μόνο της Λωζάνης, αλλά και εκείνων που αφορούν τα ανθρώπινα και μειονοτικά δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, όπως τις αρχές του χάρτη του ΟΗΕ, της χάρτας των Παρισίων, τις λοιπές συμφωνίες στα πλαίσια της ΔΑΣΕ και του ΟΑΣΕ, με αποτέλεσμα από το 1923 μέχρι σήμερα ο αριθμός των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης να μειωθεί δραματικά.

Συγκεκριμένα, από 110.000 περίπου Έλληνες που είχαν απομείνει και ζούσαν εκεί, με την ανταλλαγή των πληθυσμών σήμερα έχουν απομείνει λιγότεροι από 2.000. Από αυτούς οι 300 βρίσκονται στο Ελληνικό γηροκομείο.

Θα αναφερθώ τώρα στις παραβιάσεις των τελευταίων 40 χρόνων καθώς και στο τι συμβαίνει σήμερα. Η ελληνική κοινότητα σήμερα υποφέρει από συστηματικές, εξευτελιστικές παρενοχλήσεις, κρατική τρομοκρατία και απειλές από την αστυνομία. Ενέργειες που παραβιάζουν τους κανόνες που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και φυσικά έχει υπογράψει η Τουρκία.

*₆ : Χημικός, γεννημένος στην Κωνσταντινούπολη.

Συγκεκριμένα, μέλη της μειονότητας δέχονται συχνά επισκέψεις αστυνομικών ή καλούνται στην ασφάλεια, ανακρίνονται και τρομοκρατούνται. Ανώτεροι κρατικοί λειτουργοί, ο τουρκικός τύπος και άλλοι φορείς απειλούν ότι θα μετατρέψουν σε τέμενος το μουσείο της Αγίας Σοφίας, που θεωρείται το σύμβολο της Ορθοδοξίας. Οτι θα διώξουν το Οικουμενικό Πατριαρχείο και πολλά άλλα.

Η παγκόσμια διακήρυξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το άρθρο 19 του διεθνούς συμφώνου για αστικά και πολιτικά δικαιώματα και το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής, Σύμβασης Ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρέχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις ως προς την ελευθερία της έκφρασης και το δικαίωμα πληροφόρησης χωρίς περιορισμούς και άσχετα αν παρεμβάλλονται σύνορα ή όχι.

Επίσης, έγγραφα που έχουν εκδοθεί, κατά καιρούς από τον οργανισμό για την ασφάλεια και την συνεργασία στην Ευρώπη παρέχουν παρόμοιες εγγυήσεις. Παρ' όλες όμως αυτές τις εγγυήσεις οι Τουρκικές αρχές αρνούνται στην Ελληνική κοινότητα αυτά τα δικαιώματα. Οι δύο, μικρής κυκλοφορίας, ελληνικές εφημερίδες λογοκρίνονται. Επί πλέον απαγορεύεται η πώληση και κυκλοφορία ελληνικών εφημερίδων και περιοδικών, ενώ η χρήση της ελληνικής γλώσσας είναι πολύ περιορισμένη.

Ελευθερία στην εκπαίδευση : Οι διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει και η Τουρκία, παρέχουν ίσα δικαιώματα για όλους όσους ζούν μέσα στη χώρα.

Το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα προβλέπει ότι οι απολαύσεις των δικαιωμάτων και ελευθεριών που θεσπίστηκαν από την σύμβαση αυτή θα πρέπει να εξασφαλιστούν δίχως διάκριση φύλλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας κλπ. Τα έγγραφα της ΔΑΣΕ παρέχουν παρόμοιες εγγυήσεις για ίση μεταχείριση. Επιπροσθέτως, η συνθήκη της Λωζάνης εγγυάται την ισονομία στην ελληνική μειονότητα, καθώς και ίσα αστικά και πολιτικά δικαιώματα με αυτά που απολαμβάνει η πλειοψηφία.

Το άρθρο 40 της Συνθήκης της Λωζάνης εγγυάται στην μειονότητα το δικαίωμα να ιδρύει, να διευθύνει και να ελέγχει. Με δικά της έξοδα, σχολεία και άλλα ιδρύματα διδασκαλίας και εκπαίδευσης με το δικαίωμα να χρησιμοποιεί ελεύθερα τη δική της γλώσσα. Στον τομέα της Παιδείας όμως, παρ' όλες αυτές τις εθνικές και διεθνείς εγγυήσεις, παρατηρούνται σαφείς διακρίσεις κατά της ελληνικής μειονότητας σε θέματα δασκάλων, σχολικών βιβλίων και προγραμμάτων. Η Τουρκία συνεχίζει να εμποδίζει ακόμα και σήμερα την ελεύθερη διοίκηση και τον έλεγχο των ελληνικών σχολείων από την ίδια την μειονότητα.

Επίσης η Τουρκία αρνείται τον διορισμό ομογενών δασκάλων και διευθυντών σε μειονοτικά σχολεία, απαγορεύει την πρωινή χριστιανική προσευχή στα σχολεία και υποχρεώνει τα παιδιά, κάθε πρωί, να λένε τον

τουρκικό εθνικό ύμνο, αποφθέγματα του Κεμάλ καθώς και άλλα εθνικιστικά συνθήματα.

Αποτέλεσμα όλων αυτών των αντίμετρων, της προσπάθειας πλύσης εγκεφάλου, αλλοίωσης της εθνικής ελληνικής συνείδησης των παιδιών καθώς και των ψυχολογικών πιέσεων, είναι η αναγκαστική φυγή των Ελλήνων από την Τουρκία και κατά συνέπεια η αισθητή μείωση του αριθμού των μαθητών στα ελληνικά σχολεία.

Από 15.000 που ήταν το 1923, μειώθηκαν σε 5.000 το 1954 και σήμερα είναι μόνο 200 παιδιά.

Όσον αφορά τις θρησκευτικές ελευθερίες, η Τουρκία έχει υπογράψει ελληνοτουρκικό πρωτόκολλο το 1968, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και όλες τις συμφωνίες στα πλαίσια της ΔΑΣΕ, που τις εγγυώνται. Όμως, τις παραβιάζει συνεχώς. Το 1971 απαγόρευσε την λειτουργία της Θεολογικής σχολής της Χάλκης, κατεδαφίζει εκκλησίες με πρόφαση την διάνοιξη δρόμων, ενώ συμβαίνουν συνεχώς ληστείες και καταστροφές ελληνικών εκκλησιών και νεκροταφείων, μοναδικό παγκόσμιο φαινόμενο. Για παράδειγμα αναφέρω την κατεδάφιση του Αγιάσματος του Αγίου Νικολάου, την ληστεία και την πυρκαγιά στον Άγιο Θεράποντα και τη δολοφονία του νεωκόρου, την τετάρτη κατά σειρά διάρρηξη στον Άγιο Νικόλαο στο Φανάρι, από τον οποίο αφαιρέθηκαν και οι τελευταίες εικόνες.

Οι Τούρκοι αρνούνται να παραδεχτούν την Οικουμενικότητα του Πατριαρχείου. Μετά την ενθρόνιση του Πατριάρχη Βαρθολομαίου άρχισαν να ασκούν ψυχολογική βία με βομβιστικές ενέργειες εναντίον του Πατριαρχείου, όπως έγινε το Δεκέμβριο του 1997 η επίθεση με χειροβομβίδα κατά την οποία τραυματίστηκε ο διάκονος Νεκτάριος.

Το άρθρο 40 της Συνθήκης της Λωζάνης, παρέχει στην Ελληνική μειονότητα το δικαίωμα να ιδρύει και να ελέγχει ευαγή ιδρύματα. Παρ' όλες τις διεθνείς εγγυήσεις υπάρχει πρόβλημα στην λειτουργία των Ιδρυμάτων. Η Τουρκική κυβέρνηση απαγόρευσε από το 1935 την δωρεά κληροδοτημάτων στα ιδρύματα αυτά. Το 1964 απαγόρευσε την λειτουργία ελληνικού ορφανοτροφείου που λειτουργούσε από το 1853 και αυτή τη στιγμή εκποιεί αυθαίρετα την περιουσία του. Το 1967 έπαψε να αναγνωρίζει την ακίνητη περιουσία των ιδρυμάτων και επέβαλε φόρο 5% επί των εσόδων των κοινοτικών οργανώσεων. Το 1991 είχε σαφή ανάμειξη στις ενδοκοινοτικές εκλογές, που επιτράπηκαν μετά από 22 χρόνια.

Σχετικά με την ακίνητη περιουσία, αυτή χωρίζεται σε 3 κατηγορίες : α) την ατομική των Ελλήνων με ελληνική υπηκοότητα β) την ατομική των Ελλήνων με Τουρκική υπηκοότητα και γ) αυτή των ευαγών ιδρυμάτων.

Όσον αφορά την πρώτη, μέχρι το 1988 ίσχυε το περίφημο μυστικό διάταγμα, το οποίο αφαιρούσε από τους Έλληνες το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, ακόμα δε και αυτό της κληρονομικότητας. Το αποτέλεσμα ήταν η αρπαγή της περιουσίας τους. Μετά την πρώτη Ελληνοτουρκική συνάντηση κορυφής στο Νταβός υποτίθεται ότι το διάταγμα αυτό καταργήθηκε. Σήμερα όμως έχει επανέλθει σε ισχύ. Οι Έλληνες της Πόλης δεν έχουν δικαίωμα να αποκτούν

ακίνητα με κληρονομικό δικαίωμα. Οι Έλληνες δεν έχουν το δικαίωμα να πωλούν ακίνητα, ελεύθερα, και τα περισσότερα από αυτά έχουν καταπατηθεί από το ίδιο το τουρκικό κράτος. Οι ιδιοκτήτες τους έχουν απελαθεί και είναι αναγκασμένοι να διεξάγουν μακροχρόνιους και πολυδάπανους δικαστικούς αγώνες για την διάσωση της περιουσίας τους. Το 1994 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με πρωτοβουλία του Ευρωβουλευτή κ. Αλέκου Αλαβάνου, καταδίκασε την τακτική αυτή της Τουρκίας. Επίσης έγιναν, για το ίδιο θέμα, ερωτήσεις των Ευρωβουλευτών κυρίας Αικατερίνης Δασκαλάκη και του κυρίου Νικήτα Κακλαμάνη. Όμως οι Τούρκοι επικαλούμενοι της αρχή της αμοιβαιότητας, συνεχίζουν την τακτική τους. Οσον αφορά την δεύτερη κατηγορία, μέχρι το 1988 υπήρχε απαγόρευση αγοραπωλησιών. Μέχρι τότε δινόταν άδεια εκποίησης, ύστερα από γνωμάτευση επιτροπής που υπήρχε στην Αγκυρα. Από το 1988 και μετά η εκποίηση είναι μεν ελεύθερη, αλλά εφ'όσον το ακίνητο ανήκει σε Έλληνα η αξία του μειώνεται στο ελάχιστο. Ως προς την τρίτη κατηγορία, η κυριότητα αυτής της περιουσίας αμφισβητείται από την Τουρκία. Όσα ακίνητα δωρήθηκαν σε ευαγή ιδρύματα μετά το 1936, δεν αναγνωρίζονται και θεωρούνται ότι ανήκουν στο τουρκικό κράτος.

Οι ελληνικές κοινότητες δεν έχουν το δικαίωμα να διαχειρίζονται την ακίνητη περιουσία τους ελεύθερα ή να την εκποιούν, όπως δικαιούνται από τις διάφορες συμφωνίες της ΔΑΣΕ, τις οποίες έχει ασφαλώς συνυπογράψει και η Τουρκία, και όπως απορρέει από το άρθρο 40 της Συνθήκης της Λωζάνης.

Τέλος υπάρχει η πολιτιστική κληρονομιά μας, για την οποία η Τουρκική κυβέρνηση έχει σαφή προσανατολισμό και πολιτική αλλοίωσης σε ιστορικά βυζαντινά και νεότερα ματαβυζαντινά μνημεία, κτίρια και εκκλησίες, τα οποία κατεδαφίζονται για την διάνοιξη δρόμων είτε για την δημιουργία κοινόχρηστων πάρκων. Υπάρχουν διάφορες διαμαρτυρίες με πρώτη την έκθεση της Europa Nostra, αλλά και πολλών Τούρκων αρχαιολόγων.

Οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης ζητούν την έμπρακτη συμπαράσταση της Ελληνικής Πολιτείας και ζητούν :

Πρώτον καταγγελία της Τουρκικής Δημοκρατίας σε Διεθνής Οργανισμούς, σε όλα τα μέλη των Ευρωπαϊκών και Αμερικανικών Κοινοβουλευτικών Σωμάτων για την κατάφωρη παραβίαση της Συνθήκης της Λωζάνης καθώς και άλλων πιο πρόσφατων Συμφωνιών.

Δεύτερον, επιτακτική απαίτηση από την Τουρκία του σεβασμού όλων των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τις συμβατικές δεσμεύσεις της έναντι των Ελλήνων που απέμειναν στην Τουρκία, με την κατάργηση και την νομική εξαφάνιση όλων των νομοδιαταγμάτων και αποφάσεων των Τουρκικών αρχών που τους αφορούν και παραβιάζουν τις ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Τρίτον, αποτελεσματικότερη προστασία και εξασφάλιση συνθηκών απρόσκοπτης λειτουργίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ως της σεπτής κορυφής της Ορθοδοξίας, για την εκπλήρωση της υψηλής οικουμενικής αποστολής του.

Τέταρτον, απαίτηση αποζημιώσεων των περιουσιών των Ελλήνων της Τουρκίας που υποχρεώθηκαν να την εγκαταλείψουν σαν συνέπεια των ανθελληνικών μέτρων που ελήφθησαν το 1964.

Πέμπτον, απαίτηση διασφάλισης της ζωής και της περιουσίας των Ελλήνων που συνεχίζουν να παραμένουν στις εστίες τους και της διάσωσης της τεράστιας κοινοτικής περιουσίας.

Εκτον, διάσωση και διατήρηση ακέραιας της ανεκτίμητης πολιτιστικής κληρονομιάς του Ελληνισμού.

Τέλος, κρίνεται απόλυτα αναγκαία η άμεση λήψη από τα αρμόδια όργανα αποφάσεων για την αναγνώριση της έκτης Σεπτεμβρίου ως ημέρας μνήμης του ξεριζωμού του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης, για την αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας στον Ελληνισμό της Τουρκίας που υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει τις εστίες του τις τελευταίες δεκαετίες και την αναθεώρηση της γραφειοκρατικής διαδικασίας πολιτογράφησης όσων Ελλήνων Τουρκικής υπηκοότητας το επιθυμούν.

Θα είμαστε πάντοτε αρωγοί, στο πλευρό της Ελληνικής Πολιτείας για την υπεράσπιση των δικαιών του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης.

**Προτάσεις & Διάλογοι,
Ερωτήσεις & Απαντήσεις**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, εκτιμώ την πρωτοβουλία σας για την ακρόαση μαρτύρων και την πολιτική συζήτηση για τις παραβιάσεις της Συνθήκης της Λωζάνης από την Τουρκία τα τελευταία 75 χρόνια. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους κυρίους, που υπεύθυνα και τεκμηριωμένα ανέπτυξαν το πρόβλημα σε όλη του την έκταση.

Προ ετών παρόμοια συζήτηση είχε πραγματοποιηθεί με εισήγησή μου, για τις διώξεις του ελληνισμού στην Ιμβρο και στην Τένεδο. Επειδή η Επιτροπή της Βουλής δεν είναι ερευνητικό κέντρο ούτε ιστορική εταιρία, αλλά πολιτικό σώμα, που δεν μπορεί να εξαντλείται σε συζητήσεις χωρίς αυτές να έχουν συγκεκριμένο στόχο, προτείνω, όπως η Βουλή, ύστερα από εισήγηση της επιτροπής μας αναλάβει την έκδοση Μαύρης Βίβλου στις περισσότερο ομιλούμενες γλώσσες του κόσμου για τις παραβιάσεις της Συνθήκης της Λωζάνης, που θα αποσταλεί σε όλα τα μέλη όλων των κοινοβουλίων του κόσμου και σε όλους τους διεθνείς Οργανισμούς. Ετσι φρονώ ότι θα καταδειχτεί, κατά τρόπο επίσημο, ότι η Τουρκία είναι κράτος που δεν σέβεται τη διεθνή νομιμότητα και περιφρονεί κατά τρόπο απροκάλυπτο τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ : Κύριε συνάδελφε, έχω ήδη ένα σημείωμα του συναδέλφου κυρίου Βρεττού, ο οποίος λέει ότι πρέπει η επιτροπή να εκδώσει αυτές τις συνεδριάσεις σε ειδικό τόμο και να φροντίσει ώστε να κυκλοφορήσουν παντού.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ (Ειδικός Αγορητής του ΠΑΣΟΚ) : Με τη σειρά, την τάξη και ευσημόνως αυτό το θέμα θα ετίθετο από τον Ειδικό Αγορητή του ΠΑΣΟΚ. Δεν διεκδικώ πρωτοτυπία, αλλά αυτό είναι το θέμα μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ : Αυτές τις ημέρες η Γαλλική Βουλή και η Γαλλική Εθνοσυνέλευση ενέκριναν ένα ψήφισμα -και ορθώς- για το διωγμό των Αρμενίων. Έτσι, το να περιοριστούμε εμείς μόνο στο διωγμό που εξαπολύθηκε με αφορμή το Βαρλίκ θα ήταν ίσως σφάλμα, γιατί θα διαγράφαμε έτσι την μεγάλη γενοκτονία του Μικρασιατικού Ελληνισμού. Αν θέλουμε να εκδώσουμε Μαύρη Βίβλο θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα κεφάλαια, και βέβαια, πρωτεύει η σφαγή 1,5 εκατομμυρίων Ελλήνων της Μικράς Ασίας.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ (Ειδικός Αγορητής Κ.Κ.Ε.) Κύριε Πρόεδρε και εγώ με την σειρά μου ευχαριστώ όλους όσους συμβάλλανε σε αυτήν την ενημέρωση. Ήθελα να απευθυνθώ στον κ. Σαρρή, τον οποίο παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή. Πέρα από την επιστημονική προβολή των θεμάτων είδα, ότι έχει και στοιχεία πολιτικής αξιολόγησης των όσων συνέβησαν.

Θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση και ένα ερώτημα. Η παρατήρηση είναι σχετικά με τα στοιχεία του Αμερικάνου, που μας παρουσιάσατε. Νομίζω ότι δεν είναι σωστή αυτή η μέθοδος, γιατί μπορεί να αμφισβητηθεί. Οι σχετικοί αριθμοί πάντα έχουν σχέση με την αύξηση του πληθυσμού, του χώρου, τον οποίο κανένας ξεετάζει. Το καλύτερο θα ήταν οι απόλυτοι αριθμοί. Αυτό δείχνει την πραγματική μείωση του πληθυσμού και των διωγμών που έχουν γίνει.

Το ερώτημά μου είναι το εξής. Στην ομιλία σας κάνατε έναν υπαινιγμό για τους συμμάχους μας πέραν του Ατλαντικού, οι οποίοι έκαναν ορισμένες υποδείξεις, τις οποίες μάλλον αποδέχτηκαν οι ελληνικές κυβερνήσεις. Το ερώτημά μου είναι εάν αυτό μπορεί να στοιχειοθετηθεί. Το βγάζεται απλώς συμπερασματικά; Εάν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, να κατατεθούν εδώ. Έτσι, θα λάβουμε και εμείς υπόψη το τι ακριβώς συνέβη εκείνη την περίοδο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, θα σεβαστώ τον χρόνο τον οποίο διαθέτετε για ερωτήσεις. Θα προσπαθήσω να παραμείνω σε αυτήν την έννοια των ερωτήσεων.

Συνήθως λέγεται, από Μ.Μ.Ε., εφημερίδες κλπ., ότι οι λαοί της Ελλάδος και της Τουρκίας είναι φίλοι, αγαπάει ο ένας λαός τον άλλον, αλλά φταίνε το στρατιωτικό κατεστημένο ή το στρατιωτικοπολιτικό κατεστημένο της Τουρκίας, το οποίο κάθε φορά δημιουργεί τα προβλήματα, τα οποία πολύ σωστά αναφέρθησαν.

Πήγα από πολλών ετών στην Κωνσταντινούπολη και παρατήρησα την πτώση αυτή την οποία περιγράψατε. Οποια Κυβέρνηση ανεβαίνει στην Τουρκία, τα ίδια μέτρα παίρνει. Αυτό με βάζει σε σκέψη, ότι αυτό απορρέει και από ένα αίσθημα του Τουρκικού λαού, το οποίο ικανοποιείται από τις Κυβερνήσεις της Τουρκίας. Θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Φταίνε οι Κυβερνήσεις της Τουρκίας ή φταίει ένα ευρύτερο αίσθημα μεταξύ του Τουρκικού λαού, το οποίο είναι εχθρικό προς τον Ελληνικό λαό και προς τον

Ελληνισμό ευρύτερα. Αυτό είναι μέγα θέμα και θα πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε από Ελληνικής πλευράς προκειμένου να καθιερωθεί μια σωστή πολιτική για την αντιμετώπιση πραγματικά αυτής της τάσεως να εξολοθρευτούν οι Έλληνες. Αυτά τα έχω παρακολουθήσει, όπως σας είπα, επί μακρά σειρά ετών. Κλείνω με μία ακόμα ερώτηση.

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς η πολιτική η οποία ακολουθείται στην Κωνσταντινούπολη και ευρύτερα στην Τουρκία, βλέπουμε σήμερα να ακολουθείται στην Ελληνική Θράκη με μία άλλη μεθόδευση, όπου στην ουσία το αποτέλεσμα το οποίο επιδιώκεται είναι το ίδιο. Είναι συρρίκνωση του Ελληνικού πληθυσμού, αύξηση του μουσουλμανικού σύμφωνα με την Συνθήκη της Λωζάνης, του Τουρκικού σύμφωνα με τους Τούρκους βουλευτές.

Αρα οι παριστάμενοι οι οποίοι γνωρίζουν το θέμα να μας υποδείξουν και να υποδείξουν στις Ελληνικές Κυβερνήσεις, ποια μέτρα θα πρέπει να πάρουμε στην Θράκη, προκειμένου να σταματήσει η δια άλλης οδού πραγματική γενοκτονία, η οποία συντελείται, είτε αυτό λέγεται προπαγάνδα, είτε λέγονται μέτρα, τα οποία λαμβάνονται από τουρκικής πλευράς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Τιμά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας η συγγνώμη του από τον Ιμβριακό ελληνισμό, από τον Τενεδιακό και κατ' επέκταση και από τον ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης. Είναι ένα παράδειγμα προς μίμηση. Ανοίγει νέους δρόμους. Αναδρομικά αυτή τη συγγνώμη οφείλουν να την ζητήσουν και όλοι οι επίσημοι της πολιτικής. Αν το κάνουν, δεν θα νομιμοποιούνται να ξανακάνουν Νταβός, Βρυξέλλες, Μαδρίτες κλπ.

Όμως και εμείς και εσείς, φαίνεται ότι μέσα από την προβολή των θέσεων μας και της διατρανώδησης της ιστορίας αφήνουμε μερικά κενά. Ποιο είναι το δέον γενέσθαι; Υπάρχει μια επεξεργασμένη πρόταση που την έκανε ο κ. Σαρρής, που ήταν εξειδίκευση μιας πρότασης που είχε πρωτοδιακηρύξει ο Τενεκίδης. Θα μπορούσε να την υιοθετήσει η Επιτροπή Εξωτερικών & Αμυνας της Βουλής. Είναι η πρόταση για προσφυγή της Ελλάδος στο Διεθνές Δικαστήριο για την πρόληψη τέλεσης νέων αδικημάτων εκ μέρους του φασιστικού και ρατσιστικού τουρκικού κράτους, όσο και για την αποκατάσταση των αδικημάτων που έγιναν σε βάρος του τελευταίου αυτού Ανατολικού ελληνισμού.

Συμφωνείται με αυτή την πρόταση; Το λεω αυτό, γιατί πρέπει να κληθείτε να απαντήσετε ως μάρτυρες, μια και παρόμοια ερώτηση είχα υποβάλλει και στους Ιμβριους και στους Τενεδιους εκπροσώπους τους, έτσι ώστε, εφ' όσον το δια ταύτα είναι θετικό να συμπεριληφθεί στην υιοθέτηση αυτής της πρότασης. Αυτό θα τιμά και την δική μας επιτροπή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ: Κατά την εισήγηση του κ. Ατζέμογλου, ακούστηκε η φράση της "αμοιβαιότητας" με την Τουρκία. Παρακαλώ πολύ να μου διευκρινίσετε ποια είναι η αμοιβαιότητα την οποία επικαλείται η Τουρκία σε ο,τι αφορά τις περιουσίες των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης.

ΝΕΟΚΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ: Θα ήθελα να δώσω μια σφαιρική απάντηση, διότι δεν έχει θιγεί μέχρι τώρα μια σημαντική πλευρά του προβλήματος.

Το πρόβλημα ξεκινάει από την εξαίρεση, από την υποχρεωτική “ανταλλαγή πληθυσμών”. Ουσιαστικά, δεν έχει γίνει ανταλλαγή των πληθυσμών, έχει γίνει μια εθνοκάθαρση. Εξεδιώχθη ο πληθυσμός και στην συνέχεια, απεφασίσθη να ονομαστεί αυτό “ανταλλαγή πληθυσμών” με την εξίσωση του ενάμισυ εκατομμυρίου, που είχε περισωθεί από τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης, με τους τριακόσιους εξήντα χιλιάδες μουσουλμάνους τότε. Αυτό το λέγω, διότι η εξαίρεση θα δώσει και το στίγμα των διωγμών.

Η εξαίρεση του ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης έγινε για δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος ήταν κυρίως οικονομικός. Διότι η οικονομία της Τουρκίας είχε κατά 70% συγκεντρωθεί στην Κωνσταντινούπολη. Το δε 70% της οικονομίας ευρίσκετο στα χέρια του χριστιανικού πληθυσμού. Επρεπε λοιπόν, εάν τυχόν έφευγαν και οι Έλληνες αυτοί και εν γένει οι χριστιανικοί πληθυσμοί, να μείνει η Τουρκική οικονομία μετέωρη. Οι νέες δυνάμεις της οικονομίας και της κοινωνίας γενικότερα ήταν οι χριστιανικοί πληθυσμοί. Οι διάφορες εθνότητες είχαν δικό τους ρυθμό κοινωνικού εκσυγχρονισμού μέσα στα πλαίσια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο κοινωνικός εκσυγχρονισμός στην Τουρκία έγινε με εθνική εκκαθάριση. Αντί να τους βάζουμε, δηλαδή, μετόχους στην πολιτική εξουσία -αυτό είναι το κεμαλικό κίνημα- τους εκκαθάρισαν και πήραν τα παραγωγικά μέσα και τα ιδιωποιήθησαν δια μέσου της ληστείας.

Στην Κωνσταντινούπολη επειδή οι Έλληνες είχαν την οικονομία στα χέρια τους και επειδή ήταν αντιπρόσωποι κυρίως ξένων οίκων, αγγλικών και γαλλικών, οι Άγγλοι θορυβήθηκαν και είπαν να μείνουν εκεί οι Έλληνες, μέχρις ότου μαθητεύσουν κοντά τους οι Τούρκοι και μπουν τελικά στον καπιταλισμό. Όλοι οι διωγμοί των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη συμπίπτουν χρονικά με την ανάπτυξη του τουρκικού καπιταλισμού. Όσο, δηλαδή, αναπτύσσεται η αστική τάξη της Τουρκίας, σε κάθε φάση απογείωσης έχουμε και ένα διωγμό. Το 1930 απαγορεύτηκαν κάποια επαγγέλματα στους Έλληνες, γιατί εκείνη τη χρονιά για πρώτη φορά αποφοίτησαν από τις τεχνικές σχολές, που είχε ιδρύσει ο Κεμάλ, Τούρκοι επαγγελματίες.

Στηρίχτηκε η ανταλλαγή των πληθυσμών σε μια πληθυσμιακή και αριθμητική αναλογία. Είναι απάντηση αυτό στον κ. Κολοζώφ, η χρήση της μεθόδου του αμερικανού. Αν διαβάσετε τα πρακτικά της Συνθήκης της Λωζάνης, θα δείτε ότι η λογική είναι μία αριθμητική και στατιστική αναλογία. Όταν άρχισαν οι συζητήσεις στη Λωζάνη τον Οκτώβριο - Νοέμβριο, στην Κωνσταντινούπολη βρισκόταν 396.000 Έλληνες. Όταν τον Ιούλιο υπογράφηκε η Συνθήκη της Λωζάνης, δηλαδή μετά από 6 - 7 μήνες, είχαν απομείνει 150.000 Έλληνες.

Θα αναφερθώ στους διωγμούς και την αποσιώπησή τους από την υπερατλαντική συμπολιτεία. Υπήρξα σε νεαρή ηλικία πολιτικός σύμβουλος του μακαριστού Πατριάρχη Αθηναγόρα, ο οποίος είναι γνωστό ότι είχε προσωπική φιλία με τον Τρούμαν και τον Κένεντυ. Γνωρίζουμε όλοι ότι ιδιαίτερα το 1955 υπήρξε μια παρέμβαση του Τζόν Φόστερ Ντάλλας στην ελληνική κυβέρνηση και ταυτόχρονη παρέμβαση στην τουρκική, όπου εξίσωνε θύτες και θύματα.

Θα έπρεπε χάριν του κοινού συμφέροντος της Ατλαντικής Συμμαχίας, να παραμερίσουν τις διαφορές τους και συνεπώς ό,τι εγένετο, καλώς εγένετο. Οι ίδιες παρεμβάσεις έχουν γίνει και στον Πατριάρχη Αθηνάγορα και αυτό για να μην δημιουργηθεί θέμα και να μην υψωθεί φωνή διαμαρτυρίας από τους Έλληνες της Κωνσταντινούπολης. Αλλά αυτό δεν προωθείται αυτοτελώς από μέρος της αμερικανικής πολιτικής.

Εγώ θεωρώ υπεύθυνες τις εκάστοτε Ελληνικές κυβερνήσεις, οι οποίες για να φανούν αρεστές προφανώς σ'ένα πνεύμα συμμαχίας έχουν απεμπολήσει τα δικαιώματα του ελληνισμού γενικότερα και ειδικότερα εκείνου του κομματιού της Μητρόπολης του γένους, που είναι η Κωνσταντινούπολη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Το ερώτημά μου είναι : Η ευθύνη ανήκει στις τουρκικές κυβερνήσεις ή οι τουρκικές κυβερνήσεις ακολουθούν την ευρύτερα και γενικότερα τάση εχθρικών διαθέσεων του τουρκικού λαού;

ΝΕΟΚΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ: Το ερώτημά σας μπορεί να συμπληρωθεί με την γνωστή επωδó που επαναλαμβάνεται από τουρκικής πλευράς : Ο ελληνικός λαός είναι καλός, αγαπάει τους τούρκους αλλά οι πολιτικοί φταίνε.

Δεν μπορούμε να μιλήσουμε σήμερα για μια κυρίαρχη ιδεολογία αλλά για μια δεσπόζουσα κοινή ιδεολογία. Είναι θεωρητικό το πρόβλημα. Οι διάφορες πολιτικές τοποθετήσεις στην Τουρκία είναι σεκταριστικές σε σχέση με την νεοτουρκική ιδεολογία. Η δεσπόζουσα αυτή ιδεολογία είναι διάχυτη σ'όλο το πολιτικό φάσμα, εκφράζεται, υποτίθεται, επισήμως υπό την μορφή του κεμαλισμού και είναι σαφέστατα αντίθετη στη διατήρηση οποιουδήποτε άλλου ξενικού στοιχείου στην Τουρκία, πέραν του τουρκικού. Στηρίζεται στην λογική του βίαιου εκτουρκισμού του μουσουλμανικού πληθυσμού στον οποίο υπάγονται οι Κούρδοι.

Κύριε Παπαδόγγονα, το ερώτημά σας πηγαίνει πολύ πιο μακριά. Δηλαδή η δεσπόζουσα ιδεολογία συνίσταται στην εξαφάνιση οποιασδήποτε εθνικής ιδιαιτερότητας και μάλιστα πολιτισμικής, πόσο μάλλον του ελληνισμού. Θα ακούσετε και μερικά "κροκοδείλια δάκρυα" και "λυγμούς", οι οποίοι λένε το εξής : Εμείς σας αγαπάμε -το επαναλάμβαναν συνεχώς οι τουρκικές κυβερνήσεις- να επιστρέψετε. Αυτό που λένε, αποδεικνύει κ. Παπαδόγγονα την ορθότητα του ερωτήματός σας, διότι είναι ο δολοφόνος ο οποίος αφού δολοφόνησε το θύμα του, στην συνέχεια "νίπτει τας χείρας του". Είναι γενική η ανακούφιση από την αναχώρηση των Ελλήνων από την Κωνσταντινούπολη.

Ορισμένοι κύκλοι στην Τουρκία που είναι προοδευτικοί, μας θέλουν εμάς τους Έλληνες -εάν μας θέλουν- ως φολκλορικό στοιχείο, ως "τελευταίους των Μοικανών", να μας βάλουν σε Μουσείο. Αρνούμαστε αυτό το ρόλο διότι απάδει της ιστορικής μας αποστολής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΤΖΕΜΟΓΛΟΥ: Ο κ. Βυζοβίτης έθεσε ένα ερώτημα, σχετικά με την αμοιβαιότητα, δηλαδή πως και γιατί επικαλούνται οι Τούρκοι την αμοιβαιότητα και μ'αυτήν την επίκληση απαγορεύουν στους Έλληνες το δικαίωμα να πουλάνε τις περιουσίες τους. Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι τούρκοι υπήκοοι εδώ δεν μπορούν να πουλήσουν τις περιουσίες τους. Το θέμα της αμοιβαιότητας θα γινόταν ευθύς εξαρχής όταν το 1963 -1964 άρχισαν οι απελάσεις των Ελλήνων. Ούτε ήταν, ούτε είναι όμως τακτική της Ελλάδος να κάνει κάτι τέτοιο.

Η επίκληση της αρχής της αμοιβαιότητας, όταν αναφέρεται σε περιπτώσεις μειονοτήτων, συνιστά παραβίαση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, που κατά το διεθνές δίκαιο αποτελεί ενέργεια αντίθετη με τις αρχές του Χάρτη του Ο.Η.Ε. και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κανείς μουσουλμάνος στη Θράκη δεν έχει πρόβλημα να πουλήσει την περιουσία του. Αυτό όμως ψευδώς επικαλούνται οι Τούρκοι για να οικειοποιηθούν τις περιουσίες των Ελλήνων.

Αγορεύσεις εισηγητών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ (Ειδικός Αγορητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ.) :
Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστούμε τους εκπροσώπους του Συλλόγου των Κωνσταντινουπολιτών, οι οποίοι σήμερα κατόρθωσαν να κάνουν μια ανατομία του εγκλήματος και να ξετυλίξουν ένα έγκλημα που ήταν διαρκές, κατ'εξακολούθηση και κατά συρροή τελούμενο σε βάρος του ελληνισμού που έζησε στην τουρκική και οθωμανική επικράτεια. Η Τουρκία αποδεικνύεται μια χώρα, η οποία παραβιάζει ασύδοτα και ασύστολα όλη την διεθνή νομιμότητα από την οποία δεσμεύεται με επίσημες υπογραφές. Η διεθνής κοινότητα ουδέποτε έχει επιβάλλει στην Τουρκία κυρώσεις γι' αυτές τις παραβιάσεις, τις καταστρατηγήσεις, για την βάνανυση, κτηνώδη, ωμή και κυνική παραβίαση - ποδοπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ζωής και της παρουσίας όλων των μειονοτήτων. Εξακολουθεί να είναι το χαϊδεμένο" παιδί της Δύσεως και έτσι της παρέχεται το δικαίωμα να επαναλαμβάνει αυτό το έγκλημα, αφού το πράττει ατιμωρητί.

Με αποτροπιασμό διαβάσαμε χθες για τον Μπρεζίνσκυ, έναν από τους "γκουρού" της εξωτερικής πολιτικής της Αμερικής. Σε συνέντευξή του σε ελληνική εφημερίδα μας συνιστά να βοηθήσουμε τον δυτικό προσανατολισμό της Τουρκίας και να την βοηθήσουμε επίσης στην ανάκτηση της εθνικής της αυτοπεποίθησης. Και αυτό το ζητά από εμάς οι οποίοι ως ελληνισμός είμαστε ένας σταθερός στόχος μιας γενοκτονίας, η οποία μέσα σ' αυτόν τον αιώνα μπορεί να απαριθμήσει εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς και εκατομμύρια ξεριζωμένων. Αυτή είναι η Τουρκία και αυτό είναι η Τουρκική πολιτική. Αυτό που έχει σημασία είναι το πως απαντάμε εμείς σ' αυτήν την συμπεριφορά της Τουρκίας. Πρέπει να αποφασίσουμε κάποτε να αναδείξουμε διεθνώς το πραγματικά βάρβαρο πρόσωπο αυτής της χώρας, κάνοντας χρήση αναμφισβήτητων τεκμηρίων τα οποία υπάρχουν, εργαζόμενοι συστηματικά και όχι αποσπασματικά. Είναι σημαντικό γεγονός ότι ύστερα από 80 χρόνια θυμηθήκαμε οι Έλληνες την γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Είναι σημαντικό γεγονός ότι με την πρωτοβουλία Ποντίων συναδέλφων μας έφτασε η αναγνώριση της γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού στην Ελληνική Βουλή, αλλά δεν είναι σημαντικό γεγονός και

νομίζω ότι δεν μας τιμά το ότι αποσπασματικά κινηθήκαμε και επ' αυτού του θέματος. Εκτός της γενοκτονίας των Ποντίων υπάρχει η γενοκτονία του συνόλου του μικρασιατικού ελληνισμού, υπάρχει η γενοκτονία του ανατοlikοθρακικού ελληνισμού. Είναι άπειρα τα τεκμήρια της εγκληματικής συμπεριφοράς της Τουρκίας. Ολοι λοιπόν μιλάμε για μια διεθνή συμφωνία, η οποία υπεγράφη κάτω από ειδικές συνθήκες του ελληνισμού, μετά την τραγωδία της μικρασιατικής Ελλάδος, όπου όμως ο διαπραγματευτής ήταν ένας άνθρωπος του διαμετρήματος του Ελευθέριου Βενιζέλου και μετά από την δεύτερη μέρα που εμφανίστηκε στη Λωζάνη, κατά τις περιγραφές του Μιχαήλ Θεοτοκά, που τον συνόδευε ως σύμβουλός του την περίοδο εκείνη στην ελβετική πόλη, του συμπεριφέρθηκαν σαν να ήταν ηττημένος, έλαβε το θάρρος, αφού είχε δώσει οδηγίες στην επαναστατική κυβέρνηση των Αθηνών, να ανασυγκροτήσει από τα ράκη της μικρασιατικής καταστροφής το στρατό του Εβρου και δήλωσε ότι διαπραγματεύεται όχι ως ηττημένος αλλά ως εμπόλεμος.

Αυτόν τον ρόλο κατόρθωσε τελικά να τον επιβάλλει δίνοντας τελικά μια σχετικώς αξιοπρεπή συνθήκη, την Συνθήκη της Λωζάνης. Εκείνος θα έπρεπε να σκέπτεται την αναθεώρησή της αλλά δυστυχώς την αναθεώρησή της, την συζητούν αυτή τη στιγμή οι άλλοι, οι οποίοι ουδέποτε την σεβάστηκαν. Σήμερα υπάρχουν τα τελευταία υπολείμματα του ελληνισμού στην Κωνσταντινούπολη, στην Ιμβρο και στην Τένεδο. Υπάρχει ένα τεράστιο θέμα, το πως μπορεί αυτή η χώρα να προβάλει αυτά τα εγκλήματα για να αποεξωραίσει την ωραιοποιημένη εικόνα της Τουρκίας, την οποία κατασκευάζει στα μάτια της διεθνούς κοινότητας και των ξένων κυβερνήσεων ένας καλοστημένος και αποτελεσματικότερος μηχανισμός προπαγάνδας.

Ετσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό έχει τεράστια σημασία, είτε πρόκειται να συγκροτηθεί μια βίβλος των παθών είτε άλλη σχετική κίνηση που να δείχνει αυτές τις βιαιότητες από την πλευρά της Τουρκίας. Το θέμα είναι να κινηθούμε και να μην μείνουμε αδιάφοροι. Πρέπει αυτά τα εγκλήματα συνεχώς και αδιαλείπτως να παρουσιάζονται και μάλιστα σε πολλές γλώσσες, αρχής γενομένης από την αγγλική, η οποία είναι και διεθνής γλώσσα. Με κανένα τρόπο δεν πρέπει αυτά να ξεχνιούνται. Κάποτε συντάχτηκε Μαύρη Βίβλος κατ' εντολή του τότε Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή. Όμως με εντολή επίσης του Κωνσταντίνου Καραμανλή δεν κυκλοφόρησε ποτέ. Νομίζω ότι πολτοποιήθηκε.

Το πρώτο, λοιπόν, θέμα είναι η διεθνής προβολή και η διαρκής επίκληση των αποδεικτικών στοιχείων του κακούργηματος.

Το δεύτερο θέμα αφορά το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Η μεταχείριση του Οικουμενικού Πατριαρχείου από την πλευρά της Τουρκίας ως ιδρύματος ιδιωτικού εσωτερικού τουρκικού δικαίου, η συστηματική ταπείνωση και απομόνωσή του όλα αυτά τα χρόνια, στο πρόσωπο των στελεχών του, είναι απαράδεκτη. Το δε σχετικό διάταγμα του Νομάρχη της Κωνσταντινούπολης 1092/1923 που απαγορεύει το εκλέγειν και εκλέγεσθαι για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, εάν δεν υπάρχει η Τουρκική υπηκοότητα είναι και αυτό απαράδεκτο. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο οποίος εκπροσωπεί τόσα εκατομμύρια Ελληνοορθόδοξων, πρέπει να έχει το κύρος εκείνο που προσέδωσε ο Πρόεδρος Μπούς στο Μακαριστό Δημήτριο, όταν επισκέφθηκε την Αμερική. Απεναντίας ο σημερινός Πατριάρχης στερείται του πιο στοιχειώδους ανθρώπινου δικαιώματός του.

Το Πατριαρχείο είναι Διεθνούς και όχι τουρκικού δικαίου.

Κυρίες και Κύριοι, εάν αυτά τα αιτήματα δεν τα θέσουμε, ας μην περιμένουμε, ούτε να τα θέσουν άλλοι, ούτε αυτομάτως να τεθούν.

Δυστυχώς, η ελληνική πολιτεία στα 75 αυτά χρόνια αγνόησε όλες αυτές τις καταπατήσεις από την πλευρά της Τουρκίας. Δεν αξιοποίησε οικονομικές και άλλες δυνατότητες, τις οποίες της παρέχει η Συνθήκη της Λωζάνης.

Μιλώντας, προηγουμένως, ο συνάδελφος κ. Κηπουρός, διευκρίνησε με ποιο τρόπο μπορεί η Ελλάδα να καταφύγει στο δικαστήριο της Χάγης. Και ενώ έχει αυτό το δικαίωμα η Ελλάδα, δεν το έκαμε χρήση.

Ο όρος της αμοιβαιότητάς είναι υποχρεωτικός από όλες τις κυβερνήσεις. Δυστυχώς η Τουρκία δεν τον τηρεί. Και εδώ είναι η σωστή παρατήρηση του καθηγητή Σαρρή.

Είναι γνωστό ότι ο ελληνισμός δεν θα υπήρχε αν ο γνωστός Άγγλος Λόρδος δεν επέμβαινε, όταν είδε ότι χάνεται το εμπόριο, για να παραμείνει το εμπόριο στα ελληνικά χέρια προκειμένου να πληρωθούν οι Δυτικές κυβερνήσεις.

Αντιλαμβάνεστε πως έχουν τα θέματα, αλλά ακόμα μπορεί να δει κανείς και τις σχετικές πράξεις, σκέψεις και παραιτήσεις του Ντάλλες προς τους Τούρκους που είπε, -“αυτό να το φορτώσουμε στους κομμουνιστές”-, και όταν του είπαν -“αυτό δεν βγαίνει πουθενά”-, είπε,- “θα το κατασκευάσουμε”-

Δεν με εκπλήσσει το γεγονός όταν πρόσφατα γνωστός Αμερικανός Γερουσιαστής μου είπε, “θα είχατε τελειώσει από το 1955 και με τους μουσουλμάνους της Θράκης, το φταίξιμο είναι δικό σας, έπρεπε να κινηθείτε ανάλογα”. Εδώ ισχύει και αυτό που λέει ο Θουκιδίδης:

“Εάν δεν έχεις τη δύναμη να αντεπιτεθείς και να επιβάλλεις την ελευθερία σου και να επιβάλλεις τη θέλησή σου για τη σωστή σου διεκδίκηση, κανείς δεν θα στη χαρίσει”.

ΕΥΓΕΝΕΙΟΣ ΧΑΙΤΙΔΗΣ (Ειδικός Αφηγητής της Νέας Δημοκρατίας) :
Χαιρετίζω την παρουσία των συμπατριωτών μικρασιατών, διότι και εγώ προέρχομαι από γονείς μικρασιατικής καταγωγής.

Κατά καιρούς εναντίον του ελληνισμού έχουν συμβεί πολλά από τον αιμοσταγή εχθρό του, που είναι ο τουρκικός ιμπεριαλισμός. Τιμώ το σθένος και την επιμονή των Κωνσταντινουπολιτών να κρατήσουν ζωντανή την ιστορία, τις μνήμες, να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους και τους μικρασιάτες, που συνεχίζουν να διώκονται με δεδομένη την ανυπαρξία συμπαράστασης του επίσημου ελληνικού κράτους. Τιμώ όλα τα ελληνικά μικρασιατικά σωματεία, που με τη δράση τους αποτελούν τη ζωντανή συνείδηση του ελληνικού έθνους και υπενθυμίζουν στην εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση τι οφείλει να πράξει, για την προστασία των κατοχυρωμένων και μη αποδοθέντων δικαιωμάτων τους, που προβλέπονται από τις διεθνείς συνθήκες. Τιμώ τους Ιμβριους και τους Τενέδιους, όσους απέμειναν στην μαρτυρική Γη τους, για την υπομονή, την αντοχή και την καρτερία τους. Οι εκεί πατρίδες είναι αλησμόνητες και όχι χαμένες.

Το άρθρο 14 της Συνθήκης της Λωζάνης, αναφέρει ότι η Ίμβρος και η Τένεδος παραμένουν υπό τουρκική κυριαρχία και θα απολαμβάνουν ειδικής διοικητικής οργάνωσης “εκ τοπικών στοιχείων.” Παλαιότερα ο πληθυσμός

ήταν κατά 97% ελληνικός με 7.500 Έλληνες και 200 Τούρκους. “Η τήρηση της τάξης εξασφαλίζεται δια αστυνομίας, τα μέλη της οποίας θα προέρχονται από την τοπική κοινωνία και θα διατελεί υπό την υπηρεσία της τοπικής αυτοδιοίκησης” αναφέρεται στην Συνθήκη.

Το πρωτόκολλο που υπογράφηκε στην Κέρκυρα το 1913 και αφορούσε την Βόρειο Ήπειρο, προέβλεπε και τοπικό στρατό, ο οποίος θα ενσωματωνόταν στον Αλβανικό, μόνο σε περίπτωση εξωτερικής επίθεσης.

Το άρθρο 40 της Συνθήκης της Λωζάνης αναφέρει ότι, οι Έλληνες έχουν δικαίωμα να δημιουργούν και να εποπτεύουν σε παντός είδους θρησκευτικά και κοινωφελή ιδρύματα και σχολεία. Αυτό δεν έγινε σεβαστό. Επίσης η τουρκική κυβέρνηση δεν τήρησε την υποχρέωση να παρέχει κάθε προστασία σε εκκλησίες και νεκροταφεία των μειονοτήτων που αναφερόταν στην συνθήκη, όπως η αρμενική, η εβραϊκή κλπ..

Με το άρθρο 44, η Τουρκία παραδέχεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, εφ’ όσον αφορούν μη μουσουλμάνους υπηκόους του κράτους της, αποτελούν υποχρεώσεις της, διεθνούς συμφέροντος, και ότι θα τεθούν υπό την εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών. Επίσης ότι οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να τροποποιηθούν χωρίς την συγκατάθεση της πλειοψηφίας του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών τότε και σήμερα του Ο.Η.Ε. Ουδέποτε όμως η Ελληνική Κυβέρνηση έκανε χρήση του άρθρου 44 ώστε να υπερασπιστεί τα δικαιώματα των μικρασιατών, που κατ’ επανάληψη καταπατούνται.

Το άρθρο 45 αναφέρεται στην αρχή της αμοιβαιότητας, με την οποία τα δικαιώματα της μη μουσουλμανικής μειονότητας της Τουρκίας, αναγνωρίζονται επίσης και για την μουσουλμανική μειονότητα που βρίσκεται στην Ελλάδα. Η αρχή αυτή μας επιβάλλει εφ’ όσον ενδιαφερόμαστε για τον Ελληνισμό στο σύνολό του, να την εφαρμόσουμε και εμείς στη Θράκη, διότι είμαστε υποχρεωμένοι τόσο εμείς όσο και οι άλλες εγγυήτριες δυνάμεις.

Με γλαφυρό τρόπο κατετέθησαν ενώπιόν μας όσα αιματηρά εγκληματικά γεγονότα συνέβησαν σε βάρος του μικρασιατικού ελληνισμού κατά καιρούς. Ορισμένα από αυτά συμβαίνουν ακόμα στην Ίμβρο, στην Τένεδο και στην Κωνσταντινούπολη. Από το 1964 και μετά, με σχέδιο της Τουρκίας, ανάλογο του οποίου εμείς δεν έχουμε για να προστατέψουμε τον ελληνισμό εκτός Ελλάδος και την εθνική μας ασφάλεια εντός Ελλάδος, άρχισαν οι απαλλοτριώσεις, δήμεν για την ίδρυση φυλακών, την αναδάσωση κλπ με αποτέλεσμα να αφανιστεί ο πληθυσμός των 7.500 Ελλήνων και σήμερα να υπάρχουν 350 μόνο γέροντες στην Ίμβρο και 25 - 30 άτομα στην Τένεδο.

Αυτά τα κτήματα έχουν μετατραπεί σε περιοχές εξοχικών κατοικιών Τούρκων στρατιωτικών, σε περιοχές που εδόθησαν για καλλιέργεια σε Κούρδους εξωμότες και προδότες του αγώνα του κουρδικού λαού. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μια ομαδική, συστηματική, εγκατάσταση από την Ανατολία τουρκικού πληθυσμού, ενώ εφαρμόζεται ακόμα και τώρα συστηματικά το σχέδιο για την εξόντωση και των τελευταίων υπέργηρων Ελλήνων.

Τον Ιανουάριο του 1988 αφ’ ενός κατασχέθηκε και μετατράπηκε σε κέντρο διασκεδάσεως το σχολείο στο Γλυκύ της Ίμβρου, το οποίο είχε κατασκευαστεί με χρήματα των Ελλήνων την περίοδο 1963 - 1964 και αφ’ ετέρου έχουν κλαπεί και οι τελευταίες εικόνες από τα Αγρίδια. Όλα αυτά δείχνουν ότι δεν οφείλονται οι βανδαλισμοί σε κάποια τυχαία γεγονότα

κάποιων αυτενεργούντων κακοποιών. Είναι σχέδια τα οποία εφήρμοσε το τουρκικό κράτος.

Είναι αποδεδειγμένη κατά τρόπο λεπτομερή, η προβοκάτσια που έγινε το 1955 στη Θεσσαλονίκη με τον συλληφθέντα μουσουλμάνο φοιτητή και τον θυρωρό στο Προξενείο της Τουρκίας, που αποτέλεσε το πρόσχημα και την αφορμή για την εξόντωση του ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως.

Η δική μας ευθύνη είναι : Πρώτον αυτά τα σημειώματα , όπως και το δικό σας των Κωνσταντινουπολιτών, να εκδοθούν και να διανεμηθούν όχι μόνο σε όλα τα κοινοβούλια και τους οργανισμούς και τα ΜΜΕ του κόσμου, αλλά αν είναι δυνατόν να μοιραστούν ευρέως, με κάποιο τρόπο που θα σκεφτούμε συνεργαζόμενοι, στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, ώστε να γνωρίζει τι την περιμένει, εάν η Τουρκία μπει ως ισότιμο μέλος στην Ε.Ε. Πρέπει να καταλάβουν ότι ετοιμάζεται η θανατική τους καταδίκη εάν βάλουν τον βάρβαρο και απολίτιστο Τούρκο μέσα στην Ε.Ε.

Προτείνω, όμως να κάνουμε μία αυτοκριτική και να δούμε ως Έλληνες αν κάναμε το καθήκον μας. Έχουμε καθιερώσει ως Βουλή τη μνήμη και έχουμε αποδώσει την τιμή που οφείλουμε στους Μικρασιάτες για τη γενοκτονία που συντελέστηκε και τους διωγμούς που συνέβησαν εις βάρος τους; Επί ένα χρόνο εκκρεμεί προς έγκριση στην Ολομέλεια της Βουλής απόφαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης για την αναγνώριση της γενοκτονίας των Μικρασιατών. Προτείνω σε όλα τα βιβλία της ιστορίας της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να διδάσκεται μεταξύ των άλλων η γενοκτονία των Μικρασιατών ώστε να γνωρίζουν τα παιδιά μας ότι θέλουμε τη φιλία με τους Τούρκους και τις συναυλίες και το ενδιαφέρον για την μουσουλμανική μειονότητα, αλλά απαιτούμε τα αντίστοιχα για τους Έλληνες και την τιμωρία όσων εγκλημάτησαν εις βάρος των Ελλήνων της Τουρκίας.

Η Μικρασιατική καταστροφή και η γενοκτονία των Μικρασιατών θα πρέπει να τιμούνται κάθε χρόνο ως εθνικές εορτές και με αυτήν την έννοια να τιμηθεί όλος αυτός ο ελληνισμός, ο οποίος υπέφερε και υποφέρει επειδή δεν τούρκεψε.

ΟΡΕΣΤΗ ΚΟΛΟΖΩΦ (Ειδικός Αγορητής του Κ.Κ.Ε.) : Νομίζω ότι όσα ακούσαμε, και μάλιστα με τόσο γλαφυρό τρόπο, και τα όσα διαβάσαμε επιβεβαιώνουν αυτά, τα οποία όλοι οι Έλληνες γνωρίζουν. Το δράμα που πέρασε ο ελληνισμός στην Τουρκία, από τη στιγμή που έγινε η Μικρασιατική καταστροφή και μέχρι τις μέρες μας. Μου έκανε εντύπωση, και δεν γνωρίζω αν ο Πρόεδρος είχε προβλέψει, ότι αυτή η συζήτηση γίνεται με την απουσία της Κυβέρνησης. Σε ένα τέτοιο ζήτημα, που έχουμε ανάγκη να ακούσουμε ορισμένες πλευρές, που πιθανά δεν είναι τόσο γνωστές όσο νομίζουν οι ειδικοί, θα μπορούσε να μας βοηθήσει η Κυβέρνηση με ορισμένα στοιχεία.

Το κατηγορητήριο που ακούστηκε από τους προηγούμενους ομιλητές να επιβεβαιωθεί, δηλαδή ότι όντως υπάρχουν ευθύνες από τις προηγούμενες

κυβερνήσεις, ή να αποκρουστεί και να δοθούν εξηγήσεις το γιατί η συμπεριφορά όλα αυτά τα χρόνια των ελληνικών κυβερνήσεων ήταν τέτοια.

Ακόμα, πρέπει να αναφέρω ότι αξίζουν συγχαρητήρια όλοι όσοι συνέβαλαν στο να διαμορφωθούν τα κείμενα που μας δόθηκαν και τα οποία είναι ολοκληρωμένα και από επιστημονική άποψη και σαν αξιολόγηση των γεγονότων.

Εγώ θα ήθελα την άποψη της Κυβέρνησης για αυτά τα ζητήματα. Να δεχτώ, ίσως, ότι δεν υπάρχει δυνατότητα στο Υπουργείο Εξωτερικών ώστε να μας δοθεί ένας φάκελος για αυτά τα ζητήματα; Δεν το πιστεύω. Ένας φάκελος φυσικά δεσμεύει. Πιστεύω ότι πάρα πολλά πράγματα και αυτή η Κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες, δε θέλουν να γίνουν γνωστά ευρύτερα.

Όλη αυτή η τραγωδία, που εδώ περιγράφηκε με τα πιο έντονα χρώματα, έχει ένα φόντο. Δεν είναι οι κακοί Τούρκοι, που ήρθαν, μας ρήμαξαν και τελειώσαμε. Αυτό είναι ένα το κρατούμενο, το ξέρουμε. Είτε είναι στρατιωτική επιλογή των ηγετικών δυνάμεων της Τουρκίας, είτε είναι συγκυριακά γεγονότα, αυτά γίνονται σε ένα φόντο διεθνών γεγονότων μέσα στα οποία λειτουργεί και η κάθε ελληνική κυβέρνηση. Αν θέλουμε να φτάσουμε στη ρίζα του προβλήματος, πρέπει να το αναδείξουμε. Πρέπει να αναδείξουμε το ρόλο που παίζανε από τη Μικρασιατική καταστροφή μέχρι και σήμερα, οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, είτε αυτοί είναι σήμερα αμερικανοί, είτε ήταν αγγλέζοι προηγούμενα, είτε ήταν άλλοι.

Νομίζω ότι η συζήτησή μας πάσχει εάν δεν αναδειχτεί αυτό το στοιχείο. Δεν αναδειχεται αυτό το στοιχείο, αναδειχεται μόνο η ευθύνη της Τουρκίας. Σε τελευταία ανάλυση η συζήτησή μας μοιάζει "κολοβή". Είναι σαν να χτυπάμε το "σαμάρι και όχι το γάιδαρο". Πολλά από αυτά που γίνανε, θα μπορούσαν και μικρότερη διάσταση να έχουν και να αποτραπούν, εάν δεν είχαν την έγκριση των μεγάλων δυνάμεων. Και σήμερα ακόμα πολλά πράγματα γίνονται με την ανοχή και την ενθάρρυνση των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων.

Η τακτική των ίσων δήθεν αποστάσεων δεν είναι σημερινή. Είναι σωστό το να μαζευτούν αυτά τα στοιχεία σήμερα και να δοθούν στην διεθνή κοινότητα, να ενεργήσουμε έτσι ή αλλιώς. Φυσικά, το σκεπτικό είναι να τους ενημερώσουμε, να καταλάβουν. Μα, δεν ξέρουν; Δεν ξέρει τάχα η Ε.Ε., -μια και ήμαστε στην ευρωπαϊκή ένωση- τι γίνεται στην Τουρκία ή το πως συμπεριφέρθηκε η Τουρκία στους Έλληνες; Η δεν έχει μήπως τα στοιχεία;

Εδώ θα φέρω μια άλλη μαρτυρία. Είναι η μαρτυρία, το πως συζητάμε στα διεθνή φόρα, είτε λέγεται Συμβούλιο της Ευρώπης, είτε λέγεται ΟΟΣΑ, είτε λέγεται Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση. Οι βουλευτές μας δίνουν μάχη κάθε φορά μέσα στις αντιπροσωπείες, για να πάρουν τον λόγο να καταγγείλουν ζητήματα, που έχουν σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Τουρκία. Συχνά δεχόμαστε τις παρατηρήσεις συναδέλφων, ότι υπερβάλλουμε και ότι πρέπει να είμαστε και λίγο συγκρατημένοι σε αυτά τα ζητήματα. Ποιες είναι αυτές οι σκοπιμότητες, που κάθε φορά μας αναγκάζουν να αντιδρούμε με τον τρόπο που αντιδρούμε σε χώρα, σαν κυβερνήσεις;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Συνθήκη της Λωζάνης, η ίδια μας δίνει την δυνατότητα να παρέμβουμε. Η ίδια η Συνθήκη το προβλέπει, εφ' όσον παραβιάζεται, πως θα παρέμβουμε, που θα παρέμβουμε. Εάν δεν δέσουμε τα συμφέροντα που έχουν αυτοί που προστατεύουν σήμερα την Τουρκία, τα

συμφέροντα που έχουν σε αυτήν την περιοχή και που μας έχουν ανάγκη, με αυτούς τους στόχους και να προβάλλουμε αυτά τα ζητήματα, δεν πρόκειται να πετύχουμε τίποτα. “Από το ένα αυτί μπαίνει και από το άλλο βγαίνει”. Πού πονάνε οι “σύμμαχοι” αυτήν τη στιγμή είτε είναι Ευρωπαϊκοί Ένωση, είτε είναι NATO; Πονάνε στο ότι αυτή τη στιγμή, πάνε να συγκροτήσουν το δικό τους οικοδόμημα. Εμείς είμαστε τα καλά παιδιά που συμβάλλουμε, είμαστε οι πρώτοι που συμβάλλουμε στο να οικοδομηθεί αυτό που θέλουν να οικοδομήσουν και εγώ αναρωτιέμαι, αν, αντί να είμαστε τόσο πρόθυμοι σε όλα, τα στήναμε σε μία - δύο περιπτώσεις και τα συνδέαμε αυτά τα πράγματα, εγώ πιστεύω, ότι θα το σκεφτόταν αρκετά στο να διατηρούν ίσες; αποστάσεις σε ζητήματα που είναι οφθαλμοφανή. Δεν είναι απεριόριστη η ανάγκη που έχουν είτε οι Αμερικάνοι είτε οι Ευρωπαίοι προς την Τουρκία. Αυτή τη στιγμή τα συμφέροντά τους εξυπηρετούνται, μακροπρόθεσμα όμως δεν ξέρω τι θα γίνει. Αυτά τα ζητήματα τα έχουν στον σχεδιασμό τους. Εκείνο που τους ενδιαφέρει, αυτή την στιγμή, είναι να ελέγχουν αυτήν την περιοχή. Και αυτήν την περιοχή μπορούν να την ελέγξουν μόνο μέσω της Ελλάδος και μέσω της Τουρκίας. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Εάν τα στήσουμε εμείς προς αυτήν την κατεύθυνση νομίζω πως θα αναζητήσουν συμβιβαστικές λύσεις, που να μην παίρνουν υπόψη τους μόνο τα συμφέροντα της Τουρκίας. Είμαστε σε μια τέτοια περίοδο. Είναι σε εξέλιξη οι πρωτοβουλίες σχετικά με τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Γιατί άραγε μέσα σε αυτά τα πακέτα που προβάλλονται, δεν μπορεί να βρει χώρο και αυτό το οποίο συζητάμε σήμερα.

Εγώ πιστεύω ότι μπορεί και θα έπρεπε, αν θέλουμε να έχουμε και διαπραγματευτικά ατού σε μια συζήτηση που τελικά θα μας αναγκάζουν να κάνουμε, παρά τις διακηρύξεις που λέμε, ότι δεν θα καθίσουμε να συζητήσουμε συνολικά τα ζητήματα. Οι άνθρωποι αυτοί, που έχουν τη δύναμη σε παγκόσμια κλίμακα μιλάνε καθαρά. Πρέπει να αξιολογούμε αυτά που ακούμε. Δεν ξεφεύγει ποτέ φράση από τον Πρόεδρο των Η.Π.Α. για λύσεις πακέτο. Δεν του ήρθε εκείνη τη στιγμή η διατύπωση αυτή. Φυσικά αυτοί που γνωρίζουν αυτά τα ζητήματα τρέχουν να στρογγυλέψουν τα πράγματα για παράλληλες διαδικασίες και δεν ξέρω τι άλλο. Η πραγματικότητα είναι, ότι σήμερα αυτά τα ζητήματα βρίσκονται στο τραπέζι των συζητήσεων αν όχι των διαπραγματεύσεων. Εκεί θα μπορούσε να περάσει και αυτό το ζήτημα. Κανένας, όμως, δεν θίγει αυτό το ζήτημα.

Εμείς πιστεύουμε, ότι ήρθε ο καιρός εάν αυτό δεν το κάνει η ελληνική κυβέρνηση, να το κάνει ο λαός. Δεν μπορούμε να λέμε συνέχεια “yes men”. Πρέπει κάποτε να πούμε και όχι για να προστατέψουμε τα συμφέροντά μας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ (Ειδικός Αφηγητής του Συνασπισμού) : Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν υπάρχει κανείς, που πειστικά μπορεί να υποστηρίξει ότι δεν υπήρξε σωρεία παραβιάσεων και δεν υπάρχει ακόμα και σήμερα άσκηση τέτοιων παραβιάσεων στα προβλεπόμενα από την Συνθήκη της Λωζάνης από τις τουρκικές κυβερνήσεις. Όλα αυτά βεβαίως ανάγονταν και ανάγονται στις πολιτικές της εθνοκάθαρσης, οι οποίες είναι από τις βασικές πολιτικές που διέκριναν την πορεία των τουρκικών πραγμάτων, όλα τα χρόνια του αιώνα μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κύριοι προσκεκλημένοι, νομίζω ότι δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία και από όσα έχουμε ζήσει και από όσα ζούμε, αλλά και από όσα ακούστηκαν σήμερα εδώ, ότι υπάρχουν συνεχώς από την

τουρκική κυβέρνηση καταπατήσεις και παραβιάσεις τόσο της Συνθήκης της Λωζάνης όσο και των άλλων Διεθνών Συμβάσεων και Συνθηκών. Η τουρκική προσπάθεια είναι συνεχής προκειμένου να γκρεμίσει κάθε τι που υπάρχει στην Κωνσταντινούπολη και που ανήκει σε ξένη κοινότητα που δεν είναι τουρκική. Αυτή είναι η τακτική της Τουρκίας, η οποία είναι τακτική ξένη προς τις Δυτικές Κοινότητες και ξένη προς τα σημερινά κρατούντα γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αυτό είναι γεγονός. Οι τουρκικές παραβιάσεις και καταπατήσεις είναι πραγματικότητα. Το ερώτημα που τίθεται είναι : Η σημερινή συζήτηση έχει στόχο μια ιστορική αναδρομή, έχει στόχο να φέρει στη μνήμη μας περασμένα γεγονότα, έχει στόχο να μας θυμίσει δραματικές εποχές ή στοχεύει για κάτι άλλο ή υπάρχει στόχος και σκοπός για κάτι παρά πέρα;

Εάν υπάρχει τέτοιος σκοπός, προκειμένου να διορθωθεί κάτι, εάν μπορεί να διορθωθεί, πρέπει να δούμε, να ερευνήσουμε και να αποφασίσουμε πως θα δράσουμε, προκειμένου αυτό να διορθωθεί.

Πιστεύω προσωπικά, ότι ο στόχος μας είναι το μέλλον. Και μια και μιλάμε για ελληνισμό, μια και μιλάμε για την Κωνσταντινούπολη νομίζω ότι είναι μια ευκαιρία να ενεργήσουμε ανάλογα και να μην ξαναπάμε σε μια καταχώρηση μιας νέας ημερομηνίας για το μακρύ μαρτυρολόγιο του ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης. Είναι ανάγκη μέσα σε αυτή τη διαδικασία που υπάρχει να δράσουμε και να ενεργήσουμε. Να κινήσουμε τις διαδικασίες μέσα στα Διεθνή πλαίσια, να καταγγείλουμε και να προβάλλουμε διεθνώς όλα αυτά τα αδικήματα.

Έχω την εντύπωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και κύριοι προσκεκλημένοι, ότι δεν κάναμε μέχρι σήμερα εκείνο που μπορούσαμε να κάνουμε. Και δεν κάναμε όχι μόνο απευθυνόμενοι σε ώτα μη ακουώντων και εκεί που υπάρχουν σκοπιμότητες ώστε να λέμε ότι δεν μας ακούν, αλλά δεν κάναμε, επαναλαμβάνω, ό,τι μπορούσαμε και εκεί που έπρεπε και πρέπει.

Πρέπει κάποτε να αντιληφθούμε ότι αυτοσχεδιάζουμε. Οι συνεχείς αυτοσχεδιασμοί να λείψουν. Να προχωρήσουμε με συγκεκριμένη αντίληψη του τι θέλουμε.

Βλέπουμε τα βήματα που κάνει συνεχώς ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Αντιλαμβανόμαστε όλοι πως τα βλέπει, και πως πρέπει να κινηθούμε προκειμένου να πετύχουμε τον στόχο μας.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριοι προσκεκλημένοι διακατέχομαι από μια προσωπική συναισθηματική φόρτιση. Γεννήθηκα στο Ηράκλειο της Κρήτης από μάνα που οι γονείς της ήταν και οι δυο πρόσφυγες. Έχω, συνεπώς, προσωπική αντίληψη τι σημαίνει προσφυγιά, τι σημαίνει ξεριζωμός, τι σημαίνει να ζεις χωρίς πατρίδα.

Τα λεγόμενα, ότι θα βρούμε τα δικά μας με τη δημιουργία μιας μεγάλης ιδέας ή μέσα σε ένα μεγάλο ιδεώδες που πάει να διαμορφωθεί, στοχεύουν αλλού.

Ας δούμε λοιπόν κατάματα το πρόβλημα, ας προγραμματίσουμε και ας προχωρήσουμε.

Τοποθετήσεις Βουλευτών

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ : Η Τουρκία είναι λαός εξαθλιωμένος που άγεται και φέρεται κυρίως από την στρατιωτική εξουσία και βλέπει τα δικαιώματά του να παραβιάζονται συνεχώς. Η πολιτική ηγεσία της Τουρκίας θέτει μακροπρόθεσμους εθνικούς στόχους, τους οποίους έχει αποδειχτεί ιστορικά ότι επιτυγχάνει και ενώ γνωρίζει ότι παραλογίζεται, εν τούτοις, διεκδικεί τα περισσότερα για να επιτύχει έστω και λιγότερα.

Ο ελληνικός λαός έχει προσχωρήσει προ πολλού στην ιδεολογία του “βολέματος” και μένει απαθής μπροστά στα γεγονότα με ευθύνη των πολιτικών ηγεσιών, που τα εκμεταλλεύονται για να εδραιωθούν καλύτερα, που ασκούν εξωτερική πολιτική για εσωτερική κατανάλωση και δε παραμένουν προσανατολισμένες σε εθνικούς αντικειμενικά στόχους. Πρόσφατο παράδειγμα είναι η τραγωδία στα Ιμια. Από εκεί και πέρα υπήρξε απόλυτος αποσυντονισμός της εξωτερικής μας πολιτικής. Δεν αντιπολιτεύομαι αυτή τη στιγμή, αλλά θεωρώ και τον εαυτό μου συνυπεύθυνο για αυτήν την τακτική. Δεν θέλω να επαναληφθεί αυτό που συνέβη μετά την συνεδρίαση της Επιτροπής για την Ίμβρο και την Τένεδο, όπου βγήκαν κάποια συμπεράσματα, εισηγηθήκαμε κάποιες προτάσεις και τελικά δεν έγινε τίποτα.

Προτείνω, λοιπόν, εκτός από την από κοινού αντιμετώπιση των Τούρκων στο εξωτερικό, να συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπή, ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης ή αρχηγού κοινοβουλευτικής ομάδας, που θα εξετάσει τα εθνικά ζητήματα που τέθηκαν σήμερα εδώ, να παραβρεθούν σε αυτήν και να εκθέσουν τα προβλήματα οι εκπρόσωποι της ελληνικής μειονότητας στην Τουρκία, να προταθούν λύσεις για αυτά, οι οποίες τελικά να τεθούν υπόψη της Κυβέρνησης προς υλοποίησή τους.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ : Κατάγομαι μεν από την Κρήτη, αλλά ο ελληνικός λαός είναι ενιαίος και τα δίκαια των Ελλήνων της Πόλης και της Μικράς Ασίας, είναι δίκαια του Ελληνισμού.

Δεν μπορούμε να συζητάμε για την Συνθήκη της Λωζάνης, που προσπαθούν να αναθεωρήσουν οι Τούρκοι και να μην αναφερόμαστε στον γίγαντα της ελληνικής πολιτικής, τον Ελευθέριο Βενιζέλο, που ανασυγκρότησε

τον ελληνικό στρατό, ώστε να εμφανιστεί η Ελλάδα ισότιμη με την Τουρκία στην Συνθήκη της Λωζάνης, ώστε να προστατέψει τα δικαιώματα της μειονότητας, τα δίκαια του Ελληνισμού στο Αιγαίο και παντού. Ξεκίνησε ο Ελευθέριος Βενιζέλος σαν εκπρόσωπος ενός πλήρως ηττημένου κράτους και υπέγραψε την Συνθήκη της Λωζάνης σαν εμπόλεμος. Τώρα οι Τούρκοι κατηγορούν τον Κεμάλ για την Συνθήκη αυτή.

Δεν προβλέπω βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων στο άμεσο μέλλον, την ώρα που η Τουρκία αντιμετωπίζει τεράστια οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, αλλά και προβλήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, π.χ. με τους Κούρδους.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να διεκδικήσουμε τα εθνικά μας δίκαια.

Θυμάμαι ότι όταν πήγα στη συνάντηση της Ενώσεως των χωρών του Ευξείνου Πόντου με τη ΔΕΕ, είπα ότι υπάρχουν σ' αυτήν την περιοχή προβλήματα όχι μόνο οικονομικά, αλλά και προβλήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην συνέχεια συζητήσαμε το Κουρδικό ζήτημα. Οι Έλληνες πολιτικοί στα διεθνή φόρα έχουν πετύχει πολλά πράγματα κατά της Τουρκίας, όταν αυτή παρουσιάζεται να μην σέβεται το Διεθνές Δίκαιο και τις Διεθνείς Συμβάσεις.

Προσπάθησε η Τουρκία να μπει στην Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν το κατόρθωσε, αφού δεν πληροί τις προϋποθέσεις. Προχθές στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στην επιτροπή μεταναστών και πολιτικών προσφύγων, μετά από τεράστια προσπάθεια πολλών μηνών, χάρις στην πλειοψηφία της Επιτροπής, περάσαμε ένα ψήφισμα κατά της Τουρκίας για το Κουρδικό, και θα έρθει στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Ευρώπης τον Ιούνιο, ενώ η Τουρκία κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να μη βγει αυτό το ψήφισμα, το οποίο αναφέρει τον ξεσπιτωμό εκατομμυρίων Κούρδων, την δολοφονία χιλιάδων Κούρδων, την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εγκληματική συμπεριφορά του τουρκικού στρατού.

Όταν εμείς αντιμετωπίζουμε το θέμα που φέρνουν οι Τούρκοι, δηλαδή, της μουσουλμανικής μειονότητας της Ελληνικής Θράκης και τόλμησα και τους ανέφερα τα εγκλήματα που έκαναν στην Κωνσταντινούπολη, στην Ίμβρο, στην Τένεδο και στη Μικρά Ασία, με διέκοψε ο προεδρεύων λέγοντας μου ότι το θέμα είναι ανόμοιο και αν θέλουμε να το συζητήσουμε να φέρουμε το θέμα των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Αυτό το έφερα στο Υπουργείο Εξωτερικών ως πρόταση. Το Υπουργείο δεν διαφωνεί και ο Αναπληρωτής Υπουργός Γεώργιος Παπανδρέου πιστεύει ότι εάν υπάρχει και σύμφωνη γνώμη των Σωματείων θα πρέπει η Ελλάδα να φέρει αυτό το θέμα εκεί. Πέρα από την Μαύρη βίβλο, πρέπει να δούμε την τρέχουσα πολιτική και την παρουσία μας στα διεθνή φόρα.

Νομίζω ότι αυτά τα θέματα του ελληνισμού πρέπει να τα φέρουμε στο Συμβούλιο της Ευρώπης με την σύμφωνη γνώμη των Σωματείων.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΗΡΙΟΥΝΗΣ: Ήταν απολύτως ωφέλιμη η επικοινωνία μας με τα Σωματεία και το Σύλλογο. Από την επομένη της υπογραφής της Συνθήκης της Λωζάνης είναι βαθιά συνείδηση του έθνους ότι η Τουρκία εξεδήλωσε τις προθέσεις της. Ήταν αυτές όπως στην συνέχεια υλοποιήθηκαν και ακόμα σχεδιάζονται μέχρι σήμερα. Οι προθέσεις ήταν να μην μείνει Έλληνας ή άλλη μειονότητα στην Τουρκία, η εθνική κάθαρση του Κεμάλ, και

να θεμελιωθεί ένας ασίγαστος οθωμανικός επεκτατισμός, να οργανωθεί η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης. Με όλους τους τρόπους η Τουρκία, μέχρι την εποχή του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, ποτέ δεν σταμάτησε με τις εκατέρωθεν αιτήσεις της, πότε στον Χίτλερ και πότε στον Τσώρτσιλ, τις επεκτατικές βλέψεις της σε βάρος της πατρίδας μας.

Μόνιμος στόχος στα αιτήματα της Τουρκίας ήταν μια θλιβερή μνημοσύνη, η Κύπρος. Όσες φορές στην ιστορία μας, υποχωρήσαμε στην Τουρκία, απλώς πετύχαμε να υποδαυλίσουμε την αδηφαγία της και να καταστήσουμε απειλητικότερες τις επιδιώξεις της. Η Συνθήκη της Λωζάνης άφησε δύο εκκρεμεί θέματα. Το περιουσιακό και τους ανταλλάξιμους. Πρέπει να αναλάβουμε τις ευθύνες μας, επειδή κάθε 6 μήνες αλλάζαμε το αντίστοιχο μέλος της τριμελούς επιτροπής - το Νίκο Πολίτη τον αλλάξαμε 5 - 6 φορές.

Ο Βενιζέλος με τους οραματισμούς του και τον ρεαλισμό του αποφάσισε το 1930 να δώσει ένα τέλος στην τουρκική προκλητικότητα και έκανε τις Συμφωνίες της Άγκυρας.

Πληρώσαμε περίπου 425.000 λίρες στην Τουρκία, ενώ θα έπρεπε να μας πληρώσει περίπου 2 εκατομμύρια λίρες Αγγλίας για τον συμψηφισμό των περιουσιών. Ο Βενιζέλος πλήρωσε εν συνειδήσει ότι αδικεί την ελληνική πλευρά, με την ελπίδα όμως να δώσει ένα τέλος. Δέχτηκε, ακόμη, να φύγουν από τη Δυτική Θράκη 150 κληρικοί μουσουλμάνοι οπαδοί του Σουλτάνου και να πάνε στην Αίγυπτο. Έτσι έμεινε στο έλεος των Κεμαλικών σχεδιασμών η μουσουλμανική μειονότητα. Όλα αυτά έγιναν με την Συμφωνία της Αγκύρας.

Δεχόμαστε να προωθήσουμε την αντιπροσώπευση σε Προξενείο στην Κομοτηνή, χωρίς να ζητήσουμε την αντίστοιχη δημιουργία Προξενείου στην Ίμβρο. Την επομένη πολλαπλασιάστηκαν οι αιτιάσεις της Τουρκίας εις βάρος μας.

Θα πρέπει η ελληνική πολιτική να διαμορφωθεί με βάση την συνείδηση της ιστορίας, αναμφισβήτητα τις συγκυρίες κάθε εποχής με μια δυναμική αξιολόγηση αυτών των συγκυριών και τη συνεχή επαγρύπνηση του έθνους. Επαγρύπνηση ικανή να αποτρέψει και να αποκρούσει. Επίσης αναμφισβήτητα η όξυνση των πραγμάτων και ο ανταγωνισμός δεν οδηγεί παρά να ολισθαίνουμε στο παιχνίδι της Τουρκίας.

Σε ένα ανήθικο κόσμο, που δεν έχει βρει ακόμα στοιχειώδες ίχνος οικουμενικής δικαιοσύνης, που παραβιάζονται όλα τα καταστατικά σαν να είναι παλιόχαρτα από εκείνους που κυβερνάνε τον κόσμο, η πατρίδα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική. Δεν πρέπει να οδηγείται στην ηττοπάθεια. Είναι και αυτό ένα μεγάλο κεφάλαιο για το λαό μας. Πρέπει να προσέχουμε τη διαμετρική ακρότητα, μην εκθέσουμε την πατρίδα σε κινδύνους που δεν είμαστε ικανοί ή δεν έχουμε προετοιμαστεί να αντιμετωπίσουμε. Αυτό το λέω και σαν στρατιωτικός, διότι η συγκριτική εικόνα του επιχειρησιακού περιβάλλοντος, όπως προσδιορίζεται από την γεωγραφία, από την αριθμητική υπεροχή, από την υλική υπεροχή και από την πρωτοβουλία - το τελευταίο είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον στρατηγικό στοιχείο σύγκρισης μεταξύ των δύο πλευρών - να μην ολισθήσουμε σε παγίδες της Τουρκίας και πληρώσουμε εκ νέου την αντιπαράθεση με χαμένες πατρίδες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Λυπάμαι, που η σημερινή μας κοινή συνεδρίαση δεν έγινε την προηγούμενη εβδομάδα, γιατί θα είχαμε τότε την δυνατότητα, να αναδείξουμε αυτό το μεγάλο ιστορικό ατόπημα που έγινε από

το Πάντειο Πανεπιστήμιο με μεγάλη συνυπεύθυνη την UNESCO, υπό την αιγίδα της οποίας έγινε, να γίνει τριήμερο συμπόσιο για τις κοινωνικοπολιτικές επιστήμες και την ιστοριογραφία στην Τουρκία από 20 και πλέον Κεμαλιστές καθηγητές και διανοούμενης της γειτονικής χώρας. Με την σημερινή ευκαιρία θέλω να πω, ότι κανένα ευρωπαϊκό πανεπιστήμιο που σέβεται τον εαυτό του δεν καλούσε επί δικτατορίας καθηγητές τύπου “Τσάκωνα”, επί πλέον σε μια ημέρα, κατά την οποία έχει δοθεί η ονομασία “αποφράδα”, που στα λεξικά σημαίνει, ότι είναι μία ημέρα που δεν μιλούν, που σιωπούν.

Εκ των υστέρων διερευνώντας κανείς μαθαίνει ότι ο κύριος Ραχμί Κότς, προσκάλεσε, δια μέσου του Επιμελητηρίου της Κωνσταντινούπολης, τους Βιομηχάνους της Βόρειας Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, το Σεπτέμβριο.

Αν κανείς όλα αυτά τα βάλει σε μια σειρά και τα συνδυάσει και με τους Ριβά - Γκούτ, και με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, αντιλαμβάνεται τη νέα Οθωμανική αρχιτεκτονική. Η μόνη Αθηναϊκή εφημερίδα που κάλυπτε το συμπόσιο αναγκάστηκε να παραδεχτεί στο τέλος, ότι ήταν πικρή η γεύση από τη διαδικασία του συμποσίου.

Όταν εμείς είχαμε προσυπογράψει την πρόταση του Χαραλαμπίδη να προσκαλέσουμε τον Οτσαλάν στην Αθήνα, 180 περίπου βουλευτές, είχαμε απευθυνθεί, λόγω ιδιαιτέρου γνωστικού αντικειμένου στο Πάντειο και στις πρυτανικές αρχές.

Μας λύπησαν πάρα πολύ αυτές οι πρωτοβουλίες. Επιπλέον, οφείλαμε δια μέσου της Αντιπροσωπείας μας να πούμε ως χώρα στην UNESCO, ότι ήταν υποχρεωμένη να αναδεικνύει τον παγκόσμιο πολιτισμό και όχι να τον παραχαράσσει. Άμα θέλει η UNESCO να πάρει πρωτοβουλίες, είχε πολλές. Τα δύο μεγάλα μνημεία στη Θράκη, τηρουμένων των αναλογιών, είναι η Αγία Σοφία και το Τέμενος Βαγιαζίτ. Θα μπορούσε να αναληφθεί από κοινού πρωτοβουλία αναστήλωσης.

Όλα αυτά λοιπόν, θα πρέπει να μας κάνουν να αφήσουμε τις διατραγωδήσεις, το δράμα και να περάσουμε στην πολιτική. Πολιτική σημαίνει, ποιο είναι το σχέδιό μας, ως ευρύτερου θρακικού ελληνισμού. Είναι, να ζητήσουμε από αυτήν την διαδικασία να μην μείνει εδώ. Η Επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας οφείλει να καταθέσει τον φάκελο της συζήτησης στον Πρόεδρο της Βουλής κατ' αρχήν, με την παράκληση να πάει στην Ολομέλεια. Δηλαδή να συζητηθεί στην Ολομέλεια το θέμα και να γίνει η εξής πρόταση, που είναι και το κλειδί στην ουσία : Να προσφύγουμε στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Ήδη είναι γνωστές οι υπάρχουσες επιστημονικές γνωματεύσεις, που δεν χρειάζονται συνυποσχητικό. Όταν το πρωτοσυζήτησα με τον κύριο Πρωθυπουργό και τον κύριο Πάγκαλο, μου είπαν να το εξετάσουμε. Χρειάζεται συνυποσχητικό; Όχι, δεν χρειάζεται! Αυτό το λένε σήμερα και άλλοι καθηγητές. Μέσα λοιπόν από εκεί, θα διεκδικήσουμε την απόδοση δικαίου. Αυτό όμως θα πρέπει να γίνει με την ευθύνη όλων των πολιτικών φορέων. Νομίζω ότι, φορτίσεις, συναγωνισμοί και διαιρέσεις μεταξύ Θρακών και Ποντίων είναι βλακεία και επιπολαιότητα. Οι Θρακιώτες και οι Πόντιοι είμαστε ενωμένοι και σήμερα και στην Ιστορία και κανείς δεν μπορεί να μας διασπάσει. Εκ των υστέρων, κάποιες συνδικαλιστικές ευαισθησίες, που θέλουν να προωθήσουν και άλλα ζητήματα και άλλων γενοκτονιών, θα πρέπει να κλιμακωθούν πολιτικά έξυπνα. Διαφορετικά, θα είμαστε η επιβεβαίωση μιας μεγάλης παρακμής. Πιστεύω ότι το κλειδί στην υπόθεση του ελληνισμού της Ίμβρου, της Τενέδου και της Πόλης είναι η πολιτική προσφυγή στο

διεθνές δικαστήριο της Χάγης. Καλύτερα να μιλάμε για Ίμβρο, παρά να μιλάμε για Ιμια!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχα πάει στην κηδεία του Πατριάρχου Δημήτριου και έκανα μια ερώτηση σε έναν ιερωμένο λέγοντας, ότι σήμερα ο ελληνισμός, εδώ, της Μικράς Ασίας κηδεύει τον πνευματικό του ηγέτη. Μου απήντησε, “ποιος ελληνισμός; Όσοι είναι στην εκκλησία είναι αυτοί, που ήρθατε από την Ελλάδα”. Και συνέχισε : “Εδώ είναι το μεγάλο ερώτημα. Αφήσατε να υπάρχει ελληνισμός στην Μικρά Ασία;”

Αυτό είναι το πιο σημαντικό για όλους μας. Αν, λοιπόν, αυτό είναι γεγονός και δυστυχώς είναι, πρέπει να πούμε όλοι το τι συμβαίνει, δηλαδή την αλήθεια και να αγωνιστούμε για αυτήν.

Τελικά τι κάνουμε; Σήμερα είχαμε μια πολύ ωραία ενημερωτική συνάντηση για όλους μας. Ευχαριστούμε για την παρουσία όλων των προσκεκλημένων. Όμως δεν φτάνει αυτό. Σε μία εβδομάδα, φοβάμαι, ότι θα έχουμε ξεχάσει την συνάντηση αυτή. Να πω συγχαρητήρια στο προεδρείο της επιτροπής που πήρε αυτήν την πρωτοβουλία. Όμως δεν αρκεί αυτό. Τι γίνεται παρακάτω;

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με την πρόταση του κυρίου Κηπουρού, σε συνεννόηση πάντοτε με τον Πρόεδρο της Βουλής, ότι θα έπρεπε η συζήτηση αυτή να γίνει στην ολομέλεια με όλα τα δίκτυα ανοικτά και μια αντιπροσωπεία τριών εκπροσώπων από τους φίλους μας και τους αδελφούς μας της Κωνσταντινούπολης, για να μάθει και όλος ο κόσμος τα γεγονότα. Δυστυχώς, με την σημερινή συνεδρίαση δεν θα το μάθει κανείς. Θα περάσει στα “ψιλά” των εφημερίδων και γι’ αυτό το θέμα δεν θα μιλήσει κανείς ξανά.

Άρα, αν θέλουμε να βοηθήσουμε γενικότερα την Ελλάδα, ας της δώσουμε φωνή με έμφαση στα ιστορικά γεγονότα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Θα ήθελα και εγώ με την σειρά μου να ευχαριστήσω τους κυνηγημένους Έλληνες της Κωνσταντινούπολης και της Μικράς Ασίας, που σήμερα μας γνωστοποίησαν συγκεκριμένα περιστατικά. Η Τουρκία εξουθένωσε κυριολεκτικά τον ελληνισμό όχι μόνο της Κωνσταντινούπολης αλλά και της Ίμβρου και της Τενέδου.

Στην κοινοβουλευτική συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, μέχρι πριν ενάμισι χρόνο, οι Τούρκοι προσπαθούσαν κάθε φορά να δημιουργήσουν θέμα για δήθεν παραβίαση των δικαιωμάτων της μουσουλμανικής μειονότητας στη δυτική Θράκη. Κάθε φορά εμείς απαντούσαμε ότι θα θίξουμε και εμείς τις παραβιάσεις που εκείνοι διαπράττουν στην Κωνσταντινούπολη, στην Ίμβρο και στην Τένεδο. Αυτό ήταν αρκετό για να τους αποθαρρύνει ώστε τελικά είτε να μην υποβάλλουν επίσημη αίτηση, είτε να την αποσύρουν. Τελευταία όμως δεν υπήρξε αποτροπή. Εκείνοι προχωρούν και το Συμβούλιο της Ευρώπης εξετάζει την καταγγελία τους για τα ανθρωπίνια δικαιώματα των μουσουλμάνων της δυτικής Θράκης.

Γιατί άραγε η ελληνική πολιτεία τόσα χρόνια δεν πήρε η ίδια την πρωτοβουλία να προχωρήσει στο μείζον, δηλαδή στην καταγγελία των εξωφρενικών, νομικά και πραγματικά, παραβιάσεων που συνέβησαν στην Τουρκία. Το μυστικό διάταγμα του '64, που ίσχυε μέχρι το '88 στην Τουρκία, δεν έχει γίνει πουθενά στον κόσμο και συνεχίζεται μ’ έναν τρόπο μειωμένο

μεν, αλλά ουσιαστικό μέχρι σήμερα. Πρόκειται για έναν “πολιτικό θάνατο” μιας ορισμένης μειονότητας. Ο λόγος είναι ότι η Τουρκία και εμείς είμαστε οι χώρες που αρνιόταν να υπογράψουν το πρωτόκολλο για τα δικαιώματα των μειονοτήτων, που επεξεργάστηκε και ψήφισε το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Τελικά, ευτυχώς τελευταίως χάρη στη σημερινή Κυβέρνηση, υπογράφηκε αυτό το πρωτόκολλο από την Ελληνική Κυβέρνηση. Πιστεύω ότι τώρα πιο ευπρόσωπα μπορούμε να νομιμοποιηθούμε στην καταγγελία των όσων γίνονται στην Τουρκία. Απέμειναν πολλοί λίγοι Έλληνες απ’ αυτούς που ζουν σήμερα στην Τουρκία, διατεθειμένοι να καταθέσουν σαν μάρτυρες. Οι μαρτυρίες όμως των συνανθρώπων μας που αναγκάστηκαν να έρθουν εδώ είναι αρκετές για να πείσουν οποιοδήποτε κοινοβουλευτικό σώμα, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης ή τον ΟΑΣΕ, που είναι τα δύο κατάλληλα όργανα για να εξετάσουν τέτοιου είδους θέματα. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν ενοχλεί ιδιαίτερα τους Τούρκους, μια και μαζικά καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα των Κούρδων, των αριστερών της Τουρκίας κλπ. Έχουν καταδικαστεί άλλωστε επανειλημμένα - και ομόφωνα μια φορά - από την κοινοβουλευτική συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης καθώς και από το δικαστήριο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Στρασβούργου. Παρ’ όλα αυτά δεν υφίσταται η Τουρκία καμιά πρακτική κύρωση, επειδή δεν υπάρχουν μηχανισμοί αναγκαστικής εκτέλεσης. Με άλλα λόγια δεν υπάρχουν ακόμα δικαστικοί επιμελητές στο διεθνές δίκαιο.

Η Τουρκία συμπεριφέρεται παχυδερμικά και δεν θα χάσει και πολλά πράγματα ακόμα και αν καταδικαστεί για όλες αυτές τις παραβιάσεις. Συμφωνώ φυσικά για την προσφυγή, όχι στο διεθνές δικαστήριο της Χάγης γιατί ακόμα και να έχει δικαιοδοσία δεν καταφέρνει πολλά πράγματα. Υπάρχουν πιο δυναμικοί φορείς, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο ΟΑΣΕ, το δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κλπ.

Τώρα που στην Ελλάδα είναι τακτοποιημένα τα όποια δικαιώματα των όποιων μειονοτήτων στην Ελλάδα, θα είμαστε πιο ευπρόσωποι κατήγοροι για το τι συνέβη στην Τουρκία.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ: Θα ήθελα να εκφράσω μερικές σκέψεις μου με την ιδιότητα του βουλευτή και όχι εκείνη του Προέδρου της Επιτροπής μια και οι σκέψεις αυτές δεν είναι κατ’ ανάγκη δεσμευτικές για τον Πρόεδρο και το Προεδρείο.

Η πρώτη σκέψη μου αφορά το γεγονός ότι χαιρετίζω τη διακήρυξη για την ελευθερία αυτού του βήματος, η οποία γίνεται σήμερα, άσχετα αν είναι αρεστή σε κυβερνήσεις και κόμματα. Νομίζω ότι τέτοιες πράξεις και κινήσεις συμβάλλουν ακριβώς στον σκοπό τον οποίο θέλουμε να πετύχουμε για το καλό του ελληνισμού και της χώρας μας. Άλλωστε, εδώ είμαστε για να διαφωνούμε εκεί που εμείς νομίζουμε και να συμφωνούμε εκεί που πρέπει και όχι να ακολουθούμε διαφωνίες που στην πραγματικότητα δεν είναι και να επικροτούμε προσυμφωνίες.

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ασχοληθώ με τα πολλά και αποτρόπαια εγκλήματα, τα οποία γνωρίζουμε που συνέβησαν και συμβαίνουν στον ελληνισμό της Τουρκίας. Εγώ δίνω πολύ μεγάλο βάρος στην σημερινή μας συνεδρίαση και προτείνω -ως Πρόεδρος θα ασκήσω τα σχετικά δικαιώματά μου- η όλη σημερινή διαδικασία, η συνεδρίαση να σταλεί

στο Προεδρείο της Βουλής με αίτημα να υπάρξει μια διαδικασία συνέχειας για αυτά τα παρόμοια θέματα.

Μαύρη Βίβλος είναι η αλήθεια. Πρέπει όμως να ομολογείται. Στα χρόνια που πέρασαν και είναι 75 τον αριθμό, οι Κυβερνήσεις είτε δεν πρόβαλλαν αυτά που έπρεπε να προβάλλουν, είτε δεν έκαναν αυτά που έπρεπε να κάνουν, είτε δεν ακολούθησαν αυτά που έπρεπε να ακολουθήσουν, είτε ακολούθησαν άλλα ξεκινώντας από διάφορες σκοπιμότητες.

Αυτό είναι το πρώτο που θέλω να τονίσω και αυτό πρέπει να το δούμε.

Το δεύτερο που θέλω να τονίσω είναι, ότι σήμερα εξοπλιστήκαμε με εκείνα τα μέσα τα οποία πρέπει να τα χρησιμοποιήσουμε σε όλα τα διεθνή βήματα και φόρουμ.

Το τρίτο που θέλω να τονίσω είναι να γίνει αυτό που πρέπει να γίνει σε όλα τα διεθνή δικαστήρια.

Συμφωνώ με αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Ροκόφυλλος, πως η στάση της Τουρκίας έχει αρχίσει τελευταία να αλλάζει. Και ενώ η ελληνική πλευρά προχωρεί και έκαμε μια επιτροπή, η Τουρκία έκανε τρεις ανάλογες επιτροπές.

Αυτά τα λέω τόσο για το Υπουργείο Εξωτερικών όσο και για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας που ενώ προσκλήθηκαν δεν παρέστησαν.

Θέλω να τους πω ότι στο οπλοστάσιο της ελληνικής πλευράς υπάρχουν τα μέσα, για να προχωρήσει ανάλογα και να διαμορφώσει εκείνο το κλίμα που το έχει ανάγκη και ο ελληνισμός και η Ελλάδα. Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Επιτροπή μας ανοίγει ένα κεφάλαιο το οποίο μπορεί και πρέπει να είναι χρήσιμο τόσο για την Ελλάδα, όσο και για ολόκληρη την Ευρώπη, όπου η Ελλάδα θα μετέχει υπερήφανα ασκώντας τα δικαιώματά της και όχι μειωμένη χωρίς το παιδί της!

Πρέπει σε αυτήν τη κατεύθυνση και σε αυτή τη βάση να κινηθούμε, ανεξάρτητα εάν συμφωνούμε ή διαφωνούμε, για κάποιους λόγους που πολλές φορές είναι κατανοητοί, αλλά οι λόγοι αυτοί να μην μας παρασύρουν και ξεχνάμε τον κορμό του προβλήματος, τον συγκεκριμένο σκοπό και τα εθνικά ιδεώδη και συμφέροντα!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Θεσμικό πλαίσιο προστασίας της Ελληνικής μειονότητας
στην Τουρκία (Συνοδευτικό έγγραφο ομιλίας Δρ. Σταμάτη
Γεωργούλη, Καθηγητή Διεθνούς Δικαίου Σ.Σ.Ε.)

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ / 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 1923
ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΤΜΗΜΑ Α΄ 1) ΕΔΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Άρθρο 14 Τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος που παραμένουν υπό τουρκική κυριαρχία θα απολάβουν ειδικής διοικητικής οργάνωσης που θα αποτελείται από τοπικά στοιχεία και θα παρέχει κάθε εγγύηση στο μη μουσουλμανικό ιθαγενή πληθυσμό σε ότι αφορά την τοπική διοίκηση και την προστασία προσώπων και περιουσιών.

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΤΜΗΜΑ Γ΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 37 Αναγνώριση από την Τουρκία των διατάξεων των άρθρων της Συνθήκης αυτής ως θεμελιωδών νόμων.

Άρθρο 38 Υποχρέωση παροχής σε όλους τους κατοίκους της Τουρκίας πλήρους και απόλυτης προστασίας ζωής, τιμής και ελευθερίας χωρίς διάκριση που να οφείλεται στη γέννηση, γλώσσα, εθνικότητα, φυλή και θρησκεία.

Άρθρο 39 Οι ανήκοντες σε μη μουσουλμανικές μειονότητες Τούρκοι υπήκοοι απολαμβάνουν τα ίδια αστικά και πολιτικά δικαιώματα με τους μουσουλμάνους.

Άρθρο 40 Ισότητα νομικών και πολιτικών δικαιωμάτων σε μη μουσουλμάνους υπηκόους της Τουρκίας με δικαίωμα σύστασης, διεύθυνσης και εποπτείας φιλανθρωπικών, θρησκευτικών και κοινωφελών ιδρυμάτων, σχολείων και εκπαιδευτηρίων στα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν ελεύθερα τη γλώσσα τους και να τελούν τη θρησκεία τους.

Άρθρο 41 Ευκολίες για δημόσια εκπαίδευση και διδασκαλία μητρικής γλώσσας σε μη μουσουλμάνους Τούρκους υπηκόους με κρατική οικονομική συμπαράσταση.

Άρθρο 42 Προστασία της οικογενειακής ή προσωπικής κατάστασης των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων της Τουρκίας και σε περίπτωση διαφωνίας παραπομπή του θέματος στο Συμβούλιο της Κοινωνίας των Εθνών. Παροχή προστασίας σε εκκλησίες, συναγωγές, νεκροταφεία και φιλανθρωπικά καθιδρύματα με διευκολύνσεις και χορήγηση αδειών σε περίπτωση ίδρυσης νέων ιδιωτικών καθιδρυμάτων.

Άρθρο 43 Απαγόρευση καταναγκασμού για εκτέλεση πράξεων από μη μουσουλμάνους της Τουρκίας που να αντιβαίνουν στην πίστη ή τα θρησκευτικά τους έθιμα ή να οδηγούν σε ανικανότητα παράστασης σε δικαστήριο ή στην εκτέλεση νόμιμης πράξης την ημέρα της εβδομαδιαίας ανάπαυσης.

Άρθρο 44 Η Τουρκία δέχεται τις διατάξεις αυτές ως υποχρεώσεις διεθνούς συμφέροντος που τίθενται υπό την εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών οι οποίες δεν μπορούν να τροποποιηθούν εάν δεν τύχουν της συγκατάθεσης της πλειοψηφίας του οργανισμού, ενώ η Βρετανική Αυτοκρατορία, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ιαπωνία υποχρεούνται να μην αρνηθούν να παρέχουν την συγκατάθεσή τους σε κάθε τροποποίηση των άρθρων της συνθήκης.

Άρθρο 45 Τα δικαιώματα που αναγνωρίστηκαν στις μη μουσουλμανικές μειονότητες της Τουρκίας με τις παραπάνω διατάξεις, αναγνωρίζονται επίσης και από την Ελλάδα για μουσουλμανικές μειονότητες που βρίσκονται στο έδαφός της.

ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ

- 1) Ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών στα άρθρα 1 παράγραφος 3 και 55 διασφαλίζει σε όλα τα άτομα πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών χωρίς διάκριση φύλλου, φυλής, γλώσσας και θρησκείας.
- 2) Η Παγκόσμια Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1948 καθιερώνει την αρχή των μη διακρίσεων ως βασική εγγύηση για την προστασία των μειονοτήτων.
- 3) Το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα του 1966 συνιστά υποχρέωση των Κρατών να μην παρεμποδίζουν τα μέλη μειονοτήτων να χρησιμοποιούν την γλώσσα τους και να αναπτύσσουν την πολιτιστική τους ταυτότητα.
- 4) Η Σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ (άρθρο 5, παράγραφος 1) αναγνωρίζει στις εθνικές μειονότητες το δικαίωμα διαχείρισης των εκπαιδευτικών τους αναγκών (ίδρυση σχολείων, υποχρέωση κρατικής επιδότησης, διδασκαλία μητρικής γλώσσας).
- 5) Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων (άρθρα 1 και 2) κατοχυρώνει την ισότητα μεταξύ της μειονότητας και της πλειοψηφίας.
- 6) Η Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών της 18ης Δεκεμβρίου 1992 κατοχυρώνει τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές ή εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές μειονότητες.

Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- 1) Η Τελική Πράξη του Ελσίνκι 1975 (Έβδομη Αρχή) επιβάλλει την προστασία και δημιουργία συνθηκών για την προαγωγή της εθνικής, πολιτικής, γλωσσικής και θρησκευτικής ταυτότητας των εθνικών μειονοτήτων.
- 2) Η Διάσκεψη της Κοπενχάγης (Ιούνιος 1990). Το τέταρτο κεφάλαιο παρέχει ουσιαστική προστασία στα μέλη των εθνικών μειονοτήτων και δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού της μειονότητας, ελεύθερη χρήση της μητρικής γλώσσας (παράγραφος 32.1), ελευθερία εκπαίδευσης (παράγραφος 32.2), απαγόρευση αφομοίωσης (παράγραφος 32.2), θρησκευτική ελευθερία (παράγραφοι 32.3 και 32.4), ίση μεταχείριση έναντι του νόμου (παράγραφος 31.1), δικαίωμα σύστασης ενώσεων (παράγραφος 32.5).

- 3) Το κείμενο συνάντησης της Γενεύης για τις εθνικές μειονότητες του 1991, επαναλαμβάνει στοιχεία της Διάσκεψης της Κοπενχάγης, αλλά περιέχει και νέα δεδομένα, όπως : διεθνοποίηση των δικαιωμάτων προστασίας των μειονοτήτων, δικαίωμα συμμετοχής τους στην δημόσια ζωή, λήψη μέτρων για την κατάργηση των διακρίσεων, παρουσία παρατηρητών σε εκλογές, αυτοδιοίκηση με στοιχεία αυτονομίας, αυτονομία στον προσδιορισμό της μειονοτικής ταυτότητας, διασυνοριακή συνεργασία, μηχανισμούς προστασίας μειονοτήτων.
- 4) Το κείμενο του Ελσίνκι του 1992 και η Συνάντηση Ελσίνκι - 2 (Μάρτιος - Ιούλιος 1992) που καθιέρωσε τον θεσμό του Ύπατου Αρμοστή για τις εθνικές μειονότητες.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

- 1) Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (άρθρο 1) του 1950 και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο του 1952 διασφαλίζει σε όλα τα πρόσωπα που ανήκουν στη δικαιοδοσία των συμβαλλόμενων κρατών, ίση προστασία στην απόλαυση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύει η σύμβαση. Το άρθρο 14 αναφέρεται στις μειονότητες διασφαλίζοντας την άσκηση δικαιωμάτων χωρίς διάκριση και για οποιονδήποτε λόγο μεταξύ των οποίων και η συμμετοχή σε εθνική μειονότητα.
- 2) Το σχέδιο Χάρτη περιφερειακών ή μειονοτικών γλωσσών στην Ευρώπη που υιοθετήθηκε στα πλαίσια της Μόνιμης Επιτροπής Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης.
- 3) Η Σύμβαση Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης της 1ης Φεβρουαρίου 1995 περί προστασίας των εθνικών μειονοτήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Οι παραβιάσεις που έκανε η Τουρκική Δημοκρατία στην Συνθήκη της Λωζάνης, κατά χρονολογική σειρά, από το 1923 έως το 1998.

1923 - 1924

1) Τον Οκτώβριο του 1923 οι Τούρκοι περιόρισαν τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα των Ελλήνων που ζούσαν εκεί.

Τράπεζες, κάθε μορφής και κατηγορίας Δημόσιες υπηρεσίες αλλά και μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες και επιχειρήσεις, υποχρεώθηκαν να απομακρύνουν από την δουλειά τους όλους τους Έλληνες.

(Παραβίαση άρθρου 39 της Συνθήκης της Λωζάνης)

2) Την ίδια περίοδο, οι πολιτικές συμπάθειες των Ελλήνων δασκάλων της Κωνσταντινούπολης ήταν το αντικείμενο της έρευνας του γενικού διευθυντή του Τουρκικού Υπουργείου Παιδείας Salih Zeki. Βέβαια το αντικείμενο αυτό ήταν η αφορμή που κατέληξε στην απόλυση 104 ομογενών και 52 Ελλήνων δασκάλων, γιατί κρίθηκαν “ακατάλληλοι” να διδάξουν στα μειονοτικά σχολεία.

(Παραβίαση άρθρων 40 και 41 της Συνθήκης της Λωζάνης- Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης)

3) Το 1923 η Τουρκία με στόχο τον περιορισμό της Ελληνικής παρουσίας στην Κωνσταντινούπολη, χαρακτήρισε αυθαίρετα σαν ανεπιθύμητους 40.000 Έλληνες, που είχαν καταφύγει προσωρινά πριν από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης για λόγους ασφαλείας εκτός Τουρκίας, από τους οποίους αφαιρέθηκε η τουρκική υπηκοότητα και δημεύτηκε μαζικά η περιουσία τους. Η αφορμή που βρήκε η Άγκυρα ήταν ότι οι άνθρωποι αυτοί παρ’ όλο που ήταν εγκατεστημένοι στην Τουρκία πριν από το 1918 και συνεπώς δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ανταλλάξιμοι σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης για την ανταλλαγή πληθυσμών, δεν ήταν γραμμένοι στο δημοτολόγιο της Κωνσταντινούπολης - κάτι όμως που δεν προέβλεπε η Σύμβαση ανταλλαγής πληθυσμών. Η Ελληνική άποψη δικαιώθηκε δύο χρόνια αργότερα, στις 21 Φεβρουαρίου 1925, από το Διεθνές δικαστήριο της Χάγης, αλλά οι Τούρκοι είχαν ήδη επιτύχει τον στόχο τους.

(Παραβίαση άρθρου 2 της Σύμβασης για την ανταλλαγή των πληθυσμών που ενσωματώθηκε στην Συνθήκη της Λωζάνης).

4) Η Τουρκία, στα πλαίσια της στρατηγικής υποβάθμισης και ταπείνωσης του Οικουμενικού θρόνου της Ορθοδοξίας, υποστήριξε με κάθε τρόπο τον Σεπτέμβριο του 1923 την δημιουργία της λεγόμενης “Τουρκοορθόδοξης Εκκλησίας” την οποία ίδρυσε ο παπά Ευθύμ Καραχισαρίδης Ερενερόλ, ένας ιερωμένος από το Κεσκίν της Ανατολίας που αποτελούσε τυφλό όργανο του αρχηγού των Νεότουρκων Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Τον Οκτώβριο του 1923 ο παπά Ευθύμ επιχείρησε να καταλάβει το Πατριαρχικό Μέγαρο προκαλώντας σοβαρά επεισόδια υπό τα απαθή βλέμματα των Τουρκικών αρχών.

(Παραβίαση άρθρων 38, 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης- Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης)

5) Με το διάταγμα 1092/6 Δεκεμβρίου 1923, η Τουρκία υποβάθμισε το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως σε απλό Τουρκικό ίδρυμα και καθόρισε την εκλογή του Πατριάρχη από κληρικούς που είχαν Τουρκική υπηκοότητα και υπηρετούσαν ήδη στην Τουρκία. Το γεγονός ότι η Τουρκία δεν μπορούσε μονομερώς να εκδιώξει το Οικουμενικό Πατριαρχείο από την Κωνσταντινούπολη, κάτι που θα έκανε για οποιοδήποτε ίδρυμα εσωτερικού τουρκικού δικαίου, και υποχρεώθηκε από τα μέρη που συνυπέγραψαν την Συνθήκη της Λωζάνης να αποδεχτεί την παραμονή του στην Κωνσταντινούπολη, δείχνει το μέγεθος της Τουρκικής αυθαιρεσίας.

(Παραβίαση άρθρων 40,42 και 43 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης))

6) Αμέσως μετά την εγκατάσταση, στις 4 Οκτωβρίου 1923, των Τουρκικών αρχών στην Ίμβρο και στην Τένεδο των οποίων, αθροιστικά, ο πληθυσμός σε ποσοστό άνω του 90% ήταν Έλληνες, οι Τούρκοι αγνόησαν τελείως την ειδική αυτοδιοίκηση που έπρεπε να υπάρχει στα δύο νησιά, τα οποία τους προσφέρθηκαν χαριστικά με πρωτοβουλία της Μ. Βρετανίας στα πλαίσια της Συνθήκης της Λωζάνης. Διόρισαν χωρίς καθυστέρηση Τούρκο διοικητή και έστειλαν αμέσως στην δικαιοσύνη, στα τελωνεία, στην αστυνομία και στις λιμενικές αρχές Τούρκους αξιωματικούς απολύοντας όλους τους αιρετούς τοπικούς λειτουργούς. Αποκεφάλισαν την ηγεσία των χριστιανών χαρακτηρίζοντας ανεπιθύμητα 1.500 άτομα από την Ίμβρο και 64 από την Τένεδο που είχαν καταφύγει προσωρινά σε ασφαλέστερους τόπους. Η ακίνητη περιουσία όλων κατασχέθηκε.

(Παραβίαση του άρθρου 14 της Συνθήκης της Λωζάνης και Πρωτοκόλλου VIII περί αμνηστίας, παραβίαση άρθρων 38 και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης)

7) Στις 12 Φεβρουαρίου 1924, ο παπά Ευθύμ εισέβαλε στον ιστορικό ναό της Παναγίας της Καφατιανής του Γαλατά και στον ναό του Σωτήρος Χριστού, τους οποίους κατέλαβε με την απροκάλυπτη υποστήριξη των Τουρκικών αρχών. Στις 19 Φεβρουαρίου 1924 η Πατριαρχική Ιερά Σύνοδος καθαίρεσε τον παπά Ευθύμ από τον βαθμό της ιεροσύνης, ενώ είχε προηγηθεί αφορισμός του σαν αποστάτη και ασύστολου προδότη της ορθόδοξης πίστης. Με μια πρωτοφανή σπουδή τα Τουρκικά δικαστήρια έσπευσαν να καταδικάσουν τον Απρίλιο του 1924, τον Οικουμενικό Πατριάρχη σε πρόστιμο για ψυχική οδύνη που προκάλεσε στον παπά Ευθύμ με τον αφορισμό του, ενώ του παραχωρούνται επίσημα από το τουρκικό κράτος οι εκκλησίες που κατέλαβε με την βίαιη “συμπαράσταση” τουρκικού όχλου!

(Παραβίαση των άρθρων 37, 39, 40, 41 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1925 - 1926

8) Στις 30 Ιανουαρίου 1925 με το τέλος της λειτουργίας της γιορτής των τριών Ιεραρχών, η Τουρκική αστυνομία εισέβαλε στον χώρο του Πατριαρχείου, συνέλαβε τον Οικουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντίνο τον έκτο και αφού του παρέδωσε διαβατήριο ανταλαξιμότητας τον οδήγησε στον σιδηροδρομικό σταθμό του Σίρκετζη και τον απέλασε από την Τουρκία.

(Παραβίαση άρθρων 37, 38, 40, 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

9) Τον ίδιο χρόνο η Τουρκική Κυβέρνηση αποφάσισε το κλείσιμο του ιστορικού Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου και η ανεκτίμητης αξίας βιβλιοθήκη του σκορπίστηκε στις κρατικές βιβλιοθήκες της Αγκύρας και του Σουλειμανιγιέ καθώς επίσης και στις εταιρίες Τουρκικής γλώσσας και Τουρκικής Ιστορίας.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, 39, 40, 41 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

10) Η Τουρκική Κυβέρνηση προκειμένου να αποκλείσει από την Τουρκία τους Έλληνες δασκάλους επέβαλε εξέτασή τους στην Τουρκική γλώσσα πριν εγκρίνει νέα άδεια διδασκαλίας τους. Τα περισσότερα μαθήματα των ελληνικών σχολείων μετατράπηκαν υποχρεωτικά στην Τουρκική γλώσσα. Οι Ομογενείς της Κωνσταντινούπολης υποχρεώθηκαν να επιβαρυνθούν με το κόστος του διπλασιασμού των μισθών των τούρκων δασκάλων που δίδασκαν σε ελληνικά σχολεία, ενώ αντιμετώπισαν ταυτόχρονα την επιβολή ειδικού φόρου παιδείας που επινοήθηκε για την αφαίμαξή τους. Απαγορεύτηκε η λειτουργία του Ζαπτείου Παρθεναγωγείου γιατί είχε αγάλματα Ελληνικής μυθολογίας. Απαγορεύτηκε η λειτουργία της Πατριαρχικής Εμπορικής Σχολής, της Ελληνικής Εμπορικής Σχολής της Χάλκης και της ιδιωτικής σχολής ξένων γλωσσών Αποστολίδη.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, 39, 40, 41 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

11) Στις 14 Ιουνίου 1926 η Τουρκική Κυβέρνηση, στα πλαίσια της στρατηγικής ταπείνωσης και υποβάθμισης του Οικουμενικού Πατριαρχείου, άσκησε ποινική δίωξη κατά του Οικουμενικού Πατριάρχη και σύσσωμης της Ιεράς Συνόδου διότι συνεδρίασαν στην Θεολογική Σχολή της Χάλκης και όχι στο Φανάρι όπου βρίσκεται η διοικητική έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Την ίδια περίοδο η Τουρκική Κυβέρνηση απαγόρευσε την οργάνωση Πανορθόδοξου Συνεδρίου από το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

(Παραβίαση των άρθρων 38 και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

12) Η εισαγωγή του αστικού κώδικα στην Τουρκία, τον Οκτώβριο του 1926, δημιούργησε στα μειονοτικά ιδρύματα αδυναμία απόκτησης νέας ακίνητης περιουσίας είτε με αγορά, είτε με δωρεά ή κληρονομιά ενώ έπαυσε να αναγνωρίζεται η ιδιότητα του νομικού προσώπου στο Πατριαρχείο δημιουργώντας τεράστια εμπόδια στην διαχείριση και εκπροσώπηση της τεράστιας Πατριαρχικής περιουσίας.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, 39 και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1927 - 1939

13) Με τον Νόμο 1151 που ψηφίστηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση στις 25 Ιουνίου 1927, καταργήθηκε ουσιαστικά και επίσημα το καθεστώς αυτοδιοίκησης των νησιών Ίμβρος και Τένεδος, έκλεισε με διάφορες προφάσεις το Ελληνικό Σχολαρχείο, απαγορεύτηκε η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας και οι χριστιανοί τέθηκαν υπό διωγμό μέχρι την πλήρη εξολόθρευσή τους.

(Παραβίαση των άρθρων 14, 37, 38 και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

14) Κατά την διάρκεια του 1930 οι τουρκικές αρχές επενέβησαν με απροκάλυπτο τρόπο στις εκλογές των διαχειριστικών επιτροπών στο μειονοτικό νοσοκομείο του Βαλουκλή και στην κοινότητα του Πέρα, με στόχο τις μεγάλες περιουσίες των μειονοτικών.

(Παραβίαση άρθρου 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

15) Με τον Νόμο 2007 που ψηφίστηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση στις 11 Ιουνίου 1932, απαγορεύτηκε η άσκηση τριάντα επαγγελμάτων από τους Έλληνες. Μεταξύ των επαγγελμάτων που απαγορεύτηκαν υπήρχε ένα ευρύ φάσμα, ενδεικτικό της πρόθεσης έμμεσου εξαναγκασμού τους σε οικειοθελή μετανάστευση : Πλανώδιος πωλητής, κουρέας, μουσικός, φωτογράφος, ξυλουργός, ράπτης και σερβιτόρος ήταν από τα πρώτα επαγγέλματα που απαγορεύτηκαν για τους Έλληνες από τις Τουρκικές αρχές πριν ακολουθήσει αργότερα η απαγόρευση και άλλων επαγγελμάτων που υποχρέωναν τους Έλληνες σε μια επώδυνη επιλογή : είτε να μείνουν άνεργοι, είτε να εργαστούν παράνομα, είτε να μεταναστεύσουν από τον τόπο τους.

(Παραβίαση άρθρου 2 σύμβασης IV, τμήμα α και των άρθρων 37, και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

16) Με τον Νόμο 2596 που ψηφίστηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση στις 3 Δεκεμβρίου 1934, απαγορεύτηκε σε όλους τους χριστιανούς κληρικούς να φοράνε ράσα εκτός εκκλησίας. Στην μοναδική εξαίρεση που έκανε ο Νόμος 2596 διακρίνεται πανηγυρικά η Τουρκική πρόθεση ισοπέδωσης του Οικουμενικού Πατριάρχη στο επίπεδο του πράκτορα των Νεότουρκων ψευτοπαπά Ευθύμ Καραχισαρίδη Ερενερόλ, αφού προβλέπει πως ράσα εκτός

εκκλησίας μπορούν να φορούν μόνο ο Πατριάρχης και ο ψευτο-παπά Ευθύμ με την ιδιότητα του αρχηγού της Τουρκοορθόδοξης εκκλησίας της οποίας αυτοανακηρύχτηκε ιδρυτής και αρχηγός.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, 40 και 43 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης)

17) Τον ίδιο χρόνο, με τον Νόμο 2525, σύμφωνα με τον οποίο όλοι οι τούρκοι πολίτες έπρεπε να λάβουν επώνυμα, οι έλληνες υποχρεώθηκαν να τουρκοποιήσουν τα επώνυμά τους γιατί όσα προερχόταν από ελληνικές ρίζες δεν γινόταν αποδεκτά από τις τουρκικές αρχές. Ταυτόχρονα εξαπολύθηκε μια ρατσιστική εκστρατεία με το σύνθημα “Πολίτες μιλάτε τουρκιά” με αποτέλεσμα όσοι τολμούσαν να μιλούν την μητρική τους γλώσσα στους δρόμους να προπηλακίζονται και να καταδικάζονται σε χρηματικές ποινές.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης)

18) Με τον Νόμο 2762 περί Βακουφίων που ψηφίστηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση στις 5 Ιουνίου 1935, οι μειονοτικές κοινότητες τέθηκαν υπό τον έλεγχο και την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Βακουφίων και υποχρεώθηκαν να υποβάλλουν δηλώσεις για τα έσοδα και τα ακίνητα που υπάγονταν σ’ αυτές. Η διαχείριση των μειονοτικών ιδρυμάτων και σχολείων ανατίθετο σε ένα επίτροπο που διοριζόταν από τις Τουρκικές αρχές.

(Παραβίαση των άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

19) Στις 26 Ιουλίου 1934, με νέο διάταγμα σε εφαρμογή του Νόμου 2007/1932, απαγορεύτηκαν και άλλα επαγγέλματα για τους ελληνικής υπηκοότητας χριστιανούς της Κωνσταντινούπολης με αποτέλεσμα την μαζική έξοδο τουλάχιστον 10.000 χριστιανών ελληνικής υπηκοότητας από την Τουρκία.

(Παραβίαση άρθρου 2 σύμβασης IV, τμήμα α και των άρθρων 37, και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

20) Την διετία 1936-1937 τα ελληνικά μειονοτικά σχολεία αποτέλεσαν στόχο της Τουρκικής Κυβέρνησης. Επιβλήθηκε η διδασκαλία όλων των μαθημάτων στην Τουρκική γλώσσα, εκτός από το μάθημα των Ελληνικών. Προστέθηκε το μάθημα των στρατιωτικών που δίδασκε αξιωματικός του τουρκικού στρατού. Επιβλήθηκε τούρκος υποδιευθυντής σε κάθε μειονοτικό σχολείο, ο οποίος ήταν υπόλογος στο τουρκικό Υπουργείο Παιδείας και αποτέλεσε σταδιακά την μοναδική και κυρίαρχη εξουσία μέσα στα μειονοτικά σχολεία.

(Παραβίαση άρθρων 39, 40 και 41 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

21) Την ίδια περίοδο, οι τουρκικές αρχές διόρισαν σαν επίτροπο, σύμφωνα με τον νόμο 2762/1925, στο Φιλανθρωπικό Ίδρυμα του Βαλουκλή τον περιβόητο Ζιχνί Οζνταμάρ, που ήταν το δεξί χέρι του ψευτο-παπά Ευθύμ, προκαλώντας σάλο στην ελληνική μειονότητα.

(Παραβίαση άρθρου 40 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή του άρθρου 40 υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

22) Το 1939 όλοι οι αθλητικοί μειονοτικοί σύλλογοι υποχρεώθηκαν να ενωθούν με τους τουρκικούς με αποτέλεσμα σταδιακά να μαραζώσουν και να εκτουρκιστούν.

(Παραβίαση άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1940 - 1949

23) Κατά την διάρκεια του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου η Τουρκία βρήκε θαυμάσια ευκαιρία, από την ασφάλεια της ουδέτερης θέσης που κράτησε, να επιφέρει βαριά κτυπήματα στον Ελληνισμό της Τουρκίας εκμεταλλευόμενη την πλήρη αδυναμία της Ελλάδος που αγωνιζόταν στο πλευρό των Συμμαχικών δυνάμεων για τα ιδανικά της ελευθερίας και της δικαιοσύνης. Έτσι τον Μάιο του 1941 η Τουρκία κήρυξε επιστράτευση στους νομούς Ανατολικής Θράκης με προτεραιότητα τον νομό της Κωνσταντινούπολης. Τα στρατολογικά γραφεία διατάχτηκαν με κρυπτογραφημένη υποσημείωση στην απόφαση της επιστράτευσης να καλούν επιλεκτικά τους εφέδρους των μειονοτήτων ελληνικής, αρμένικης και εβραϊκής καταγωγής. Το αποτέλεσμα ήταν να βρεθούν στον τουρκικό στρατό όλοι οι άρρενες χριστιανοί ηλικίας από 20 έως 45 ετών οι οποίοι σκορπίστηκαν στα βάθη της Μικράς Ασίας για να φτιάχνουν δρόμους ή στρατιωτικά κτίρια κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες.

(Παραβίαση άρθρων 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

24) Στις 21 Σεπτεμβρίου 1941, “άγνωστοι” εμπρηστές έριξαν στην ξύλινη σκεπή του Οικουμενικού Πατριαρχείου αναμμένα πανιά που είχαν λουστεί με βενζίνη. Το Πατριαρχικό Μέγαρο αποτεφρώθηκε συμπαρασύροντας στις φλόγες αρχεία, πίνακες Πατριαρχών και πολύτιμα κειμήλια του Ελληνισμού.

(Παραβίαση άρθρων 38 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

25) Στις 11 Νοεμβρίου 1942 με τον Νόμο 4305 η Τουρκική Κυβέρνηση, με κριτήριο το θρήσκευμα και την εθνότητα, επέβαλε ένα υπέρογκο έκτακτο φόρο περιουσίας που αποσκοπούσε στον οικονομικό αφανισμό των χριστιανών της Τουρκίας. Ο Νόμος, που έμεινε γνωστός σαν *Barlık* (Varlık Vergisi), απαιτούσε την καταβολή του φόρου τον οποίο αυθαίρετα επέβαλε ο έφορος, μέσα σε 15 μέρες χωρίς δικαίωμα ένστασης. Τέσσερις βδομάδες

μετά την επιβολή του φόρου, αδυναμία καταβολής του ισοδυναμούσε με δήμευση της περιουσίας, σύλληψη και εκτόπιση του φορολογούμενου σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας στο Ασκαλέ, την Σιβηρία της Τουρκίας. Συνολικά 1.869 επιφανείς μειονοτικοί είδαν ξαφνικά τις περιουσίες τους να δημεύονται και τους εαυτούς τους να εξορίζονται στην Σιβηρία του Ασκαλέ όπου έφτιαχναν δρόμους για να εξοφλήσουν το χρέος τους προς το τουρκικό κράτος. Η ημερήσια αμοιβή τους ήταν 2 λίρες Τουρκίας ημερησίως από τις οποίες η μιν μία παρακρατείτο για το υποτυπώδες φαγητό που τους έδιναν, η δε άλλη έναντι του χρέους τους προς το τουρκικό κράτος. Οι περισσότεροι προκειμένου να εξοφλήσουν το χρέος που αυθαίρετα τους επιβλήθηκε έπρεπε να δουλέψουν 200 έως 300 χρόνια!

(Παραβίαση άρθρων 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

26) Τον Ιανουάριο του 1943 η Τουρκική Κυβέρνηση δήμευσε τις περιουσίες των Ιερών Μονών Μεγίστης Λαύρας και Κουτλουμουσίου του Αγίου Όρους στην Ίμβρο και μετέφερε στο νησί έποικους από την Μικρά Ασία. Ο Δήμαρχος και τρεις κοινοτάρχες που τόλμησαν να διαμαρτυρηθούν εκτοπίστηκαν στην Μικρά Ασία. Την ίδια τύχη είχαν και δύο από τα πιο σημαντικά μέλη της Ιεράς Συνόδου : Ο Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Μάξιμος, ο οποίος αργότερα έγινε Οικουμενικός Πατριάρχης, και ο Προύσης Δωρόθεος.

(Παραβίαση άρθρων 14, 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1950 - 1959

27) Στις 6 Σεπτεμβρίου 1955 η Τουρκική Κυβέρνηση, ψυχρά και μελετημένα, εξαπέλυσε ένα οργανωμένο πογκρόμ εναντίον των χριστιανών της Κωνσταντινούπολης. Μέσα σε έξη ώρες καταστράφηκαν, λεηλατήθηκαν ή πυρπολήθηκαν εβδομήντα τρεις εκκλησίες, δύο μονές, οκτώ αγιάσματα, τριάντα έξη ελληνικά σχολεία, τέσσερις χιλιάδες τριακόσια σαράντα καταστήματα ελληνικής ιδιοκτησίας, δύο χιλιάδες εξακόσια σαράντα χριστιανικά σπίτια και είκοσι ένα εργοστάσια ελληνικής ιδιοκτησίας. Οι Πατριαρχικοί τάφοι καταστράφηκαν και το ελληνικό νεκροταφείο του Σισλί δέχτηκε την μανιασμένη επίθεση του οργανωμένου όχλου που με κανιβαλική μανία κατέστρεφε τάφους, άνοιγε τους πιο πρόσφατους, ξέθαβε πτώματα τα οποία μαχαίρωνε και κομμάτιαζε. Την νύχτα αυτή του μεγάλου τρόμου για τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης σημειώθηκαν δέκα επτά τουλάχιστον θάνατοι , δεκάδες τραυματισμοί, διακόσιοι βιασμοί ενώ καταστράφηκαν ή κλάπηκαν εικόνες και αγιογραφίες ανεκτίμητης ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας.

Τρία μόλις εικοσιτετράωρα μετά τα γεγονότα, ο αρχηγός της τουρκικής αντιπολίτευσης Ισμέτ Ινονού δήλωσε με προκλητική σαφήνεια, στο κέντρο του Λαϊκού κόμματος στο οποίο ήταν αρχηγός : "Είναι καλό που το κόμμα δεν αναμείχθηκε στα γεγονότα, όμως οι εκδηλώσεις αυτές ήταν πολύ καλά

οργανωμένη ενέργεια για να καθαρίσει η χώρα μας από το ελληνικό στοιχείο που είναι ένας βραχνάς!"

(Παραβίαση άρθρων 38,39,40,42 και 43 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

28) Στις 16 Σεπτεμβρίου 1955, οι Τουρκικές αρχές απαγόρευσαν την έκδοση της μειονοτικής εφημερίδας "Ελεύθερη Φωνή" και συνέλαβαν τον εκδότη της Ανδρέα Λαμπίκη τον οποίο φυλάκισαν χωρίς ένταλμα ή επίσημη κατηγορία για τρεις μήνες στις στρατιωτικές φυλακές του Χαρμπιγιέ.

(Παραβίαση άρθρων 37, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

29) Τον Νοέμβριο του 1956 οι Τουρκικές αρχές συνέλαβαν δώδεκα μέλη της Ελληνικής Ένωσης της Κωνσταντινούπολης, την οποία διέλυσαν με δικαστική απόφαση τον Απρίλιο του 1958, για δήθεν κατασκοπεία υπέρ της Ελλάδος και χρηματοδότηση του αγώνα της ΕΟΚΑ στην Κύπρο.

(Παραβίαση άρθρων 38,39,40, και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης - Παραβίαση IV Σύμβασης της Συνθήκης)

30) Από τις αρχές του 1957 έως το 1959 οι Τουρκικές αρχές απέλασαν 57 προσωπικότητες της χριστιανικής μειονότητας στην Κωνσταντινούπολη. Ανάμεσα τους ο δημοσιογράφος Δημήτρης Καλούμενος ο οποίος αποθανάτισε με τον φακό του τους βανδαλισμούς της 6ης Σεπτεμβρίου 1955, προσφέροντας στην ιστορία ένα ανεκτίμητο υλικό για την νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου που έζησε ο Ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης.

(Παραβίαση άρθρων 37, 38 και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

31) Την ίδια περίοδο, οι Τουρκικές αρχές με μια εκστρατεία που είχε σαν κύριο μοχλό τους φοιτητές - μέλη ανθελληνικών οργανώσεων και σωματείων, εκβίαζαν ψυχολογικά τους καταναλωτές να μην αγοράζουν προϊόντα από καταστήματα ελληνικής ιδιοκτησίας. Μοιράζοντας σχετικά προπαγανδιστικά φυλλάδια μπροστά στα χριστιανικά καταστήματα είχαν το σύνθημα "Bu dukkan gavurlarin malidir. Yiankina girin, cunku Turk tur" (Αυτό το μαγαζί είναι ενός άπιστου. Μπες στο διπλανό, ανήκει σε Τούρκο). Η εκστρατεία αυτή σε συνδυασμό με την άλλη που καλούσε τον κόσμο να μιλάει μόνο Τουρκικά - το σχετικό σύνθημα "Vatandas Turkcce konus" υπήρχε παντού- συντηρούσε την αφόρητη ατμόσφαιρα τρομοκρατίας που είχε δημιουργηθεί στον χριστιανισμό της Κωνσταντινούπολης.

(Παραβίαση άρθρων 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης)

1960 - 1969

32) Νέα μέτρα περιορισμού στην άσκηση επαγγελματιών από Έλληνες στην Κωνσταντινούπολη ανακοίνωσαν οι τουρκικές αρχές το 1960, σε εφαρμογή του Νόμου 2007 του 1932.

(Παραβίαση άρθρου 2 σύμβασης IV, τμήμα α και των άρθρων 37, και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

33) Τον ίδιο χρόνο οι τουρκικές αρχές κατήργησαν τις τρεις κεντρικές ελληνο-ορθόδοξες εφορίες του Σταυροδρομίου, Χαλκηδόνος και Γαλατά που συντόνιζαν τα ιδρύματα των ομογενών. Με τον τρόπο αυτό η ακίνητη περιουσία των ιδρυμάτων οδηγήθηκε, μέσα από μια σταδιακή διαδικασία φυσικής φθοράς των μελών των ομογενειακών ιδρυμάτων, στο Τουρκικό δημόσιο.

(Παραβίαση άρθρου 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

34) Με τον Νόμο 222 του 1961 τα μειονοτικά σχολεία εντάχτηκαν αυθαίρετα στην δικαιοδοσία του τμήματος ιδιωτικών σχολείων του τουρκικού Υπουργείου Παιδείας με στόχο να καταστρατηγηθούν οι υποχρεώσεις που είχε αναλάβει η Τουρκία με την Συνθήκη της Λωζάνης.

(Παραβίαση άρθρων 37, 39, 40 και 41 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

35) Το 1962 απορρίφθηκε αίτηση για ανοικοδόμηση του Πατριαρχικού Μεγάρου μετά τις ζημιές που υπέστη από την φωτιά του 1941. Ανάλογες αιτήσεις για συντήρηση άλλων κτιρίων της μειονότητας, όπως του Ορφανοτροφείου Πριγκήπου, της Μητρόπολης Δέρκων και της σχολής των Ταταούλων απορρίφθηκαν επίσης. Τον ίδιο χρόνο καταπατήθηκε αυθαίρετα το οικόπεδο της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου στα Θεραπιά όπου χτίστηκε μεγάλη τουριστική μονάδα χωρίς κανείς να δίνει την παραμικρή σημασία στις διαμαρτυρίες των χριστιανών.

(Παραβίαση των άρθρων 38, 39, 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

36) Το 1963 η εκκλησία του Σωτήρος Χριστού την οποία το 1924 είχε καταλάβει με την βία ο ψευτο-παπά Ευθύμ κατεδαφίστηκε από τις Τουρκικές αρχές. Η εκκλησία αυτή 12 χρόνια μετά την πραξικοπηματική κατάληψή της από τον ψευτό παπά επιστράφηκε στους χριστιανούς μετά από μακρύ δικαστικό αγώνα. Το 1955 καταστράφηκε ολοσχερώς από τους οργανωμένους διαδηλωτές -σε αντίθεση με την εκκλησία της Παναγίας Καφατιανής που παρέμενε υπό τον έλεγχο του ψευτό παπά και η οποία παρέμεινε άθικτη την νύχτα των γεγονότων. Μετά την κατεδάφισή της

εκκλησίας, οι τουρκικές αρχές επιδίκασαν αποζημίωση στον ψευτο-παπά Ευθύμ!

(Παραβίαση των άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

37) Το 1964 οι Τουρκικές αρχές εφάρμοσαν ένα συνδυασμένο κύμα διώξεων με στόχο τον ολοκληρωτικό αφανισμό της χριστιανικής μειονότητας της Κωνσταντινούπολης :

Στην αρχή του χρόνου αυτού άρχισε η προετοιμασία του κατάλληλου κλίματος με τον λιθοβολισμό του Πατριαρχείου. Ακολούθησε, στις 10 Ιανουαρίου 1964 ο λιθοβολισμός στο Σιναιίτικο μετόχι του Αγίου Ιωάννη στο Φανάρι. Στην συνέχεια του χρόνου το κύμα διώξεων πήρε καταιγιστικές διαστάσεις. Απολύθηκαν τρεις διευθυντές Ελληνικών Λυκείων και ένδεκα Έλληνες δάσκαλοι. Με την εγκύκλιο 410/16/26.3.1964 απαγορεύτηκε η είσοδος στα Ελληνικά σχολεία των ορθόδοξων κληρικών. Την πρώτη Απριλίου 1964 απελάθηκαν από την Τουρκία, με παράλληλη στέρηση της Τουρκικής ιθαγένειας, οι Μητροπολίτες Σελευκίας Αιμιλιανός και Φιλαδέλφειας Ιάκωβος. Εννέα μέρες αργότερα, στις 10 Απριλίου 1964, ανεστάλη η λειτουργία του Πατριαρχικού τυπογραφείου, που λειτουργούσε από το 1627, και η έκδοση των εκκλησιαστικών εκδόσεων “Απόστολος Ανδρέας” και “Ορθοδοξία”. Με την εγκύκλιο 3385 που εκδόθηκε στις 15 Σεπτεμβρίου 1964 απαγορεύτηκε η διακίνηση Ελληνικών βιβλίων κάθε μορφής στα μειονοτικά σχολεία, η διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών και ο εορτασμός των θρησκευτικών εορτών του Πάσχα, των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Στις 20 Σεπτεμβρίου 1964 βεβηλώθηκε το κοινοτικό νεκροταφείο στο Κουσκουτζούκι και την επομένη, 21 Σεπτεμβρίου 1964, λιθοβολήθηκε ο ναός της Παναγίας στα Έξι Μάρμαρα. Μεταξύ 4 και 9 Οκτωβρίου 1964 έγινε μαζικός αποκλεισμός του Πατριαρχείου από οργανωμένους “διαδηλωτές”. Με την εγκύκλιο 8459 που εκδόθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1964 απαγορεύτηκε στους Έλληνες μαθητές η καθημερινή πρωινή προσευχή στα μειονοτικά σχολεία. Απαγορεύτηκε επίσης να χρησιμοποιούν την Ελληνική γλώσσα ακόμα και στα διαλείμματα των μαθημάτων τους. Παράλληλα, απαγορεύτηκε η λειτουργία του ιστορικού Ελληνικού Ορφανοτροφείου στην Πρίγκηπο με την βίαιη κατάληψη του κτιρίου από τις τουρκικές αρχές.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, 39, 40, 41, 42 και 43 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

38) Από τον Μάρτιο του 1964 η Τουρκική Κυβέρνηση άρχισε ομαδικές απελάσεις Ελλήνων από την Κωνσταντινούπολη στην πιο προκλητική, κατάφωρη και κραυγαλέα παραβίαση της Συνθήκης της Λωζάνης αφού δεν υπήρχε καμιά απολύτως αμφιβολία ότι οι Έλληνες υπήκοοι που ήταν εγκατεστημένοι στην Κωνσταντινούπολη πριν από το 1918 δεν ήταν ανταλλάξιμοι. Ο ομαδικός διωγμός των Ελλήνων με απάνθρωπες και συνοπτικές διαδικασίες υπήρξε το καταλυτικό κτύπημα στον λαβωμένο και ματωμένο από τις διώξεις Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης. Η αναγγελία της απέλασης γινόταν αιφνιδιαστικά μέσα από τις στήλες των εφημερίδων με

ταυτόχρονη κατάσχεση όλων των κινητών και δήμευση των ακινήτων ώστε οι εκδιωκόμενοι να φεύγουν με μια βαλίτσα στο χέρι. Τόση ήταν η σπουδή με την οποία οι Τούρκικες αρχές ήθελαν να ξεριζώσουν την ρωμιοσύνη της Πόλης, ώστε στους καταλόγους που δημοσίευαν με τα ονόματα των δήθεν επικίνδυνων για την ασφάλεια της Τουρκίας υπό απέλαση Ελλήνων, περιλάμβαναν ονόματα ψυχοπαθών, αναπήρων, εκατοντάδων ηλικιωμένων που μετακινούνταν με δυσκολία και τουλάχιστον έξη.... πεθαμένων!

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

39) Στις 2 Νοεμβρίου 1964 η Τουρκική Κυβέρνηση με το μυστικό διάταγμα που πήρε αριθμό 6/3801 λεηλάτησε μεθοδικά τις τεράστιες χριστιανικές περιουσίες, απαγορεύοντας την μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων σε πρόσωπα ελληνικής ιθαγένειας και δεσμεύοντας κάθε τίμημα, πρόσοδο, εισόδημα και τραπεζικό λογαριασμό. Η πρωτοφανής αυτή λεηλασία κρατήθηκε μυστική και εφαρμόστηκε πιστά ολόκληρες δεκαετίες μέχρι που αποκαλύφτηκε είκοσι τέσσερα ολόκληρα χρόνια αργότερα.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

40) Το 1964 εφαρμόστηκε στα νησιά Ίμβρος και Τένεδος το περιβόητο eritme programi, δηλαδή το πρόγραμμα διάλυσης και τουρκοποίησης του νησιού. Δημεύτηκαν τα ακίνητα των Ελληνικών σχολείων στα οποία αφαιρέθηκε η άδεια λειτουργίας και έκλεισαν αμέσως. Απαλλοτριώθηκαν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις των νησιών με εξευτελιστικές αποζημιώσεις. Απαγορεύτηκε η αλιεία ώστε να αφαιρεθεί μια σημαντική βιοποριστική δυνατότητα των κατοίκων. Εξορίστηκαν στην Μικρά Ασία ο Μητροπολίτης και προύχοντες της Ίμβρου. Εγκαταστάθηκαν στρατόπεδα χωροφυλακής και μεταφέρθηκαν έποικοι από τον Πόντο και την Βουλγαρία. Η περιοχή ανακηρύχτηκε “επιτηρούμενη ζώνη” και κάθε Έλληνας και ξένος επισκέπτης έπρεπε να εφοδιαστεί με ειδική άδεια από τον Νομάρχη Δαρδανελίων. Μεταφέρθηκαν, λίγο αργότερα, ανοικτές φυλακές βαρυνποινιτών για την κατατρομοκράτηση των κατοίκων στους οποίους η μοναδική οδός διαφυγής που υπήρχε ήταν εκείνη στην οποία μεθοδικά τους έστρεφαν οι τουρκικές αρχές : στην φυγή από τις πατρογονικές εστίες.

(Παραβίαση των άρθρων 14, 37, 38, 39 και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

41) Τον Σεπτέμβριο του 1965 ο ψευτο-παπά Ευθύμ κατέλαβε βιαίως, με την απροκάλυπτη υποστήριξη των Τουρκικών αρχών, τους Ιερούς ναούς του Αγίου Ιωάννη των Χίων και του Αγίου Νικολάου του Γαλατά. Οι Τουρκικές αρχές έσπευσαν να του αποδώσουν και τα Ελληνικά ιδρύματα της περιοχής συμπεριλαμβανόμενων 2 σχολείων και 52 ακινήτων. Έκτοτε όλες οι νομικές προσπάθειες για την απόδοση των εκκλησιών και των ιδρυμάτων σκαλώνουν σε νομικίστικα προβλήματα με αποτέλεσμα την συνεχή έπ’ αόριστον αναβολή των σχετικών δικών!

(Παραβίαση των άρθρων 38, 40, 42 και 43 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

42) Το 1965 ο εκδότης της μειονοτικής εφημερίδας “Ελεύθερη φωνή” Ανδρέας Λαμπίκης συνελήφθη και φυλακίστηκε. Η εφημερίδα κατασχέθηκε μαζί με τα μηχανήματα και το ακίνητο που είχε ενώ ο εκδότης της εκδιώχτηκε από την Τουρκία με την κατηγορία της “εξύβρισης του Τουρκισμού”.

(Παραβίαση των άρθρων 38, 39 και 40 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

43) Οι διώξεις στα μειονοτικά σχολεία συνεχίστηκαν παρά την ραγδαία μείωση του αριθμού των μαθητών. Το 1967 απολύθηκαν άλλοι 39 εκπαιδευτικοί και απαγορεύτηκε η λειτουργία 6 ομογενειακών δημοτικών σχολείων. Σε όσα παιδιά η ταυτότητα ανέγραφε την ένδειξη “χριστιανός” και όχι “ρωμιός ορθόδοξος” δεν επιτρεπόταν η είσοδος στα μειονοτικά σχολεία και υποχρεώθηκαν να πάνε σε τουρκικά δημοτικά σχολεία.

(Παραβίαση των άρθρων 38, 39, 40 και 41 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

44) Με τον Νόμο 903 του 1967 οι Τουρκικές αρχές επέβαλαν φόρο 5% επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματός των Βακουφίων. Απαγορεύτηκε η απόκτηση ακίνητης περιουσίας πέραν αυτής που είχε δηλωθεί το 1936. Απαγορεύτηκε η σύσταση νέων μειονοτικών ιδρυμάτων.

(Παραβίαση των άρθρων 37, 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1970 - 1979

45) Στις 9 Ιουλίου 1971 η Τουρκική Κυβέρνηση σε μια προσπάθεια στραγγαλισμού του φυτωρίου των Ορθόδοξων κληρικών, ανέστειλε την λειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης από την οποία, στα 127 χρόνια της λειτουργίας της αποφοίτησαν 930 κληρικοί. Μεταξύ αυτών 12 Οικουμενικοί Πατριάρχες, 2 Πατριάρχες Αντιόχειας, 4 Αρχιεπίσκοποι Αθηνών και 1 Αρχιεπίσκοπος Τιράνων. Παράλληλα, επιβλήθηκε η έναρξη των μαθημάτων σε όλα τα Ελληνικά μειονοτικά σχολεία με τον τουρκικό όρκο που αρχίζει με τις λέξεις “Είμαι τούρκος” και τελειώνει με το “ne mutlu Turkum diyene”, δηλαδή “Πόσο ευτυχής είμαι που γεννήθηκα Τούρκος!”.

(Παραβίαση άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

46) Τον Σεπτέμβριο του 1974 οι Τουρκικές αρχές μετέτρεψαν σε τζαμιά το Βυζαντινό μοναστήρι της Ακαταλύπτου Μαρίας Διακονίσης το οποίο χτίστηκε το 582, το μοναστήρι του Μυρελαίου και την εκκλησία της Αγίας Θεοδώρας.
(Παραβίαση άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

47) Στα νησιά Ίμβρος και Τένεδος οι ηρωικοί χριστιανοί κάτοικοι που άντεξαν στις διώξεις και την τρομοκρατία βρέθηκαν αντιμέτωποι με νέα δεινά. Μετά την δολοφονία του Στέλιου Καβαλιέρου από “άγνωστους” στην Παναγία της Ίμβρου το 1973, τον επόμενο χρόνο ο Δήμαρχος Ίμβρου μαζί με 20 επιφανείς νησιώτες φυλακίστηκαν στα Δαρδανέλια. Το βράδυ της Τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, τον Ιούλιο του 1974, λεηλατήθηκε η παλαιά Μητρόπολη της Ίμβρου και βεβηλώθηκε το νεκροταφείο στο χωριό Κάστρο του νησιού. Το επόμενο καλοκαίρι βιάστηκε και δολοφονήθηκε από Τούρκο στρατιώτη η Στυλιανή Ζούνη, μητέρα δύο παιδιών, στο χωριό Άγιοι Θεόδωροι της Ίμβρου. Τέλος, την διετία 1975-1976 απαλλοτριώθηκαν και άλλα κτήματα, από τα λίγα που είχαν απομείνει στους χριστιανούς κατοίκους, με εξευτελιστικές, όπως πάντα τιμές.

(Παραβίαση των άρθρων 14, 37, 38, 39, 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

48) Με τον Νόμο 502/1978 οι Τουρκικές αρχές συρρίκνωσαν την κοινοτική περιουσία του Νοσοκομείου Βαλουκλή στο επίπεδο που βρισκόταν το 1936 ακυρώνοντας όλες τις μεταβιβάσεις κινητών και ακινήτων που έγιναν από δωρεές, κληροδοτήματα κλπ.

(Παραβίαση άρθρου 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1980 - 1989

49) Η δεκαετία του 1980 έδωσε την χαριστική βολή στον χριστιανισμό των νησιών της Ίμβρου και της Τενέδου από νέες “ανεξιχνίαστες” δολοφονίες. Τον Ιούλιο του 1980 κατακρεουργήθηκε στο Σχοινούδι από δήθεν άγνωστους ο Γεώργιος Βιγλής. Το 1984 δολοφονήθηκαν στο μεν Σχοινούδι ο Ευστράτιος Στυλιανίδης, στην δε Παναγία ο Νίκος Λαδάς. Λίγα χρόνια αργότερα στο χωριό Γλυκύ ο Ζαφείρης Δεληκωνσταντής. Το 1984 η Τουρκική Κυβέρνηση για την πλήρη ολοκλήρωση του περιφέρειου “eritme programi” δηλαδή του προγράμματος πλήρους εκτουρκισμού των Ελληνικών νησιών της Ίμβρου και της Τενέδου, έσπευσε να δημεύσει και τα τελευταία 956 στρέμματα , απαγορεύοντας πλέον και την κτηνοτροφία και χαρακτηρίζοντας όσα βοσκοτόπια έμειναν είτε σαν δάση είτε σαν αναδασωτέες εκτάσεις και εθνικούς δρυμούς.

(Παραβίαση των άρθρων 14, 37, 38, και 39 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

50) Στις 29 Μαΐου 1985, σε μια συμβολική ημερομηνία, οι τουρκικές αρχές προχώρησαν σε μια συμβολική επίσης ενέργεια : Κατεδάφισαν ολόκληρη την πρόσοψη του Ιερού ναού του Αγίου Γεωργίου στο Μακροχώρι.
(Παραβίαση άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

1990 - 1998

51) Η δεκαετία που διανύουμε χαρακτηρίζεται από μια έξαρση της τουρκικής προκλητικότητας όχι μόνο απέναντι στα απομεινάρια της Ελληνικής παρουσίας στις αλησμόνητες Μικρασιατικές πατρίδες και στον μόνιμο στόχο των νεότουρκων, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, αλλά και στους άψυχους μάρτυρες της μεγάλης Ελληνικής παρουσίας καθώς επίσης και στις τεράστιες χριστιανικές περιουσίες. Μετά από παρέλευση 20 χρόνων από τις τελευταίες εκλογές που επιτράπηκαν στις ελληνικές κοινότητες της Κωνσταντινούπολης, εκλογές ξανάγιναν μόλις τον Μάρτιο του 1991. Οι εκλογές όμως που επιτράπηκαν θύμιζαν παρωδία αφού τα μέλη της διορισμένης εφορευτικής επιτροπής ήταν ταυτόχρονα και οι μοναδικοί υποψήφιοι! Μια Ελληνίδα που τόλμησε να διαμαρτυρηθεί βρέθηκε κακοποιημένη στο σπίτι της όπου εισέβαλαν άγνωστοι για να την “συνετίσουν”.
(Παραβίαση άρθρου 40 της Συνθήκης της Λωζάνης).

52) Τον ίδιο χρόνο, οι τουρκικές αρχές κατέλαβαν αυθαίρετα το κτίριο της Ελληνικής κοινότητας Τζιβαλίου και το κτίριο της κοινότητας Αγίου Φωκά Μεσοχωρίου, στον Βόσπορο. Και στις δύο περιπτώσεις το τουρκικό κράτος κατέβαλε τις δαπάνες για την ανακαίνιση των κτιρίων που κατελήφθησαν.
(Παραβίαση άρθρων 40 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

53) Στις 25 Αυγούστου 1991 τέλεια οργανωμένοι διαδηλωτές, με όχι απλά την ανοχή αλλά την φανερή υποστήριξη των τουρκικών αρχών πολιορκήσαν, υπό τους ήχους επικών τραγουδιών των γενίτσαρων, τον χώρο του Οικουμενικού Πατριαρχείου τον οποίο απέκλεισαν για τέσσερα συνεχή εικοσιτετράωρα. Όταν ευαρεστήθηκαν να αποχωρήσουν διατυμπάνιζαν πανηγυρικά ότι θα επιστρέψουν για να εγκαταστήσουν τούρκο πατριάρχη στον χώρο του Πατριαρχείου!
(Παραβίαση των άρθρων 38, 40, 42 και 43 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

54) Τον Απρίλιο του 1992 τέσσερις εκκλησίες και ένα αγίασμα υπήρξαν στόχοι επιθέσεων : Η εκκλησία της Ευαγγελίστριας, στους πρόποδες των Ταταούλων, η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Εντιρνέ-Καπί, η εκκλησία του Αγίου Ιγνατίου στην Χαλκιδώνα και το αγίασμα του Προφήτη Ηλία στο Μέγα Ρεύμα. Σε όλες τις περιπτώσεις οι δράστες απογύμνωσαν ανενόχλητοι

εικόνες και θρησκευτικά σκεύη μεγάλης ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας χωρίς, φυσικά, να συλληφθεί κανείς.
(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

55) Τον Αύγουστο του 1993, “άγνωστοι” μπήκαν στο χριστιανικό νεκροταφείο της περιοχής Νεοχωρίου στην Κωνσταντινούπολη, άνοιξαν και λεηλάτησαν 30 τάφους. Την ίδια εποχή η εκκλησία του νεκροταφείου Προφήτη Ηλία παραβιάστηκε και ληστεύτηκε, ενώ στο αγίασμα της Παρθένου Μαρίας στο Γκιοκσουγιού, θρασύτατοι δράστες άνοιξαν μια μεγάλη τρύπα στον τοίχο του αγιάσματος, κατέστρεψαν τον χώρο και τις βρύσες του αγιάσματος.
(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

56) Στις 12 Ιουνίου 1993 “άγνωστοι” όπως πάντα, εκσφενδόνισαν μια αυτοσχέδια βόμβα μολότωφ στην στέγη του νεόκτιστου, μετά από πολλούς κόπους και έξοδα, Πατριαρχικού Οίκου στο Φανάρι. Η φωτιά σβήστηκε από τους κληρικούς γιατί η Πυροσβεστική υπηρεσία δεν κατέστη δυνατόν να επεμβεί!
(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

57) Στις αρχές Αυγούστου 1993 ένα ακόμα περιστατικό συγκλόνησε την χριστιανική μειονότητα της Κωνσταντινούπολης. Μια 12χρονη μικρούλα, η Πετρούλα Συρίγου, σύρθηκε με τη βία από τρεις “άγνωστους” σε μια μαύρη Μερσεντές μπροστά στα μάτια πολλών μαρτύρων. Η άτυχη μικρή βρέθηκε λίγο αργότερα γυμνή και κακοποιημένη σε μια αφασία που διάρκεσε τρεις ολόκληρες μέρες. Την τρίτη μέρα η Πετρούλα Συρίγου έφυγε από την ζωή και ετάφη στο χριστιανικό νεκροταφείο του Νεοχωρίου, στο Βόσπορο. Σε αυτό ακριβώς το νεκροταφείο, λίγες μέρες αργότερα, στις 24 Αυγούστου 1993, εισέβαλαν βάνδαλοι που αφού έσπασαν τα μάρμαρα των τάφων, σκορπίσανε τα κόκαλα των νεκρών και ξεθάψανε πτώμα από το σάβανο για να το κομματιάσουν!
(Παραβίαση άρθρων 38 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

58) Στις 28 Σεπτεμβρίου 1993 οκτώ “άγνωστοι” μπήκαν στο Ιωακείμειο Παρθεναγωγείο στο Φανάρι, έβαλαν με δοχείο βενζίνης φωτιά και εξαφανίστηκαν. Η φωτιά σβήστηκε από τους κατοίκους της περιοχής γιατί η Πυροσβεστική υπηρεσία δεν θεώρησε αναγκαίο να εμφανιστεί. Τον επόμενο μήνα, τον Οκτώβριο του 1993, ένας μεγάλος βράχος ρίχτηκε στον χώρο του Πατριαρχείου από τον παρακείμενο λόφο, μια κανονική βόμβα στρατού τοποθετήθηκε στην εκκλησία της Παναγίας των Ουρανών σε παλιά συνοικία της Πόλης η οποία ευτυχώς δεν εξεράγη, ενώ στο Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στην Πρίγκηπο, η φωτιά που έβαλαν “άγνωστοι” κατέστρεψε σημαντικό τμήμα του κτιρίου. Τον Νοέμβριο του 1993 “άγνωστοι” έριξαν 2 βόμβες στο προαύλιο της εκκλησίας της Παναγίας, στην συνοικία του Εγρί-Καπού και εξαφανίστηκαν.
(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

59) Στις 30 Μαρτίου 1994 τρεις αυτοσχέδιες εμπρηστικές βόμβες μολότωφ εκσφενδονίστηκαν από τον βορινό τοίχο του Πατριαρχικού Οίκου στο Φανάρι

και δώδεκα μέρες αργότερα, στις 12 Απριλίου 1994, βόμβες μολότωφ ρίχτηκαν στον περίβολο της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής στο Φανάρι.

Την νύχτα της τριακοστής Απριλίου 1994 “άγνωστοι” εισέβαλλαν στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης, στο νεκροταφείο του Σισλί, έκλεψαν 7 εικόνες μεγάλης αξίας, τέσσερις χρυσές καντιλιέρες και κατέστρεψαν διάφορα ιερά σκεύη. Αμέσως μετά διέρρηξαν το παρακείμενο εκκλησάκι των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου και βεβήλωσαν ολόκληρο τον χώρο.

Την νύχτα της πρώτης Αυγούστου 1994 “άγνωστοι” εισέβαλλαν στο παρεκκλήσι του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στο νεκροταφείο του Μακροχωρίου κλέβοντας αμέτρητες εικόνες και βεβηλώνοντας τον χώρο. Τον Σεπτέμβριο του 1994 οι τουρκικές αρχές σε μια χαρακτηριστική προσβολή του θρησκευτικού συναισθήματος των χριστιανών, διέθεσαν την παμπάλαια Βυζαντινή εκκλησία της Αγίας Ειρήνης για την διεξαγωγή διεθνούς διαγωνισμού..... καλλιστηρίων!

(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

60) Τον Απρίλιο του 1995 έγινε διάρρηξη στο σπίτι του ανταποκριτή του BBC Αλκη Κούρκουλα και εκλάπησαν πολύτιμα έγγραφα. Τον Ιούνιο του ίδιου χρόνου “άγνωστοι” διέρρηξαν την εκκλησία του Αγίου Ιγνατίου στην Χαλκιδώνα κλέβοντας εικόνες και πέντε αργυρές καντιλιέρες και το Αγίασμα της Παρθένου Μαρίας στο Γκιόκσουγιου καταστρέφοντας έπιπλα. Στις 4 Οκτωβρίου 1994 “άγνωστοι” δολοφόνησαν και λήστεψαν την ηλικιωμένη Χριστίνα Φραγκοπούλου στην Πρίγκηπο.

(Παραβίαση άρθρων 38 και 42 της Συνθήκης της Λωζάνης - Για την εφαρμογή των παραπάνω άρθρων υπάρχει η εγγύηση της Κοινωνίας των Εθνών που προβλέπει το άρθρο 44 της Συνθήκης της Λωζάνης).

61) Στις 3 Μαρτίου 1996 η εκκλησία της Παναγίας των Ουρανών ξανάγινε στόχος των γνωστών “αγνώστων”. Ενας τηλεχειριζόμενος εκρηκτικός μηχανισμός μεγάλης ισχύος ανακαλύφθηκε από τον φύλακα της εκκλησίας και εξουδετερώθηκε την τελευταία στιγμή από την Τουρκική αστυνομία. Στις 16 Σεπτεμβρίου 1996 δύο βόμβες εξεράγησαν σχεδόν ταυτόχρονα, η μία στην Βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας του Μουχλιού και η άλλη στο κλειστό πλέον Ιωακείμειο Παρθεναγωγείο στο Φανάρι. 13 μέρες αργότερα, στις 29 Σεπτεμβρίου 1996 μια χειροβομβίδα εκσφενδονίστηκε στην στέγη του Πατριαρχικού Ναού του Αγίου Γεωργίου προκαλώντας ζημιές στο κτίριο.

(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

62) Οι βομβιστικές επιθέσεις στο Φανάρι συνεχίστηκαν κάτω από την απαθή αδιαφορία της Τουρκικής Κυβέρνησης. Έτσι, στις 2 Δεκεμβρίου 1997 μια νέα βομβιστική επίθεση στην έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, είχε σαν αποτέλεσμα τον σοβαρό τραυματισμό του διάκονος Νεκτάριου από το Ρέθυμνο της Κρήτης και την πρόκληση μεγάλων ζημιών στον Ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου. Στις 13 Ιανουαρίου 1998 οι ίδιοι πάντα “άγνωστοι” εισέβαλλαν στις 2 το μεσημέρι στο αγίασμα του Αγίου Θεράποντος κοντά στην Αγία Σοφία, δολοφόνησαν τον ηλικίας 73 ετών φύλακα Χαβιαρόπουλο, έριξαν το πτώμα του σε πηγάδι, άρπαξαν πολύτιμες εικόνες και έβαλαν φωτιά για να καλύψουν τα ίχνη τους!

(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

63) Την νύχτα της τριακοστής προς την τριακοστή πρώτη Μαρτίου 1998, βάνδαλοι εισέβαλαν στο νεκροταφείο που βρίσκεται στα Ταταύλα, κοντά στο κέντρο της Κωνσταντινούπολης, κατέστρεψαν 51 τάφους και σύλησαν ανενόχλητοι το νεκροταφείο.

(Παραβίαση άρθρου 42 της Συνθήκης της Λωζάνης).

64) Στις αρχές Νοεμβρίου 1998, η Τουρκική Κυβέρνηση καθαίρεσε αυθαίρετα την Εφορευτική Επιτροπή της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, με το αιτιολογικό της δήθεν "κακοδιαχείρισης" και της "προπαγάνδας εναντίον του Τουρκικού κράτους", καταδικάζοντας ουσιαστικά σε κλείσιμο ολόκληρο το ίδρυμα.

Μετά από την συνοπτική παράθεση μερικών μόνο από τα γεγονότα που έζησαν οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, της Ιμβρου και της Τενέδου δεν είναι καθόλου ανεξήγητη η πληθυσμιακή συρρίκνωση του Ελληνισμού της Τουρκίας.

Η σύγκριση της πολιτικής της Τουρκίας απέναντι στους χριστιανούς και της Ελλάδος απέναντι στους μουσουλμάνους τα 75 χρόνια που μεσολάβησαν από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης, με την γλώσσα των αριθμών είναι καταλυτική :

Η Μεικτή Επιτροπή Ανταλλαγής των Πληθυσμών εξέδωσε, σε εκτέλεση της Συμφωνίας του 1923, 111.200 πιστοποιητικά μη ανταλαξιμότητας για Έλληνες της Τουρκίας και 106.000 για μουσουλμάνους που παρέμειναν στην Δυτική Θράκη. Σήμερα 75 χρόνια μετά, οι μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης ανέρχονται σε 120.000 τουλάχιστον άτομα, ενώ οι Έλληνες της Τουρκίας συρρικνώθηκαν σε μόλις 2.000 με μια μεθοδευμένη και συστηματική παραβίαση των υποχρεώσεων που ανέλαβε η Τουρκία με την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης.

Εν όψη όλων των παραπάνω γεγονότων προτείνεται :

1. Καταγγελία της Τουρκικής Δημοκρατίας σε Διεθνείς Οργανισμούς (Ο.Η.Ε., ΟΑΣΕ, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο), σε όλα τα μέλη των Ευρωπαϊκών και Αμερικανικών Κοινοβουλευτικών Σωμάτων για την κατάφωρη παραβίαση της Συνθήκης της Λωζάνης καθώς και άλλων πιο πρόσφατων Συμφωνιών.
2. Επιτακτική απαίτηση από την Τουρκία του σεβασμού όλων των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τις συμβατικές δεσμεύσεις της έναντι των Ελλήνων που απέμειναν στην Τουρκία, με την κατάργηση και την νομική εξαφάνιση όλων των νομοδιαταγμάτων και αποφάσεων των Τουρκικών αρχών που τους αφορούν και παραβιάζουν τις ελευθερίες και τα ανθρωπικά δικαιώματά τους.
3. Αποτελεσματικότερη προστασία και εξασφάλιση συνθηκών απρόσκοπτης λειτουργίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ως της σεπτής κορυφής της Ορθοδοξίας, για την εκπλήρωση της υψηλής οικουμενικής αποστολής του.
4. Απαίτηση αποζημιώσεων των περιουσιών των Ελλήνων της Τουρκίας που υποχρεώθηκαν να την εγκαταλείψουν σαν συνέπεια των ανθελληνικών μέτρων που ελήφθησαν το 1964.

5. Απαίτηση διασφάλισης της ζωής και της περιουσίας των Ελλήνων που συνεχίζουν να παραμένουν στις εστίες τους και της διάσωσης της τεράστιας κοινοτικής περιουσίας.
6. Διάσωση και διατήρηση ακέραιας της ανεκτίμητης πολιτιστικής κληρονομιάς του Ελληνισμού.

Εξ άλλου κρίνεται απόλυτα αναγκαία η άμεση λήψη από τα αρμόδια Πολιτειακά όργανα αποφάσεων για την :

1. Αναγνώριση της έκτης Σεπτεμβρίου ως ημέρας μνήμης του ξεριζωμού του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης.
2. Αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας στον Ελληνισμό της Τουρκίας που υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει τις εστίες του τις τελευταίες δεκαετίες.
3. Πολιτογράφηση όσων Ελλήνων Τουρκικής υπηκοότητας το επιθυμούν.

Βιβλιογραφία :

1. Λέσχης των Νέων Ελλήνων, "Η Συνθήκη της Λωζάνης", Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1994.
2. Αλέξη Αλεξανδρή, Θάνου Βαρέμη, Πάνου Καζάκου, Βαγγέλη Κουφουδάκη, Χρήστου Ροζάκη, Γιώργου Τσιτσόπουλου. "Οι Ελληνοτουρκικές σχέσεις 1923-1987" Εκδοσεις Γνώση, Αθήνα 1988.
3. Συλλόγου Ιμβρίων, Κωνσταντινουπολιτών, Τενεδίων, Ανατολικοθρακών Θράκης, "Αγώνας για δικαίωση" Εκδόσεις ΙΚΤΑΘ, Κομοτινή 1997.
4. Εταιρίας Μελετών Κωνσταντινούπολης "Υπόμνημα επί της θέσεως της Ελληνορθόδοξου μειονότητας εν Τουρκία", Αθήνα 1947
5. Φύλλα εφημερίδος Κωνσταντινουπολιτών "Ανατολή" που εκδίδεται στην Αθήνα.
6. Φύλλα εφημερίδος Κωνσταντινουπολιτών "Ο Πολίτης" που εκδίδεται στην Αθήνα.
7. Εκθεση της Οργάνωσης "Helsinki Watch" η οποία παρουσιάστηκε τον Απρίλιο του 1992.
8. Δημητρίου Καλούμενου, "Η σταύρωση του Ελληνισμού". Τρίτη αυτοέκδοση, Αθήνα 1991.
9. Λεωνίδα Κουμάκη, "Ματιές στις ρίζες του Ελληνισμού". Αυτοέκδοση, Αθήνα 1997.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Φωτογραφικό παράρτημα
από τις παραβιάσεις της Τουρκικής Δημοκρατίας
στην Συνθήκη της Λωζάνης (1923 - 1998)

Το 1941, μετά την υπογραφή του συμφώνου "Φιλίας και Ειρήνης" με την ναζιστική Γερμανία, η Τουρκία από την ασφάλεια της δήθεν "ουδέτερης" θέσης που κράτησε κατά την διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, επιστράτευσε επιλεκτικά είκοσι ηλικίες χριστιανών 25 έως 45 ετών τους οποίους έστειλε σε καταναγκαστικά έργα. Στην φωτογραφία ο χώρος παραμονής επιστρατευμένων στο Gonen (Αρχείο Ιωάννη Ροδοκανάκη).

Το 1942, όταν η Ελλάδα αιμόφυρτη υπηρετούσε στο πλευρό της Δύσης τα ιδανικά της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας, η Τουρκία βρήκε κατάλληλη ευκαιρία να επιβάλλει έκτακτο “φόρο” περιουσίας (*Varlik Vergisi* - Νόμος 4305/12.11.1942) με καθαρά ρατσιστικά κριτήρια, σε Έλληνες Αρμένιους και Εβραίους, λεηλατώντας τις τεράστιες περιουσίες τους. Όσοι αδυνατούσαν να πληρώσουν μέσα στην ασφυκτική προθεσμία των 15 ημερών, οδηγούντο σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας (Φωτογραφία).

Το 1955 η Τουρκική Κυβέρνηση εξαπέλυσε ένα απίστευτο και τέλεια οργανωμένο πογκρόμ εναντίον των χριστιανών που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη. Το αποτέλεσμά, μεταξύ άλλων, ήταν 20 τουλάχιστον νεκροί, εκατοντάδες τραυματίες, 200 βιασμοί, καταστροφή ή λεηλασία 73 εκκλησιών, 4.360 καταστημάτων ελληνικής ιδιοκτησίας, 2.600 χριστιανικών σπιτιών, 26 μειονοτικών σχολείων και όλων των ελληνικών εφημερίδων που εκδιδόταν εκεί. Στην φωτογραφία ο Τουρκικός όχλος σε πλήρη δραστηριότητα την νύχτα της 6ης προς την 7η Σεπτεμβρίου 1955.

Τον Μάρτιο του 1964 η Τουρκία προχώρησε στην αυθαίρετη απέλαση των Ελλήνων που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη. Με συνοπτικές διαδικασίες, 48.000 περίπου Έλληνες υποχρεώθηκαν -άμεσα ή έμμεσα- να εγκαταλείψουν τις εστίες τους μέσα σε ένα αφόρητο κλίμα τρομοκρατίας. Για την αρπαγή των περιουσιών τους η Τουρκική Κυβέρνηση εξέδωσε στις 6/11/1964 το Μυστικό Διάταγμα 6/3801 με το οποίο απαγορεύτηκε η μεταβίβαση κυριότητας ακινήτων που ανήκαν οι Έλληνες ενώ λίγα χρόνια αργότερα η απαγόρευση επεκτάθηκε και στο κληρονομικό δικαίωμα των Ελλήνων. Στην φωτογραφία ο Έλληνας Κωνσταντινουπολίτης Γ. Συγγρός, τυφλός και παράλυτος, την στιγμή της απέλασής του, γιατί θεωρήθηκε, όπως και οι υπόλοιποι Έλληνες, *“επικίνδυνος για την ασφάλεια της Τουρκίας”*.

Με τα άρθρα 20 και 21 της Συνθήκης της Λωζάνης η Τουρκία παραιτήθηκε πανηγυρικά από κάθε δικαίωμα της στην Κύπρο. 51 όμως χρόνια μετά, στις 21 Ιουλίου 1974, εισέβαλλε στο νησί δημιουργώντας αξεπέραστα ρεκόρ βαρβαρότητας : 5.000 νεκροί, 1.639 αγνοούμενοι και 200.000 πρόσφυγες Κύπριοι στην ίδια τους την πατρίδα! Στην φωτογραφία ένα μικρό δείγμα του προπαγανδιστικού υλικού που χρησιμοποίησε η Τουρκία κατά την εισβολή της στην Κύπρο - αποκαλυπτικό των επεκτατικών της προθέσεων και σε αντίθεση με την επίσημη θέση της Αγκυρας προς την Δύση η οποία υποστηρίζει ακόμα και σήμερα ότι *“η Τουρκική εισβολή στην Κύπρο έφερε την ειρήνη στο νησί!”*.

Κατά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης ο πληθυσμός των νησιών της Ιμβρου και της Τενέδου ήταν κατά 93% Ελληνικός και για τον λόγο αυτό η Τουρκία, όταν της παραδόθηκαν τα νησιά, υποχρεώθηκε με το άρθρο 14 της Συνθήκης της Λωζάνης να εφαρμόσει εκτεταμένη αυτοδιοίκηση. Σήμερα μόνο το 1% των κατοίκων των νησιών είναι Έλληνες σαν αποτέλεσμα του οργίου των παραβιάσεων της Τουρκίας στην Συνθήκη της Λωζάνης. Την δεκαετία του 1980 “μυσηριώδεις” και “ανεξιχνίαστες” δολοφονίες χριστιανών οδήγησαν στην ερήμωσή τους και από τους λιγοστούς χριστιανούς που άντεξαν μέχρι τότε, ενώ η καταστροφή συμβόλων της Χριστιανικής θρησκείας στα δύο νησιά υπήρξε συνεχής (Φωτογραφία από την καταστροφή της εκκλησίας της Αγίας Αννης στα Αγρίδια).

Η Τουρκική Κυβέρνηση υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 42 της Συνθήκης της Λωζάνης "να παρέχει κάθε προστασία στις εκκλησίες, τις συναγωγές, τα νεκροταφεία και τα λοιπά θρησκευτικά ιδρύματα". Και όμως. Επί 75 ολόκληρα χρόνια, από την υπογραφή της Συνθήκης μέχρι και σήμερα, οι εκκλησίες και τα χριστιανικά νεκροταφεία αποτελούν μόνιμο στόχο επιθέσεων, αφανισμού και λεηλασιών. Στις φωτογραφίες καταστροφές χριστιανικού νεκροταφείου στο Σισλί και εκκλησίας.